

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Dobruška

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce	6
2.5	Vybavení školy a její podmínky	7
2.6	Zaměření školy	7
2.7	Vize školy	8
3	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
4	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	11
4.1	Přípravné studium	16
4.2	Studijní zaměření.....Hra na klavír	18
4.3	Studijní zaměřeníHra na housle	22
4.4	Studijní zaměřeníHra na violoncello	27
4.5	Studijní zaměření.....Hra na zobcovou flétnu	31
4.6	Studijní zaměření.....Hra na příčnou flétnu	35
4.7	Studijní zaměření.....Hra na klarinet	40
4.8	Studijní zaměření.....Hra na saxofon	44
4.9	Studijní zaměření.....Hra na trubku	48
4.10	Studijní zaměření:.....Hra na trombón	52
4.11	Studijní zaměření.....Hra na baryton	56
4.12	Studijní zaměření.....Hra na tenor	60
4.13	Studijní zaměření.....Hra na bicí nástroje	64
4.14	Studijní zaměření.....Hra na kytaru	68
4.15	Studijní zaměření.....Hra na elektrickou kytaru	74
4.16	Studijní zaměření.....Hra na EKN	77
4.17	Studijní zaměření.....Hra na varhany	84
4.18	Studijní zaměření.....Hra na akordeon	87
4.19	Studijní zaměření.....Sólový zpěv	91
4.20	Studijní zaměření.....Sborový zpěv	95
4.21	Studijní zaměření.....Hra na violu	97
4.22	Studijní zaměření.....Hra na lesní roh	102

4.23	Studijní zaměření.....Hra na tubu	106
4.24	Skupinová interpretace.....	110
4.25	Kolektivní interpretace.....	112
4.26	Hudební nauka.....	114
4.27	Varhanní seminář.....	116
4.28	Studium pro dospělé (SPD) – hudební obor	119
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	120
5.1	Přípravné studium výtvarného oboru	121
5.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba, Výtvarná kultura	122
5.3	Studijní zaměření Výtvarná tvorba a výtvarná kultura	130
5.4	Studium pro dospělé (SPD) Výtvarná tvorba a výtvarná kultura	137
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	138
6.1	Přípravné studium tanečního oboru.....	139
6.2	Studijní zaměření Taneční praxe,Taneční průprava, lidový tanec, klasická taneční technika	140
6.3	Studijní zaměření.....Taneční praxe, Současný tanec	147
6.4	Studium pro dospělé (SPD) Současný tanec,Taneční praxe	148
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	149
7.1	Přípravné studium literárně dramatického oboru	149
7.2	Studijní zaměření Dramatická tvorba	150
7.3	Studijní zaměření Dramatická tvorba	154
7.4	Studium pro dospělé (SPD) Sólový dramatický projev.....	156
8	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	157
	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	158
9	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	159
9.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	159
9.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	161

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Dobruška

Hudba je vyšší zjevení jako všechna moudrost a filosofie.

Ludwig van Beethoven

Předkladatel: Základní umělecká škola, Kostelní 428, Dobruška

Kostelní 428

IČO: 71234357

Ředitel školy: František Zima

Telefon: 494623916

E-mail: zus.dobruska@tiscali.cz

Zřizovatel: Město Dobruška

nám. F. L. Věka 11, 518 01 Dobruška

Telefon: 494629580

E-mail: posta@mestodobruska.cz, starosta@mestodobruska.cz

Platnost dokumentu od: 1. září 2024

podpis ředitele

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

V Základní umělecké škole v Dobrušce se vyučuje obor hudební, výtvarný, taneční a literárně dramatický. Kapacita školy je 450 žáků.

2.2 Historie a současnost

Historie školy

Od 1. 9. 1961 v Dobrušce se začalo vyučovat na pobočce Lidové školy umění v Opočně, jejímž ředitelem byl pan Josef Kovaříček. Škola měla 58 žáků, vyučujícím byla učitelka klavíru Bohuslava Purmová, která byla pověřena zastupováním ředitele.

Škola v té době neměla ještě vlastní budovu a vyučovalo se ve třídách Základní devítileté školy Fr. Kupky. Již v roce 1962 byly škole přiděleny v roce tři malé učebny v 1. poschodí bývalého Osvětového domu, vyučovalo se zde hře na klavír, housle a hudebním naukám. Vyučovalo se i nadále ve třídách ZDŠ. Na škole byl založen výtvarný obor, na něj se přihlásilo 16 žáků, hudební obor měl 69 žáků.

V září 1969 se LŠU v Dobrušce stává samostatnou školou. Jejím ředitelem je jmenován Miroslav Drašner.

Od 1. září 1970 přiděluje MěNV v Dobrušce celou budovu bývalého Osvětového domu Lidové škole umění. V roce 1972 měla LŠU v Dobrušce 261 žáků ve třech oborech – hudebním, tanečním a výtvarném. Detašovaná učebna v Dobřanech měla 8 žáků na kytaru. Od září 1972 nastupuje na školu nový učitel Vlastimil Železník, jeho hlavní obor je trubka. LŠU v Dobrušce je tedy rozšířeno o obor dechových nástrojů žesťových.

V letech 1988 – 1989 měl hudební obor: 162 žáků, výtvarný obor: 88 žáků, taneční obor: 53 žáků, literárně dramatický: 35 žáků, celkem: 338 žáků.

Od 1. 6. 1990 je podle nového zákona o školství zrušen název lidová škola umění a škola nese název Základní umělecká škola.

Dnem 4. 8. 1990 ukončil na škole funkci ředitele ZUŠ v Dobrušce Miroslav Drašner s odchodem do důchodu. Ředitelkou školy se stala Drahomíra Dachsová. V roce 1992 měla škola 356 žáků.

Od 1. 1. 1992 byly ZUŠ v okrese RK převedeny do správy školského úřadu. Podle nového školského zákona z 13. 12. 1990 je zřizováním ZUŠ pověřen školský úřad.

Od 1. září 1994 byla ZUŠ přestěhována do budovy v Kostelní ulici čp. 428 a čp. 2 celkem 378 žáků.

Ve školním roce 2000 – 2001 se na ZUŠ v Dobrušce vyučovaly všechny čtyři studijní obory, celkem 373 žáků.

14. února 2003 zesnula neočekávaně paní ředitelka Drahomíra Dachsová a od září 2003 je jmenován novým ředitelem František Zima. V lednu roku 2005 se mění zřizovatel z kraje na Město Dobruška.

Ve školním roce 2010-2011 navštěvovalo školu celkem 426 žáků: hudební obor - 265 žáků, výtvarný obor - 72 žáků, taneční obor - 74 žáků, lit. – dramat. obor - 15 žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor Základní umělecké školy v Dobrušce je smíšený s převahou žen. Je řadu let stabilizovaný, generačně vyvážený. Odborným zaměřením pokrývá téměř celou nabídku pro vzdělávání ve všech uměleckých oborech a studijních zaměřeních.

Prioritou školy je kvalitní umělecké vzdělávání žáků s velkým důrazem na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech jako pedagogika, psychologie, moderní metody v didaktice a práce s výpočetní a video – audio technikou.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce

Škola je pravidelně zapojena do adventních a vánočních akcí Dobrušky a okolí. Organizujeme koncerty v kostele sv. Václava a na dvorku domu F. L. Věka. Taneční oddělení každoročně připravuje výchovně - vzdělávací program pro základní školy, kde účinkují všichni tanečníci. Hudební obor každý měsíc provádí žákovské koncerty v prostorách školy, Synagogy a v Kině 70. Spolupracujeme s okolními uměleckými školami.

Pořádáme víceoborové koncerty pro mateřské školy. ZUŠ Dobruška je pořadatelem okresních oborových soutěží. Hudební obor spolupracuje v rámci jednotlivých vystoupení nejen individuálně, ale i v souborech jakými jsou smyčcový kvartet, kapela, malý smyčcový soubor, saxofonový soubor, dechový žesťový soubor, soubor příčných fléten, kytarový soubor.

Výtvarný obor svoji činnost prezentují na výstavách v Dobrušce a v Náchodě a spolupracujeme s hradeckou GMU.

Taneční obor se každoročně prezentuje svými choreografiemi na velkém vystoupení v sále Kino 70.

Literárně - dramatický obor se prezentuje divadelním vystoupením ve školním roce.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola sídlí v Kostelní ulici č. 428 a č. 2 v budově, která byla upravena pro výuku uměleckých oborů v roce 1994. V souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb. a v souladu s ostatními prováděcími předpisy a ve znění pozdějších předpisů o základním uměleckém vzdělávání škola organizuje individuální, skupinovou a kolektivní výuku v těchto 4 oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně - dramatickém. Celková kapacita školy je 450 žáků. Hlavní náklady na provoz a chod školy jsou hrazeny z úplaty za vzdělávání, ale i z finančních prostředků zřizovatele. Od roku 2008 jsou využívány všechny prostory ve škole k výuce.

Materiální vybavení školy je léta rozšiřováno a systematicky obnovováno.

V učebnách je postupně obnovován nábytek, včetně počítačů s Wi-Fi přístupem na internet. Kromě klasických učeben pro individuální nebo kolektivní výuku disponujeme speciálními učebnou keramiky, koncertním (divadelním – pro účely LDO) sálem.

Vedení školy a pedagogové se společně snaží, aby interiér školy působil příjemně a vesele. Na chodbách jsou aktuální fotografické prezentace z akcí školy, výtvarný obor zde pořádá výstavy žákovských prací.

Naše škola vytváří odpovídající podmínky pro zajištění kvalitní výuky základního uměleckého vzdělávání. Je dobře vybavena učebnicemi, notovým a hudebním materiálem i učebními pomůckami, při výuce některých předmětů je využíván výukový software.

Notový materiál, literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové.

Škola disponuje hudebními nástroji, které žákům půjčuje. V každé učebně je pravidelně laděný klavír nebo piano, v učebně hudební nauky a tanečního oboru je k výuce využíván elektronický klavír v učebně HN interaktivní tabule. V učebně výtvarného oboru je grafický lis, hrnčířský kruh, keramická vypalovací pec a dataprojektor s počítačem. Škola má kostýmy, které využívá k výuce i k vystoupením tanečního a literárně-dramatického oboru.

2.6 Zaměření školy

Reprezentovat město Dobruška velmi dobrými výsledky výuky se samozřejmou prezentací školy na veřejnosti. Vést žáky k praktickému uměleckému uplatnění v amatérských souborech a sdruženích s důrazem na mezioborovou spolupráci v rámci školních celoročních projektů. Ve všech oborech podporovat naše absolventy v jejich aktivním zapojení do kulturního života. Spolupodílet se na utváření a formování morálního profilu studentů a jejich osobnosti. Flexibilně upravovat metody výuky v reakci na požadavky současné doby. Vyhledávat talentované děti a podporovat jejich individuální umělecký růst a vytvářet inspirativní a umělecky podnětné pracovní prostředí školy. Vést je k systematickosti, důslednosti a odpovědnosti za sebe i druhé. Vytvářet ve škole atmosféru důvěry a vzájemného respektu mezi učiteli a žáky.

2.7 Vize školy

Vychovávat v žácích uměleckou generaci, která se bude aktivně podílet na kulturním dění v městě Dobruška. Představovat se veřejnosti širokou nabídkou kvalitní výuky s individuálním přístupem učitelů. Především v respektování osobnosti žáka a rozvoji jeho schopností, zdravého sebevědomí a tvořivosti. Zvýšenou hodinovou dotací vytvářet podmínky pro žáky, kteří se připravují ke studiu na vyšších typech uměleckých a pedagogických škol.

3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- během školního roku organizujeme množství koncertů, divadelních a tanečních představení a výstav, které žákům dávají velký prostor k samostatnému uměleckému vyjádření.
- při výběru látky, témat a prostředků zpracování respektujeme individualitu žáka.
- během výuky volíme vhodnou formu, taktiku i komunikaci se žákem a to se zřetelem na jeho osobnost, vhodným pojmenováním a volbou pracovního postupu, motivujeme tak žáky k lepším studijním výkonům.
- formou diskuse učíme žáky porozumět umělecké produkci, diskutujeme o ní a hodnotíme ji.
- kromě vlastní učitelské i žakovské tvorby využíváme přímé návštěvy kulturních akcí a všechna média včetně internetu.
- respektujeme v maximální možné míře vlastní názory žáků a vedeme je k respektování názorů druhých.
- prostřednictvím cvičení, etud a řízených diskuzí učíme žáky chápat vztah mezi obsahem a formou.
- učíme žáky používat umělecký jazyk daného oboru.
- poskytujeme žákům základní přehled o stylech a formách umělecké práce a také o zásadních obdobích dějin umění.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- snažíme se, aby se žáci učili napláňovat a cílevědomě realizovat pravidelnou domácí přípravu.
- především v individuální výuce spolupracujeme s rodiči.
- vstřícným jednáním vedeme žáky k sebereflexi a sebevyjádření.
- spolupráce při vytváření společných projektů vede žáky k zodpovědnosti za svou práci vůči sobě i kolektivu.
- příkladem z jejich vlastní umělecké praxe (koncerty, taneční a divadelní představení, výstavy) vedeme žáky k tvůrčí veřejné umělecké činnosti a podporujeme zdravou sebedůvěru žáků.
- poukazujeme na význam jednotlivých rolí v kolektivní umělecké činnosti ve vztahu ke konkrétnímu výsledku společné práce.
- učíme žáky pomáhat slabším a učit se od zkušenějších členů kolektivu.
- podporujeme realizaci společných mezioborových projektů, při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

Strategie pro kompetenci kulturní

- vedeme žáky k aktivnímu kulturnímu životu, aby dokázali sami vyhledávat a navštěvovat kulturní akce v blízkém okolí.
- ukázky různých uměleckých děl používáme ve výuce k motivaci a ke srovnávání.
- propagujeme školní akce na internetu i na veřejnosti.
- snažíme se probudit v žácích umělecké ambice, snahu dokončit a realizovat dílo a tím přispět k posílení kulturní oblasti života města a zachování kulturních tradic.
- vedeme žáky k tomu, aby si svojí uměleckou činnost uměli obhájit, aby se nestyděli prezentovat ji i před svými vrstevníky a rodiči.
- prezentace žáků na veřejnosti je dokumentována na webových stránkách školy.
- žákovské práce zaznamenáváme a uchováváme na dostupných digitálních nosičích.

4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Vzdělávací obsah jednotlivých předmětů je s výjimkou teoretických předmětů uváděn souhrnně v rámci konkrétního studijního zaměření. Každý ročník studia je ukončen postupovou zkouškou. Požadavky k postupovým zkouškám jsou formulovány ve vzdělávacím obsahu jednotlivých studijních zaměření, příp. společně pro konkrétní vzdělávací zaměření.

Na závěr 1. ročníku základního studia I. stupně je postupová zkouška vždy povinná.

Ve 2. - 6. ročníku I. stupně lze zkoušku nahradit sólovým veřejným vystoupením na nejméně dvou koncertech v průběhu školního roku nebo získáním 1. - 3. místa na soutěžích v sólové hře na nástroj nebo zpěvu od okresních kol výše v daném školním roce.

7. ročník I. stupně a 4. ročník II. stupně základního studia je ukončen závěrečnou zkouškou, která může být nahrazena veřejným absolventským koncertem.

V ostatních ročnících základního studia II. stupně lze postupovou zkoušku nahradit kromě ocenění v soutěžích také minimálně dvěma veřejnými koncerty za školní rok (sólová hra na koncertech ani v soutěžích již není podmínkou).

Osvobození od postupové zkoušky navrhuje třídní učitel žáka a schvaluje jej ředitel školy.

Veškeré získané technické i výrazové dovednosti se v dalším průběhu studia neustále rozšiřují a prohlubují.

Všeobecné poznámky k předmětům hudebního oboru

Některé z hudebních nástrojů může škola zapůjčit ke studiu domů.

Zakoupení vlastního nástroje doporučujeme až po konzultaci s příslušným učitelem.

Před zahájením výuky dechových nástrojů je nutno doložit prohlášení rodičů, že ze zdravotního hlediska je žák schopen absolvovat výuku. V případě zpěvu je nutné potvrzení z odborného lékařského vyšetření (foniatrie).

Doporučený věk pro začátek individuálního studia hry na hudební nástroje a zpěv 5 – 7 let.

Výuka na hudební nástroje a zpěv probíhá vždy individuálně, u některých studijních zaměření může probíhat individuální výuka také ve skupinách maximálně dvou až tří žáků (zobcová flétna, klasická kytara, elektrická kytara, klávesové nástroje, zpěv).

Akordeon:

výuka vedena více směrem ke všestrannému využití nástroje od baroka až po soudobou vážnou i populární hudbu. Významné je použití akordeonu v lidové hudbě, ve folku, jazzu i v hudbě moderních proudů. Kromě přirozeného důrazu na sólovou hru najde žák uplatnění i v komorních seskupeních a souborech.

Baryton, tenor:

Tenor a baryton (přesně tenorový roh a barytonový roh) jsou dechové nástroje žesťové, které jsou blízké pozounu (trombónu). Hráči na pozoun tedy často umí na baryton nebo tenor, které jsou díky ovládání ventilů jednodušší, mají stejně velký nátrubek, a jsou tedy výborné jako přípravné nástroje pro hru na pozoun. Nástroje jsou téměř k nerozeznání - baryton je trochu větší. Rozdíl je v ladění (v tomto případě názvy tónů pro hráče) - tenor je v B ladění, baryton je v C ladění a v notaci - baryton je psaný v basovém klíči, tenor v houslovém.

Bicí souprava:

nástroj vhodný k výuce dle fyzických dispozic žáka.

Nástroj vhodný pro hru sólo, v orchestru, v souboru stejných nebo různých nástrojů, jeho využití je především v hudbě moderních stylů jako jsou jazz, swing, pop, rock, hip-hop a podobně. Při výuce lze doporučit kombinaci studia s dalším nástrojem (vhodná je i kombinace s dechovými nástroji, klávesovými nástroji, kytarou, zobcovou flétnou).

Čtyřruční hra: (skupinová interpretace)

čtyřruční hra je součástí většiny vyučovacích lekcí ve hře na klavír již u začátečníků, kdy je provozována společně s pedagogem na jednodušších skladbách. Od 4. ročníku žáka zařazujeme čtyřruční hru se spolužákem. Vede žáka ke schopnosti poslouchat nejen svou vlastní hru, ale také k poslechu partnera a ke vzájemné spolupráci.

Elektrická kytara:

elektrická kytara vychází z podobných základů jako hra na klasickou kytaru. Tvorba tónu na elektrické kytáře má svá specifika, počínaje držením nástroje, způsobem hraní pravé a levé ruky a v nemalé míře ovládnutím elektrické výbavy nástroje (aparatura, zvukové efekty, speciální techniky hry s použitím efektovaného tónu a dalších výrazových prostředků). Základem výuky jsou akordy, stupnice a základní rytmy. Důraz ve výuce je kladen na pohotovost a hru z listu, žák se učí zahrát doprovod skladby dle akordických značek a vystavět jednoduchá sóla, velký prostor je věnován také improvizaci.

Flétna:

je nástroj se širokým uplatněním v hudbě sólové, komorní, souborové a orchestrální. Je vhodná k interpretaci hudby různých žánrů, např.: vážné, populární, jazzové, lidové atd. Flétnu lze v souborech velice dobře kombinovat nejen s jinými nástroji. S využitím zahnuté hlavice flétny lze výuku zahájit již ve věku 7 let, obvyklý je často také přechod ke hře na flétnu cca v 10 letech po absolvování několika let hry na jiný přípravný nástroj (zobcová flétna).

Housle:

jedná se o smyčcový hudební nástroj s širokým uplatněním v sólové nebo komorní hře – v nejrůznějších seskupeních příbuzných nebo jiných nástrojů. Výuka hry na housle může být zahájena u dětí již pětiletých. Housle jsou velmi vhodným nástrojem k vytváření intonačních návyků (rozlišení tzv. čistého nebo falešného znění tónů), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů. Housle mohou být přípravným nástrojem pro studium na jiné především smyčcové hudební nástroje. Hra z listu, zpěv z listu je nezbytnou součástí výuky, vede k pohotovosti v praktické hře na nástroj. Žák se učí základním principům rychlého čtení not, soustředění a pozornosti při prvním seznamování s novou skladbou.

Hudební nauka:

je teoretickou disciplínou, nutnou k výuce všech studijních zaměření hudebního oboru. Na základě rozvíjení řady praktických hudebních dovedností (intonace, rytmus, harmonie...) žák získává lepší orientaci v notovém zápisu.

Součástí výuky jsou praktická cvičení rytmická, intonační a sluchová, stručný přehled dějin hudby a poslechové hodiny, kde se učí žák rozeznávat rozdíly jednotlivých hudebních stylů, žánrů a základních hudebních forem a utváří si vlastní hodnotový a hodnotící systém poslouchaného a celkově vnímaného umění.

Základy hudební nauky umožňují porozumět oblasti improvizace (harmonie) a popřípadě i základům vlastní kompoziční tvorby.

Předmět je vyučován povinně v základním studiu I. stupně v délce 5.let.

Výuka probíhá kolektivní formou ve třídách do dvaceti žáků.

EKN – Keyboard:

studium je zaměřeno na osvojení základních uživatelských znalostí ke hře na keyboard a jejich praktickém využití v jednotlivých stylech populární hudby.

Vyučuje se na keyboardech zn. Yamaha. Žáci jsou vedeni k samostatnosti v tvorbě doprovodu s využitím možností nástroje a k základům improvizace.

Klarinet:

je jednoplátkový dřevěný dechový hudební nástroj, název pochází z italského clarinetto - malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Nástroj má široké využití v sólové hře (od klasických koncertů po skladby soudobých autorů), komorní hudbě (od dechových duet až po menší komorní soubory), je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech (klasická hudba, jazz, dechová hudba atd.). Jako přípravný nástroj je doporučena zobcová flétna. Klarinet může být zároveň též přípravným nástrojem ke hře na saxofon.

Klasická kytara:

hlavním obsahem výuky hry je především hudba všech slohových období, součástí výuky jsou také v základní míře doprovody a akordy. Klasická kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického i akordického.

Uplatňuje se jako sólový nebo doprovodný nástroj, stejně tak se využívá v komorní a orchestrální hře. K výuce se obvykle přijímají děti ve věku už od 6 let, pokud mají odpovídající fyzické předpoklady i mladší. Základy hry na kytaru jsou výhodou (doporučením) při studiu elektrické kytary.

Klavír:

nachází uplatnění jako sólový nástroj, doprovodný nástroj v komorní hře s jinými akustickými nástroji, je součástí orchestrální partitury a v neposlední řadě slouží základy klavírní hry budoucím klávesovým hráčům v nejrůznějších hudebních skupinách. Individuální výuka hry na klavír může být zahájena již u dětí pětiletých. Zahájení výuky v předškolním věku je všeobecně považováno za neefektivnější.

Výuka hry na klavír je nezbytnou pro výchovu budoucích pedagogů (na středních pedagogických školách a pedagogických fakultách univerzit) a je nedílnou součástí výuky budoucích profesionálních hudebníků - instrumentalistů a dirigentů.

Kolektivní interpretace:

výuka probíhá v počtu žáků 10 a více. Žáci se zde učí vzájemné spolupráci a kolektivnímu pojetí hudby, všímají si problematiky a způsobu hry na ostatní zúčastněné nástroje, poznávají hudební život v praxi.

Prostřednictvím svého studijního zaměření žák přispívá ke společnému výsledku.

Lesní roh

je žesťový hudební nástroj s kónickou trubicí, pevné místo v orchestrech má již od 18. století. Od přelomu 17. a 18. století se používá v orchestrech. Přibližně od roku 1814 je opatřován ventily, což umožňuje hrát celý chromatický rozsah tónů. Má charakteristický stočený tvar, zvuková trubice má délku přes 4 metry a je zakončena širokým ozvučníkem.

skupinová interpretace (komorní hra, komorní zpěv):

Žák se učí souhře s jinými nástroji a stane tedy součástí menšího seskupení různých hudebních nástrojů (od dvou do devíti členů) v oblasti klasické (tzv. vážné) hudby. U zpěváků tento předmět rozvíjí spolupráci v kolektivu a uvědomění si možností a nácviku pěveckého vícehlasu. Ve výuce žáci využívají znalostí a dovedností získaných v individuálních lekcích, učí se rozeznávat strukturu hrané skladby a vzájemně se doplňovat, učí se jevištnímu vystupování a kolektivní práci na společné skladbě. Žáci rozvíjí harmonické cítění a pocit osobního podílu na společné práci.

Příprava ke hře na nástroj (přípravné studium 1. a 2.):

hravou formou žák získává základní dovednosti ve hře na zvolený nástroj a základy správného držení těla při hře. Výuka probíhá individuálně nebo individuálně ve skupině dvou až tří žáků. Po ukončení přípravného studia není nutné pokračovat ve studiu zvoleného nástroje, je možné přejít i na jiný nástroj.

Příprava k sólovému zpěvu (přípravné studium 1. a 2.):

výuka je zaměřena na správné a přirozené držení těla, správný pěvecký postoj, nácvik správné práce s dechem a jasné artikulace. Přirozenost a lehkost dětského hlasu zůstává zachována. Důležitou součástí výuky v tomto věku je hra, nápodoba a názorná ukázka. Pedagog pomáhá odstranit případné drobné vady řeči, nebo doporučí spolupráci s logopedem.

Přípravná hudební výchova (PHV):

cílem PHV je vzbudit v dětech zájem, zvědavost, snažit se aktivizovat děti v elementárních činnostech pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových.

Absolvování PHV v rozsahu jednoho až dvou let studia není povinné pro zahájení výuky v základním studiu

I. stupně, je však doporučováno a většina adeptů hry na nástroj tímto studiem projde. Je ideální přípravou pro úspěšné vykonání přijímacích zkoušek do základního studia.

V průběhu výuky učitel spolupracuje s rodiči, usměrňuje zájem žáků se zřetelem na následný výběr hudebního nástroje.

Saxofon:

nástroj patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů a je vhodný k interpretaci převážně populární hudby v moderním stylu jako je jazz, swing, pop, rock, hip-hop a podobně. Uplatní se v sólové hře, v orchestru i v souboru stejných nebo různých nástrojů. Jako přípravný nástroj je doporučena zobcová flétna, klarinet.

Sborový zpěv:

je prostředkem k rozvoji hudebnosti a ke zvyšování zájmu o hudbu. Výuka sboru v základním uměleckém školství staví na dlouholeté tradici v naší zemi, která disponuje bohatou sborovou literaturou díky významným hudebním skladatelům. Sborový zpěv umožňuje dětem naučit se pracovat v kolektivu a přizpůsobovat se potřebám sboru, rozvíjet hudební cítění a rozhled. Umožňuje jim interpretovat díla všech hudebních období, stylů a žánrů.

Skupinová interpretace:

žák se stane součástí menšího seskupení hudebních nástrojů 2 – 9 členů, ve kterém se učí využít znalostí získaných v individuálních lekcích, učí se souhře, správné intonaci a rozdělení rolí v souborech. Předmět zároveň slouží k rozvoji vnímání rytmu a motivaci dětí k lepším individuálním výkonům.

Tuba:

je basový žesťový dechový nástroj, někdy zván jen „bas“. V orchestrech se tento nástroj objevuje od 19. století. Jde o jeden z nejhluběji znějících nástrojů vůbec - srovnatelný rozsah hlubokých tónů mívají např. píšťaly některých rejstříků chrámových varhan. Rozsah tuby je ovšem (stejně jako u všech žesťových nástrojů) relativní - je závislý na použitém nátrubku a do značné míry na fyzických předpokladech hráče.

Trombón (pozoun):

nástroj je vhodný k interpretaci hudby různého žánru, např.: klasické, populární, jazzové, lidové, dechové. Jako přípravný nástroj je doporučena zobcová flétna, klavír, atd.

Trubka

nástroj patří do skupiny dechových žesťových nástrojů a je vhodný k interpretaci hudby různého žánru - klasické, populární, jazzové, lidové i dechové. Jako přípravný nástroj je nejčastěji doporučena zobcová flétna, klavír, atd. Studium trubky lze kombinovat s druhým nástrojem (klávesové nástroje, kytara, zobcová flétna, příp. i smyčcové nástroje).

Varhany:

jsou především nástrojem liturgickým a koncertním. Jedinečnost tohoto nástroje spočívá v jeho nesmírné rozmanitosti, jak zvukové, tak stavební. Studium rozvíjí žáka po stránce fyzické i psychické. Vedle samotné hry je žák seznamován s historickým vývojem nástroje, s jeho konstrukcí, zvukovými vlastnostmi, apod.

Jako přípravný nástroj doporučujeme především klavír, ve věku 11-15 let je vhodné s výukou hry na varhany zároveň souběžné studium klavírní hry.

Violoncello:

je smyčcový hudební nástroj s širokým uplatněním v sólové nebo komorní hře v nejrůznějších seskupeních příbuzných nebo jiných nástrojů. Violoncello je velmi vhodným nástrojem k vytváření intonačních návyků (rozlišení tzv. čistého nebo falešného znění tónů), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů. S využitím nejmenších velikostí nástrojů může být výuka hry na violoncello zahájena u dětí již pětiletých.

Viola:

má velmi podobnou stavbu jako housle, je jen o málo větší. Její struny jsou laděné o kvintu níže než houslové. Zvuk violy je plný a poněkud temný a melancholický. Violový smyčec je o něco kratší a mohutnější než houslový. Smyčcové techniky jsou v podstatě totožné s houslovými, ale pro rozezvučení strun je zapotřebí větší síly. Viola je notována ve violovém klíči.

Zobcová flétna:

je nástrojem sólovým, s možností uplatnění v komorní a souborové hře, dále jako sólový nástroj s doprovodem cembala, klavíru, kytary nebo i orchestru.

Prostřednictvím zobcové flétny žáci mohou plnit všechny očekávané výstupy úvodu do studia ostatních dřevěných a žesťových dechových nástrojů, pro které dosud nemají dostatečné fyzické dispozice.

K základnímu sopránovému nástroji žáci dle individuálních schopností asi ve 3. či 4. ročníku přibírají altovou zobcovou flétnu, později se průběžně seznamují s hrou na další nástroje rodiny zobcových fléten, tj. s tenorovou, basovou a sopránovou zobcovou flétnou.

Zpěv:

sólový zpěv je nejpřirozenějším hudebním projevem člověka. Výuka zpěvu umožňuje zvládnutí základní dechové techniky a pěveckých dovedností, které pozitivně působí na používání hlasu všeobecně. Pedagog při studiu sólového zpěvu rozvíjí přirozený talent žáka, respektuje jeho hlasový vývoj (včetně mutace), i jistou míru hereckých schopností a umění výrazu při předvedení skladeb na veřejnosti. Nácvik textů jednotlivých písní posiluje paměťové učení, při nácviku melodie je nezbytné melodické i harmonické cítění, které napomáhá lepší orientaci v melodické lince.

4.1 Přípravné studium

Přípravné studium hudebního oboru – obsah je uveden u každého předmětu

Přípravné studium (hry na nástroj, s. zpěv ...) – individuální nebo skupinová a kolektivní výuka TO,VO,LDO

Přípravná hudební výchova – kolektivní výuka

Přípravné studium je určeno pro děti ve věku od 5 do 7 let. Do přípravného studia všech oborů se koná zápis, u zájemců do tanečního, výtvarného a literárně dramatického zjišťujeme pouze předpoklady pro vzdělávání ve zvoleném oboru. Výuka ve všech oborech probíhá kolektivní formou. Výuka v individuálním přípravném studiu v hudebním oboru probíhá zpravidla v rozsahu jedné skupinové lekci (45 minut) a jedné kolektivní lekce týdně. Zájemci o toto individuální přípravné studium však musí stejně jako v základním studiu projít talentovou zkouškou při zápisu.

Hudební obor: děti od 5 do 6 let (poslední rok MŠ a 1. třída ZŠ), výuka 2x týdně po 45 minutách

Výtvarný obor: děti od 5 do 6 let (poslední rok MŠ + 1. třída ZŠ), výuka 1x týdně v bloku 2x 45 minut

Literárně-dramatický obor: děti od 5 do 6 let (poslední rok MŠ + 1. třída ZŠ), výuka 1x týdně v bloku 2x 45 minut

Taneční obor: děti od 5 do 6 let (poslední rok MŠ + 1. třída ZŠ), výuka 2x týdně po 45 minutách

Učební plán : Přípravná hudební výchova

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Učební osnovy :

Vyučovací předmět: Přípravná hudební výchova (PHV)

Přípravná hudební výchova 1. ročník

- Žák se seznamuje se stoupající a klesající melodií
- ✓ s notovými hodnotami (nota celá, půlová, čtvrtová, osminová, půlová s tečkou)
- ✓ s pomlkami (celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- ✓ s noty c1 - c2
- ✓ s přízvukem a taktem
- ✓ s taktem 2/4, 3/4, 4/4
- ✓ s dynamickým označením - forte, piano

Přípravná hudební výchova 2. ročník

- Žák se seznamuje s notami c1 – c3
- ✓ s noty h, a, g v houslovém klíči
- ✓ s posuvky (křížek, béčko, odrážka)
- ✓ s pojmem stupnice, tónina, akord
- ✓ se stupnicemi C, G, D, F dur
- ✓ s dynamickým označením – pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo
- ✓ s pojmem ritardando a accellerando

4.2 Studijní zaměření Hra na klavír

Studijní zaměření: hra na klavír

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na klavír	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků

Učební osnovy: Přípravné studium hry na klavír

Přípravné studium 1. ročník

- Žák získává základní nástrojové návyky a dovednosti (správné sezení u klavíru, postavení rukou na klávesnici, orientace na klávesnici)
- ✓ nácvik úhozu portamento, staccato, legato, nácvik dvojhmatů, odtahu
 - ✓ rozlišuje vzestupnou a sestupnou melodii
 - ✓ seznamuje se s houslovým a basovým klíčem, s notami a pomlkami (celé, půlové, čtvrté)
 - ✓ hraje lidové písně dle sluchu.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák ovládá základní nástrojové dovednosti na elementární úrovni
- ✓ hraje z not v rozsahu f – g1 ve čtvrtých, sudých i lichých taktech
 - ✓ používá noty i pomlky (celé, půlové i s tečkou, čtvrté)
 - ✓ hraje úhozy portamento, staccato, legato, odtahy, dvojhmaty
 - ✓ hraje jednoduché notové texty dvouručně i s doprovodem učitele
 - ✓ hraje lidové písně s jednoduchým doprovodem (dudácká kvinta).

Postupová zkouška: píseň s doprovodem, skladbička z not nebo z paměti

Učební plány: hra na klavír I. stupeň a II. stupeň

Základní studium		I.stupeň							II.stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia). Žák začínající studium ve škole v II. stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na klavír I. stupeň

1. ročník

Žák se orientuje zrakem, sluchem a hmatem na celé klaviatuře

- ✓ vnímá kvalitu klavírního tónu a kontroluje ji vnitřním sluchem
- ✓ hraje úhozy portamento, staccato, legato
- ✓ čte a reprodukuje notový zápis v houslovém a basovém klíči v rozsahu c-c2
- ✓ hraje durové stupnice od bílých kláves a příslušné kvintakordy
- ✓ reprodukuje předepsaný rytmus (noty a pomlky celá až osminová)
- ✓ hraje piano - forte
- ✓ hraje z paměti vybrané skladby a písně
- ✓ hraje jednoduché čtyřruční skladby s učitelem.

Postupová zkouška: 3 skladbičky s uplatněním různých technických a výrazových prvků, odpovídající obtížnosti látky probrané v posledním čtvrtletí (jedna přednesová skladba může být nahrazena písní s vlastním doprovodem nebo skladbou pro čtyři ruce).

2. ročník

Žák hraje v rozsahu celé klaviatury

- ✓ hraje durové stupnice přes 2 oktávy v protipohybu dohromady, tónický kvintakord s obraty-tenuto, staccato, rozklad
- ✓ hraje dynamiku piano, mezzoforte, forte
- ✓ čte a reprodukuje notový zápis v houslovém a basovém klíči v rozsahu c-g2
- ✓ zná a reprodukuje noty a pomlky (celá až šestnáctinová)
- ✓ rozliší hudební frázi
- ✓ hraje triolu
- ✓ hraje dvojhmaty v transpozicích a v úhozových variantách
- ✓ transponuje lidové písně do další tóniny
- ✓ hraje písně a drobné skladby s doprovodem učitele
- ✓ využívá tóniku a dominantu k doprovodu písní.

Postupová zkouška: Durová stupnice v protipohybu dohromady, tónický kvintakord s obraty k dané stupnici, 1 etuda, 2 skladby s uplatněním různých studijních problémů (místo jedné přednesové skladby může žák zahrát píseň s vlastním doprovodem nebo čtyřruční skladbu).

3. ročník

Žák hraje stupnice durové a mollové v protipohybu nebo v rovném pohybu, tónické kvintakordy s obraty-tenuto, staccato, rozklad

- ✓ hraje v různých tempech
- ✓ hraje dynamiku crescendo a decrescendo
- ✓ pedalizuje ve spojení se sluchovou kontrolou

- ✓ hraje podle sluchu lidové písně a pomocí základních harmonických funkcí (TSD) je samostatně doprovodí, popř. i transponuje.

Postupová zkouška: stupnice dur nebo moll v protipohybu nebo rovném pohybu dohromady, akordy s obraty k daným stupnicím, 1 etuda odpovídající obtížnosti látky probrané v posledním čtvrtletí, 2 přednesové skladby odlišného charakteru, z nichž 1 polyfonní nebo klasická.

4. ročník

- Žák hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu, kvintakordy s obraty
- ✓ hraje skladby různých žánrů
- ✓ hraje jednoduché melodické ozdoby (např. příraz, nátryl)
- ✓ hraje z listu na úrovni 1. ročníku
- ✓ hraje čtyřručně se spolužákem nebo učitelem
- ✓ improvizuje doprovod k lidovým písním v durových tóninách (TSD).

Postupová zkouška: stupnice moll v rovném pohybu, akordy s obraty k daným stupnicím, 1 delší nebo 2 kratší etudy, 2 přednesové skladby různého charakteru.

5. ročník

- Žák hraje durové a mollové stupnice v rovném pohybu nebo protipohybu, tónické kvintakordy s obraty
- ✓ hraje skladby různých slohů a žánrů
- ✓ hraje z listu na úrovni 1. až 2. ročníku
- ✓ samostatně pedalizuje a využívá sluchovou kontrolu
- ✓ rozvíjí hudební představivost při improvizaci doprovodu k písním.

Postupová zkouška: stupnice dur i moll v rovném pohybu nebo protipohybu, akordy s obraty k daným stupnicím, 1 etuda, 1 skladba z období baroka nebo klasicismu, 1 skladba z období romantismu nebo skladba autora 20. století či autora současného.

6. ročník

- Žák hraje stupnice v kombinovaném pohybu a akordy s obraty
- ✓ určí tempo podle charakteru skladby
- ✓ hraje z listu na úrovni 2. ročníku
- ✓ pedalizuje na základě sluchové sebekontroly
- ✓ improvizuje doprovody k písním dle zájmů a schopností, popř. využívá akordických značek.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur i moll kombinovaným pohybem, akordy s obraty k daným stupnicím, 1 etuda, 2 přednesové skladby odlišného charakteru (různých slohových období a žánrů).

7. ročník

- Žák hraje stupnice v kombinovaném pohybu, čtyřhlasý tónický akord rozloženě s obraty zvlášť nebo dohromady
- ✓ vnímá kvalitu tónu a uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- ✓ hraje skladby různých slohů a žánrů
- ✓ podílí se na výběru skladeb
- ✓ dokáže sám zvolit dynamiku, tempo
- ✓ hraje čtyřručně se spolužákem nebo s pedagogem.

Závěrečná zkouška: Absolventský koncert – 1 přednesová skladba delší nebo 2 kratší skladby

Učební osnovy: Hra na klavír II. stupeň

1. ročník

Žák hraje stupnice kombinovaně, velký rozklad kvintakordu rovným pohybem s ukončením D7

- ✓ transponuje jednoduché durové písně
- ✓ harmonizuje doprovod k durovým písním dle sluchu i akordových značek
- ✓ hraje z listu na úrovni 2. až 3. ročníku
- ✓ hraje čtyřručně s pedagogem nebo spolužákem
- ✓ hodnotí svůj výkon.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll kombinovaně, velký rozklad akordu k dané stupnici, 1 etuda, 2 přednesové skladby různého charakteru.

2. ročník

Žák hraje stupnice kombinovaně, případně i v terciích, velký rozklad kvintakordu a jeho obrátů s ukončením D7

- ✓ hraje z listu na úrovni 3. ročníku
- ✓ transponuje jednoduché mollové písně
- ✓ harmonizuje doprovod i k mollovým písním dle sluchu, i dle akordových značek.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll kombinovaně, velký rozklad akordu k dané stupnici s ukončením D7, 1 etuda, 2 přednesové skladby různého charakteru.

3. ročník

Žák hraje stupnice kombinovaně a velký rozklad akordu s ukončením D7

- ✓ samostatně nastuduje skladbu dle vlastního výběru
- ✓ hraje z listu jednoduché skladby
- ✓ hraje čtyřručně
- ✓ samostatně poslouchá a hodnotí hudební nahrávky různých interpretů a konzultuje s učitelem.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur nebo moll kombinovaně, velký rozklad k dané stupnici, 1 etuda, 2 přednesové skladby různého charakteru.

4. ročník

Žák hraje stupnice kombinovaně, případně i v terciích, velký rozklad akordu s ukončením D7

- ✓ hraje v duu (čtyřruční hra nebo hra dvou nástrojů)
- ✓ improvizuje na dané harmonické funkce.

Závěrečná zkouška: Absolventský koncert – 1 přednesová skladba delší nebo 2 kratší skladby.

4.3 Studijní zaměření

Hra na housle

Učební plán: Hra na housle

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I.stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na housle	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na housle

Přípravné studium 1. ročník

- Žák rozezná základní části houslí a smyčce
- ✓ pojmenuje prázdné struny houslí
- ✓ používá uvolněný postoj rozkročmo a uvolněnost obou paží
- ✓ procvičuje správné uchopení houslí a smyčce
- ✓ vyhledá správné postavení prstů na jedné struně (1 prstoklad)
- ✓ rozvine své rytmické cítění - vytleskáním říkanek a lidových písní
- ✓ zahraje píseň nebo drobnou skladbu pizz.(arco).

Přípravné studium 2. ročník

- Žák pojmenuje základní části houslí a smyčce
- ✓ vytváří si správné návyky a dovednosti pro samostatné uchopení houslí a smyčce
- ✓ užívá hru v dolní a horní polovině i celým tahem smyčce
- ✓ procvičuje hru s přechodem dvou sousedních strun ve stejném prstokladu
- ✓ seznamuje se s hrou podle not houslového klíče – pizz., arco

Postupová zkouška: Jedna píseň nebo cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu.

Učební plán: Hra na housle I. a II. stupeň

Základní studium		I.stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, **kolektivní interpretace** od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na housle I. stupeň

1. ročník:

- Žák zná základní části houslí a smyčce
- ✓ dbá na uvolněný postoj a správné uchopení nástroje
- ✓ užívá 2 prstoklady v I. poloze (nebo ve III. poloze)
- ✓ hraje arco - détaché, staccato, legato na jedné struně
- ✓ využívá celého tahu smyčce a jeho základního dělení s přechodem dvou sousedních strun
- ✓ rozliší noty: celou, půlovou, čtvrt'ovou a osminovou
- ✓ obohatí svou hru o dynamiku: p, f
- ✓ pozná náladu skladby: veselá – smutná, pomalá – rychlá
- ✓ hraje z paměti v rozsahu jedné oktávy – stupnice, 5 ak., lidové písně a krátké melodie

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes jednu oktávu, 1 cvičení podle not, lidová píseň nebo krátká skladbička z paměti.

2. ročník:

- Žák zdokonalí správné a uvolněné uchopení nástroje, nasazování a vedení smyčce
- ✓ ovládá smyky: détaché, staccato, legato a jejich kombinace s přechodem z jedné struny na druhou
- ✓ ovládá dva prstoklady a jejich kombinace na všech strunách (použije sníženou polohu prvního prstu)
- ✓ zdokonalí čtení notového zápisu a rytmické cítění not s tečkou
- ✓ užívá získané technické dovednosti k vyjádření nálady skladby, dynamiky: p, mf, f

Postupová zkouška: 1 stupnice a kvintakord durový přes jednu nebo dvě oktávy cvičení nebo etuda podle not píseň nebo krátká přednesová skladba.

3. ročník:

- Žák předvede koordinaci rukou pro správnou výslovnost znějící melodie
- ✓ použije 4 základní prstoklady v rozsahu I. polohy
- ✓ provede chromatický postup 1., 2. prstu
- ✓ zdokonalí intonační a hmatovou jistotu při hře
- ✓ ovládá smyčec v celé délce a v kombinaci smyků: détaché, legato
- ✓ orientuje se v notovém zápisu v první poloze
- ✓ využívá elementárních výrazových prostředků - dynamické rozlišení: crescendo, decrescendo

- ✓ prezentuje přednesovou skladbu z paměti na interním nebo třídním vystoupení
- ✓ podle svých schopností se zapojuje do skupinové nebo kolektivní interpretace.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes dvě oktávy, jedna mollová stupnice přes jednu oktávu, kvintakordy k hraným stupnicím, 1 etuda nebo skladby nacvičená ve II. pololetí.

4. ročník:

- Žák hraje intonačně čistě
- ✓ použije dvojzvuky s prázdnou strunou
- ✓ odvodí si III. polohu a podle svých schopností provádí vzájemné výměny s I. polohou
- ✓ provádí pohyby pro nácvik vibrata
- ✓ uplatní smyky a zkombinuje je: détaché, legato, staccato, martellé
- ✓ rozvine výrazovou složku hry o ritardando, accelerando
- ✓ hraje skladby podle notového zápisu
- ✓ zahraje skladbu z paměti
- ✓ uplatňuje se v skupinové nebo kolektivní interpretaci.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení nebo třídní přehrávky s doprovodem klavíru.

Nebo 1 durová stupnice přes 2 - 3 oktávy s 5akordem, 1 mollová stupnice přes dvě oktávy s 5akordem, 1 etuda nebo skladba odpovídající ročníku podle notového zápisu.

5. ročník:

- Žák užívá základní smyčcovou techniku a zdokonalí ji o nové technické a dynamické prvky: řadové staccato, sforzato.
- ✓ pohybuje se prstoklady ve snížené poloze, odvodí přesah a flažolet
- ✓ hraje ve III. poloze a propojuje I. a III. polohu s plynulými výměnami
- ✓ předvede základy vibrata ve III. poloze
- ✓ použije znalost notového zápisu k samostatnému nastudování lehké skladby
- ✓ spolupracuje při naladění houslí
- ✓ hraje ve zvolené skupinové nebo kolektivní interpretaci a získává další zkušenosti při kolektivní práci.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení nebo třídní přehrávky s doprovodem klavíru.

Nebo 1 durová stupnice přes dvě oktávy s 5akordem, 1 mollová stupnice přes dvě oktávy s 5akordem, 1 etuda nebo skladba odpovídající ročníku podle notového zápisu.

6. ročník:

- Žák provede naladění houslí
- ✓ vytváří kvalitní houslový tón a užívá složitější prvky hry pravé a levé ruky (spiccato, melodické ozdoby)
- ✓ udrží intonaci při hře v polohách a v jejich výměnách I. – III., (prozkoumá hmaty ve II., IV. a V. poloze)
- ✓ podle svých psychomotorických schopností zařadí do hry vibrato
- ✓ použije ve hře dvojhmaty
- ✓ předvede správné stylové provedení skladby
- ✓ ukáže pohotovost při hře z listu
- ✓ využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes 3 oktávy, 1 mollová stupnice přes 2 oktávy a akordy k hraným stupnicím, 1 etuda nebo přednesová skladba odpovídající 6 ročníku, hra z listu na úrovni 3. ročníku.

7. ročník:

- Žák využije všech získaných technických, smykových, dynamických dovedností
- ✓ orientuje se na hmatníku v I. - V. poloze a v jejich plynulých výměnách
 - ✓ poradí si s jednoduchou dvojhmatovou technikou a akordy
 - ✓ provádí skladby v intonační jistotě, s vlastní hudební představou, s použitím výrazu pro správnou interpretaci skladeb různých stylových období (odvodí si tempo podle označení v notách)
 - ✓ využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů.
 - ✓ rozvine své schopnosti v práci v kolektivu - podílí se na společném provedení vybraných skladeb.

Závěrečná zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru a slohového období, které budou provedeny na absolventském koncertu nebo na třídní přehrávce.

Učební osnovy: Hra na housle II. stupeň

1. ročník:

- Žák si naladí svůj nástroj a také o něj sám pečuje
- ✓ orientuje se v notovém zápisu
 - ✓ dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu při hře v polohách
 - ✓ vybere si skladby podle svého zaměření a zájmů
 - ✓ vykoná samostatné domácí nastudování lehké skladby a nachází vhodné prostředky pro jejich správný nácvik.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení.

Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy s 5akordem k hraným stupnicím, 1 technická etuda nebo skladba, hra z listu na úrovni 4. ročníku.

2. ročník:

- Žák uplatní správné a pohotové čtení notového zápisu – hra z listu
- ✓ využívá barevnosti strun, kvalitu znějícího tónu, změn poloh, hry dvojjzvuků a akordů, smykové variability
 - ✓ utváří si vlastní názor na interpretaci skladeb – prstoklady, smyky, dynamiku, tempo, frázování, stylovost
 - ✓ rozvine smysl pro souhru – přizpůsobí se vedení hlasů.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy, 5ak. k hraným stupnicím, 1 výrazová etuda či skladba, hra z listu na úrovni 5. ročníku.

3. ročník:

- Žák používá volného pohybu levé ruky po hmatníku s výměnami různých poloh
- ✓ ovládá smyčec v kombinacích smyků
- ✓ orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla (zdůvodní a rozpozná vedení hlasů)
- ✓ poslouchá hudbu (nahrávky, navštěvuje koncerty)
- ✓ zapojuje se do různých souborů (i mimo školu - podle svých možností, schopností a zaměření).

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení nebo třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy, 5ak. k hraným stupnicím, 1 přednesová etuda či skladba s použitím dvojhmatů nebo akordů, hra z listu na úrovni 6. ročníku

4. ročník:

- Žák samostatně aplikuje získané technické a výrazové dovednosti
- ✓ provede výběr a použití smyků, prstokladů, poloh, vibrata, agogiky a frázování
- ✓ dokáže interpretovat skladby baroka, klasicismu, romantismu a hudbu 20. století
- ✓ posoudí svou hru, kvalitu tónu
- ✓ Vyhledá si sám skladby podle svého zaměření a zájmů
- ✓ obohatí si svůj rozhled hráče komorních a orchestrálních partů.

Závěrečná zkouška: 2 přednesové skladby odlišného charakteru a slohového období, které budou provedeny na absolventském koncertu nebo na třídní přehrávce (v provedení sólovém nebo komorním).

4.4 Studijní zaměření

Hra na violoncello

Učební plán: Hra na violoncello

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I.stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na violoncello	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky : 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků

Učební osnovy: Přípravné studium hry na violoncello

Přípravné studium 1. ročník

- Žák se seznamuje s violoncellem formou říkadel, básniček i písniček.
- ✓ umí sloučit obě ruce dohromady
 - ✓ hraje každou rukou zvlášť, levá hraje pizz.
 - ✓ umí pokládat smyčec na strunu
 - ✓ hraje jednoduchou písničku na jedné struně.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák se učí pravou rukou pokládat smyčec na strunu
- ✓ hraje bez smyčce jednoduchou písničku na jedné struně.
 - ✓ zná pravidla správného sezení a držení nástroje.

Postupová zkouška: dvě písničky na jedné struně

Učební plán: Hra na violoncello I. a II. stupeň

Základní studium		I.stupeň							II.stupeň			
Předměty povinné		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na violoncello		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je

jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na violoncello I. stupeň

1. ročník:

- Žák sloučí úkony obou rukou
- ✓ koordinuje správně levou a pravou ruku
- ✓ zvládá vedení smyčce
- ✓ hraje národní písně
- ✓ kontroluje správnou koordinaci levé a pravé ruky
- ✓ prodlužuje tah smyčce
- ✓ zná pojem intonační jistota
- ✓ uvolňuje celé tělo.

Postupová zkouška: stupnice v jedné oktávě a dvě lidové písně.

2. ročník

- Žák se připravuje doma samostatně
- ✓ hraje jednoduché písně
- ✓ vybere si drobnou skladbu podle CD apod.
- ✓ hraje jednu stupnici dur a akord v jedné oktávě.

Postupová zkouška: stupnicí dur a akordem v jedné oktávě, jednou etudou rytmického charakteru a drobnou skladbou, kterou hraje z not.

3. ročník:

- Žák hraje stupnice přes dvě oktávy s rozloženým akordem
- ✓ řeší technické dovednosti jako je např. snížená a široká poloha, výměny smyků a krásný tón
- ✓ učí se hře legato, staccato
- ✓ hraje spolu s učitelem a tím se připravuje na komorní a souborovou hru
- ✓ pracuje na etudách zaměřených na procvičování smyků.

Postupová zkouška: stupnice dur ve dvou oktávách s rozloženým akordem, jednu etudu technického zaměření a zahraje přednesovou skladbu z paměti.

4. ročník:

- Žák posoudí kvalitu svého vlastního hraní
- ✓ zabývá se hlavně výměnou poloh a učí se hrát vibrato
- ✓ zdokonaluje své technické dovednosti, jak v levé tak v pravé ruce
- ✓ dbá na kulturu tónu a uplatňuje dynamiku v přednesových skladbách.

Postupová zkouška: stupnice dur ve dvou oktávách s akordem, předvede jednu etudu a jednu přednesovou skladbu zaměřenou na vibrato.

5. ročník:

- Žák zkvalitňuje techniku hraní pravé a levé ruky
- ✓ orientuje se a hraje noty v tenorovém klíči
- ✓ posoudí sám kvalitu své domácí přípravy a svého výkonu
- ✓ prezentuje se náročnější přednesovou skladbou z určitého období
- ✓ zapojuje se do komorní a orchestrální hry.

Postupová zkouška: stupnice dur s rozloženým akordem ve dvou oktávách, předvede jednu etudu zaměřenou na kvalitu tónu, zahraje přednesovou skladbu z not.

6. ročník:

- Žák hraje ve všech třech klíčích (basový, tenorový, houslový) a to mu umožňuje hrát skladby různých hudebních období
- ✓ naladí si sám nástroj
- ✓ nacvičuje složitější rytmické útvary, melodické ozdoby
- ✓ poslouchá skladby na CD či např. z internetu a rozšiřuje si tak své vědomosti a obzory
- ✓ hraje palcovou polohu.

Postupová zkouška: stupnice s rozloženým akordem ve třech oktávách a jednu etudu vyšší violoncellové techniky (K. P. Sádlo; 1. díl), přednese z not skladbu barokního skladatel.

7. ročník:

- Žák posoudí, jakou skladbu je schopen interpretovat a jakým způsobem ji vyjádřit
- ✓ muzikálním projevem realizuje žák svou představu o dané skladbě
- ✓ výběr skladeb charakterizuje hudební cítění žáka
- ✓ zdokonaluje technickou dovednost pomocí etud K. P. Sádla.

Závěrečná zkouška: tříoktávová stupnice a akord, jednu etudu J. Dotzauera a dvě skladby různých hudebních období.

Učební osnovy: Hra na violoncello II. stupně

1. ročník:

- ✓ Žák rozšiřuje svůj repertoár, studuje etudy a přidává k tomu cvičení dvojhmatů a akordů (arpeggio)
- ✓ hraje skladby různých stylových období
- ✓ prezentuje se v hudebním životě školy či města.

Postupová zkouška: jednu stupnici dur a akord ve třech oktávách, zahraje jednu etudu přednesového charakteru a jednu klasickou skladbu.

2. ročník

- Žák rozšiřuje svůj repertoár,
- ✓ studuje etudy a hraje sólové skladby pro violoncello, např. J. S. Bach
 - ✓ vystupuje na různých akcích školy, hraje v komorních souborech.

Postupová zkouška: jednu stupnici a akord ve třech oktávách a jednu skladbu rozsáhlejšího charakteru, např. dvě části sonáty.

3. ročník

- Žák interpretuje skladby, které jsou známé a které jsou hrány slavnými umělci
- ✓ si tvoří repertoár a hraje z paměti
 - ✓ projevuje při koncertech svoji muzikálnost a cit pro frázi.

Postupová zkouška: jednu stupnici dur ve třech oktávách s rozloženým akordem a předvede jednu skladbu dle vlastního výběru

4. ročník

- Žák účinkuje v hudebních tělesech
- ✓ nastuduje a přednese jedno náročné hudební dílo
 - ✓ doplňuje si repertoár populárními skladbami různého charakteru
 - ✓ vystoupí na veřejnosti s klavírem či orchestrem a zahraje skladby různých hudebních stylů.

Závěrečná zkouška: jednu durovou stupnici ve třech oktávách a akord, přednese jednu etudu a zahraje jednu přednesovou skladbu určitého hudebního období.

4.5 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plány: Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na zobcovou flétnu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na zobcovou flétnu

Přípravné studium 1. ročník

- Žák drží nástroj správným způsobem (správná poloha rukou)
- ✓ aplikuje nasazování tónů jazykem
- ✓ interpretuje jednoduchá říkadla podle sluchu nebo vizuálním napodobením
- ✓ rozeznává jednotlivé tóny podle názvu (při hraní)
- ✓ hraje z not jednoduché lidové písně, říkadla nebo krátké skladby s klavírem.

Přípravné studium 2. Ročník

- Žák využívá znalosti z hudební nauky k interpretaci způsobem odpovídajícím jeho věku
- ✓ hraje v rozsahu aspoň f 1 – d 2
- ✓ je schopen při souhře přizpůsobit zvuk svému spoluhráči (co se týče síly zvuku)
- ✓ hraje písně z not nebo z paměti
- ✓ rozlišuje délku tónů pomocí počítání dob
- ✓ hraje skladby s klavírem nebo jiným nástrojem.

Postupová zkouška: dvě písničky

Učební plány: Hra na zobcovou flétnu I. stupeň a II. stupeň

Základní studium		I.stupeň							II.stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na zobcovou flétnu I. stupeň a II. stupeň

1. ročník

Žák realizuje uvolněný postoj, drží nástroj v optimálním úhlu, lokty drží mírně od těla, neopírá se o malíček pravé ruky

- ✓ přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ ovládá základní typy artikulace
- ✓ hraje notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou v rozsahu c 1 – g 2
- ✓ hraje ze zápisu s posuvkami do 2 křížků a 2 b
- ✓ hraje z paměti jednoduchou píseň, skladbičku.

Postupová zkouška: žák zahraje 2 lidové písně.

2. ročník

Žák je schopen dýchat při hraní bránicí

- ✓ hraje tenuto, legato, staccato
- ✓ hraje v rozsahu c1-c3
- ✓ interpretuje další hudební formy (písně, tance) a hudební styly
- ✓ hraje z listu jednoduché skladby, z paměti jednoduchou píseň či skladbičku.

Postupová zkouška: durová stupnice s akordy do 2křížku a 1 bé, kratší skladbičku nebo lidové písně.

3. ročník

Žák dýchá při hraní převážně bránicí

- ✓ ovládá prstovou techniku spolu s artikulací
- ✓ hraje s doprovodným nástrojem
- ✓ rozlišuje další hudební útvary (rondo, sonáta)
- ✓ hraje z listu na technické úrovni 1. a 2. ročníku
- ✓ hraje z paměti jednoduchou skladbičku
- ✓ hraje další posuvky, ovládá tečkovaný rytmus
- ✓ hraje stupnice a akordy do 4 křížků a 4b.

Postupová zkouška: mollová stupnice do 2 křížků a 2 bé s akordy, 1 etuda nebo přednesová skladba.

4. ročník

Žák rozvíjí tónovou kulturu, pracuje s charakterem skladby

- ✓ hraje v rozsahu c1-c3 včetně chromatických tónů
- ✓ hraje melodické ozdoby (nátryl, příraz, trylek)
- ✓ reaguje na tempová označení
- ✓ zvládne vybírat repertoár dle svých zájmů a možností
- ✓ hraje mollové stupnice do 3 křížků a 3 b s akordy a obraty.

Postupová zkouška: Žák zahraje 1 durovou a 1 mollovou stupnici, akord, D7, 1 etuda nebo přednesová skladba.

5. ročník

Žák intonuje a zvládá ladění s jinými nástroji

- ✓ použije základní melodické ozdoby (obal, opora, příraz)
- ✓ v nastudovaných skladbách užívá tempová označení, hraje skladby z různého slohového období
- ✓ v souboru uplatňuje získané zkušenosti a vědomosti
- ✓ imituje jednoduché motivy podle sluchu
- ✓ je schopen elementární improvizace (otázka-odpověď).

Postupová zkouška: Žák zahraje 1 durovou a 1 mollovou stupnici s akordy v rychlejším tempu z paměti, etuda nebo přednesová skladba.

6. ročník

Žák je schopen hrát s intonační jistotou

- ✓ hraje na zobcovou flétnou jiného ladění /altová/
- ✓ zvládne plynulé přechody z jednočárkované oktávy do dvoučárkované
- ✓ vybere skladbu, rozebere a realizuje vhodnou techniku
- ✓ hraje kadence v celém rozsahu nástroje
- ✓ uplatní správné frázování
- ✓ diskutuje o výběru skladby s učitelem
- ✓ hraje složitější hudební formy/sonáty ,suity/.

Postupová zkouška: Žák zahraje 1 durovou a 1 mollovou stupnici s akordy v rychlejším tempu z paměti, 1 etuda nebo přednesová skladba.

7. ročník

Žák samostatně přistupuje k práci na skladbě

- ✓ Realizuje správnou artikulaci, nádechy, rytmický přehled
- ✓ hraje v celém tónovém rozsahu nástroje
- ✓ hraje složitější rytmické útvary /synkopa, triola, tečkovaný rytmus/
- ✓ ovládá hru melodických ozdob /nátryl, mordent, trylek, opora, příraz, obal/
- ✓ užívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku a rozumí základním výrazovým pojmům, dokáže interpretovat skladby různého charakteru
- ✓ uplatní se při hře v komorní nebo souborové.

Závěrečná zkouška: Žák zahraje na absolventském koncertě 1 – 2 přednesové skladby.

Učební osnovy: Hra na zobcovou flétnu II. stupeň

1. ročník

- Žák hraje na sopránovou a altovou flétnu v celém rozsahu
- ✓ hraje z listu na úrovni 5. ročníku
 - ✓ je schopen rozlišit zařazení autora a skladby do slohového období, zjištění tóniny, metra, tempa, formování struktury, harmonické vazby a celkového charakteru skladby.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll s akordy, etuda, 2 skladby odlišného charakteru.

2. ročník

- Žák hraje s intonační a dynamickou jistotou
- ✓ realizuje artikulaci, rytmus a hudební zásady při interpretaci skladeb různých stylů
 - ✓ hraje z listu na úrovni 6. ročníku
 - ✓ předvede samostatnému hudebnímu myšlení.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll s akordy, 1 etuda, 2 skladby odlišného charakteru.

3. ročník

- Žák zdokonaluje kulturu tónu
- ✓ hraje přes celý nástroj v chromatickém a celotónovém postupu
 - ✓ hraje dvojité staccato
 - ✓ realizuje frázovací, dynamická a tempová označení v notovém textu
 - ✓ hraje rytmicky i technicky obtížnější skladby
 - ✓ je schopen vyhledat nahrávky nebo notový materiál k vlastní interpretaci
 - ✓ orientuje se v repertoáru nástroje od počátků po současnost
 - ✓ zná významné autory a základě poslechu nahrávek a z literatury.

Postupová zkouška: 1 stupnice dur a moll s akordy, 1 etuda, 2 skladby odlišného charakteru.

4. ročník

- Žák hraje a nastuduje samostatně svůj sólový repertoár
- ✓ řídí v souboru spoluhráče
 - ✓ aktivně se podílí při výběru hudebního materiálu
 - ✓ realizuje získané dovednosti v oblasti zvuku, intonace, prstové techniky a artikulace.

Závěrečná zkouška: Žák zahraje na absolventském koncertu 2-3 skladby různého stylového období s doprovodem jiného nástroje.

4.6 Studijní zaměření

Hra na příčnou flétnu

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I.stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na příčnou flétnu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na příčnou flétnu

Přípravné studium 1. ročník

- Žák rozvíjí sluchové a rytmické představivosti, rozpoznává dynamickou škálu a citění
- ✓ zapojuje hudebně pohybovou složku
- ✓ rozvíjí intonační schopnosti
- ✓ seznamuje se s historií nástroje, se stavbou a údržbou flétny
- ✓ získává základní návyky/postoj, držení flétny, tvorba nátisku, nasazení, základy správného dýchání, držení rukou, prstů/.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák seznamuje se s hudebním nástrojem a jeho historií
- ✓ vytváří si správné návyky a dovednosti/uvolněný postoj, správné dýchání, držení těla, poloha rukou, prstů, rtů, jazyka/
- ✓ umí sestavit nástroj
- ✓ vytváří si správné zásady pro nátisk /zvládá nasazení tónu jazykem/
- ✓ hraje podle houslového klíče v rozsahu od e1 do c2
- ✓ používá noty a pomlky celých, půlových a čtvrtových
- ✓ rozvíjí melodickou, rytmickou a harmonickou představivost
- ✓ rozvíjí přirozenou hudebnost /hra na ozvěnu, říkadla, popěvky, vlastní texty i melodie/
- ✓ hraje písničky dle not, nebo z paměti.

Postupová zkouška: žák zahraje 2 lidové písničky

Učební plány: Hra na příčnou flétnu i. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na příčnou flétnu I. stupeň

1. ročník

- Žák hraje tóny v rozsahu jednočárkované oktávy /d1-d2/,
- ✓ realizuje nátisk, přesné nasazení a ukončení tónu
 - ✓ zvládá dechové techniky dle svých dispozic /brániční dýchání/
 - ✓ rozlišuje základní způsoby artikulace /non legato, legato/
 - ✓ hraje z paměti jednoduché písničky a melodické útvary
 - ✓ rozlišuje dvou a třídobý takt,
 - ✓ rytmičuje slova, věty, říkadla, popěvky
 - ✓ rozpozná fráze.

Postupová zkouška: žák zahraje 1 etudu, přednesovou skladbu.

2. ročník

- Žák hraje čistým tónem v rozšířeném rozsahu nástroje /c1- g3/ včetně chromatických tónů
- ✓ zvládne základy bráničního dýchání /dle fyzických předpokladů/
 - ✓ užije správných návyků / držení nástroje, nasazení, dýchání/ je veden k sebekontrolě
 - ✓ zvládne rychlý a intenzivní nádech, plynulost a délku výdechu
 - ✓ hraje durovými stupnicemi přes 2 oktávy, T5akord
 - ✓ hraje základní dynamiku /p, mf, f/, staccato
 - ✓ hraje z paměti jednoduché písničky a skladby
 - ✓ čte pohotově notový záznam i 3/8, 6/8 taktu
 - ✓ hraje s učitelem i jinými žáky v duu /při přípravě k souhře/.

Postupová zkouška: durová stupnice přes 2 oktávy s akordem, etuda , 1 přednesová skladba.

3. ročník

Žák naladí hudební nástroj a zdokonalí všechny základní návyky a dovednosti /nasazení tónu, intonační čistotu, brániční dýchání, legato, tenuto, staccato, portamento/

- ✓ hraje v rozsahu flétny od c1 – do a3
- ✓ hraje stupnice v rozsahu dvou oktáv do 4 křížku a do 4 bé b dur a moll tóninách s příslušnými tónickými kvintakordy
- ✓ hraje ve správném vzpřímeném a uvolněném postoji /zvednutá hlava, rovná záda/, nádech je uvolněný bez zvedání ramen
- ✓ realizuje elementární výrazové prostředky, základní tempová označení
- ✓ hraje melodické ozdoby /trylek, příraz, obal/
- ✓ hraje další hudební formy /sonáta/
- ✓ hraje složitější rytmické útvary /triolu, synkopu a tečkovaný rytmus/.

Postupová zkouška: mollová stupnice přes 2 oktávy s akordem, 1 etuda, 1 přednesová skladba.

4. ročník

Žák ovládá brániční sval ve spojení se správným dýcháním

- ✓ hraje vyrovnaně rejstříky ve třech oktávách
- ✓ realizuje frázování, legato, vibrato, staccato i dvojité
- ✓ hraje intonačně čistě
- ✓ hraje durové stupnice do 5 křížků a 5 bé, mollové stupnice do 2 křížků a 2 bé s příslušnými akordy
- ✓ interpretuje všechna dynamická i tempová označení
- ✓ hraje v komorní hře /skupinová interpretace/
- ✓ transponuje melodii do vedlejší tóniny.

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice přes 2 oktávy s akordy, etuda, 1 přednesová skladba.

5. ročník

Žák hraje čistý flétnový tón

- ✓ hraje delší fráze s výraznější artikulací
- ✓ interpretuje přednesovou charakteristiku skladeb
- ✓ hraje v rozsahu od c1- c3
- ✓ realizuje všechny melodické ozdoby
- ✓ interpretuje delší skladby, koncerty z různého období až po současnost.
- ✓ hraje většími hudební formy /sonáta, suite a další/
- ✓ hraje v souboru a je oporou mladším nezkušeným hráčům .

Postupová zkouška : durová nebo mollová stupnice přes 2 oktávy s akordy, etuda, 1 přednesová skladba.

6. ročník

Žák hraje vibrato, sfz, měkké nasazení kořene jazyka

- ✓ interpretuje stupnice a akordy v rychlejším tempu, z paměti,

- ✓ použije při hraní správnou techniku a dynamiku
- ✓ organizuje a vede souborovou hru
- ✓ diskutuje s učitelem při výběru skladeb.

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice s akordy v rychlejším tempu, etuda, 1 přednesová skladba.

7. ročník

- Žák hraje v rozsahu c1-c4 v chromatickém postupu
- ✓ hraje tenuto, legato, dvojité staccato, portamento
- ✓ hraje z listu na úrovni 4. ročníku
- ✓ hraje celotónovou a chromatickou stupnici v rozsahu celého nástroje
- ✓ používá vibrato
- ✓ zvládne všechny melodické ozdoby
- ✓ interpretuje skladby různých slohových období a odlišných žánrů
- ✓ pracuje samostatně při nastudování skladeb.

Závěrečná zkouška: žák zahraje na absolventském koncertu 1-2 skladby.

Učební plány: Hra na příčnou flétnu - II. stupeň

1. ročník

- Žák ovládá technické, nátliskové a výrazové dovednosti
- ✓ hraje repertoár v celé šíři flétnové literatury /více žánrů z různých období/
- ✓ hraje pohotově z listu na úrovni 5. ročníku
- ✓ provede samostatně údržbu svého hudebního nástroj
- ✓ realizuje dechovou techniku / zkracuje nádech a prodlužuje výdech/
- ✓ hraje výraznou dynamiku a agogiku.

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice s akordy, etuda, 1 přednesová skladba.

2. ročník

- Žák se orientuje v základním repertoáru komorních a symfonických orchestrů
- ✓ předvede čistý tón a dokonalé ladění a doladování nástroje v průběhu hraní
- ✓ sestaví vlastní sólový repertoár, který je úměrný jeho technickým a uměleckým schopnostem
- ✓ pracuje samostatně při nastudování skladeb
- ✓ řídí samostatně zkoušky souboru.

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice s akordy, etuda, 1 přednesová skladba.

3. ročník

- Žák rozvine obtížné techniky, opakuje stupnice, akordy durové i mollové v rychlém tempu, chromatickou a celotónovou stupnici
- ✓ spoluprotváří s učitelem hudební materiál širokého spektra /na základě poslechu skladeb/
- ✓ analyzuje samostatně skladby
- ✓ hraje složitější rytmické útvary /4/ 8,2/2,4/2,12/8 alla breve, synkopa
- ✓ pěstuje hru z paměti
- ✓ využívá znalost různých stylových období z poslechu nahrávek, CD, z internetu, televize, rádia ke svému interpretačnímu rozvoji.

Postupová zkouška: durová a mollová stupnice s akordy, 2 etudy, přednesová skladba

4. ročník

- Žák zdokonaluje a hraje skladby k absolventskému ukončení školy
- ✓ hraje v rozsahu nástroje ovládá od c1 – c4
- ✓ hraje stupnice dur i moll v rychlém tempu, různých artikulacích, rytmech s příslušnými akordy v základním tvaru a obratech/T5,D7/
- ✓ hraje chromatickou a celotónovou stupnici vše pak s důrazem na rytmickou přesnost, intonační jistotu a zvukovou vyrovnanost.
- ✓ samostatně pracuje v souboru, iniciativně, pomáhá ostatním, je zodpovědný za svoji práci.

Závěrečné zkouška: absolventské vystoupení žáka.

4.7 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plány: přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry klarinet	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků

Učební osnovy: Přípravné studium hry klarinet 1. a 2. ročník jsou shodné se studijním zaměřením zobcová flétna.

Učební plány: Hra na klarinet I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na klarinet I. stupeň

1. ročník

- Žák správně drží hudební nástroj a dýchá
- ✓ hraje v šalmajovém rejstříku a postupně rozšiřuje rozsah v dvoučárkované poloze
- ✓ si prohlubuje výdrž na dlouhých tónech a jednoduchých cvičeních
- ✓ hraje stupnice a akordy v rozsahu e – g2
- ✓ rozlišuje dvou, třídobý a čtyřdobý takt a tečkovaný rytmus
- ✓ hraje snadné přednesové skladby s doprovodem, kde se seznamuje s laděním.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák realizuje sebekontrolu při správném a smysluplném systému cvičení
- ✓ použije dechové techniky při bráničním dýchání
 - ✓ rozšiřuje tónový rozsah dle svých nátiskových možností
 - ✓ rozšiřuje hru o další posuvky
 - ✓ rozlišuje základní výrazové prostředky p, f.
 - ✓ hraje s doprovodem klavíru
 - ✓ hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu a v rytmických artikulacích
 - ✓ realizuje přednesy s vyšší technickou a nátiskovou náročností.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák hraje kvalitním tónem a realizuje techniku nasazení procvičováním dlouhých tónů
- ✓ hraje stupnice a akordy v rozsahu e – f3, v rychlejším tempu a rytmických artikulacích
 - ✓ si prohlubuje rytmické a tempové cítění - synkopa, teč. rytmus, accelerando, ritardando
 - ✓ rozlišuje takty s tříosminovým a šestiosminovým rytmem a taktem alla breve
 - ✓ hraje skladby s využitím dynamických postupů crescendo, decrescendo,
 - ✓ hraje plynule s vázáním tónů pod legátem
 - ✓ hraje v souhře s klavírem, nebo s jiným nástrojem
 - ✓ hraje z listu snadné skladby
 - ✓ uplatní technické schopnosti v náročnějších přednesových skladbách.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák hraje stupnice akordy dur a moll, T5, tenuto, legato, v rytmických artikulacích klade důraz na intonaci
- ✓ realizuje a volí při domácí přípravě vhodný postup při nácviku skladeb
 - ✓ reaguje na rytmické a agogické změny
 - ✓ přizpůsobuje ladění s jiným nástrojem.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy dur, moll, T5, D7, 1 etuda přednesová skladba.

5. ročník

- Žák hraje stupnice a akordy dur a moll, T5 a D7, zm7, tenuto, legato, v rytmických artikulacích v celém rejstříku
- ✓ hraje stupnice a etudy v rychlejším tempu
 - ✓ realizuje metodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent, příraz), využívá agogiky a dalších výrazových prostředků
 - ✓ použije svých znalostí a uplatňuje ve skladbách vhodnou techniku (legato, tenuto, staccato), navrhuje dynamiku, agogiku, frázování a rozvrhuje sám nádechy, které důsledně respektuje

- ✓ hraje v rozsahu celého nástroje se zaměřením na zvládnutí tónů v tříčárkované poloze, využívá svých technických výrazových v souhře s klavírem, nebo jiným doprovodným nástrojem
- ✓ hraje v různých hudebních seskupeních.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, T5, D7, zm7, 1 etuda přednesová skladba.

6. ročník

- Žák hraje plynule stupnice a akordy v rychlých tempech
- ✓ použije všech výrazových, agogických a tempových rozlišení
- ✓ hraje v různých komorních souborech
- ✓ rozliší způsoby společného nástupu ve skladbě i jejího ukončení a rytmické a agogické změny.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, náročnější přednesová skladba.

7. ročník

- Žák realizuje přípravu na absolventský koncert
- ✓ použije rozsahu celého nástroje
- ✓ realizuje ve hře všechny technické dovednosti, výrazové prostředky, kvalitu tónu
- ✓ diskutuje a formuluje své názory o výběru skladeb, jejich žánru, období a obtížnosti
- ✓ provede nastudování snazší skladby s promyšlenými nádechy, dynamikou a frázováním
- ✓ předvede samostatnou úpravu plátku.

Závěrečná zkouška: stupnice dur a moll, + T5 + D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

Učební osnovy: Hra na klarinet I. a II. stupeň

1. ročník

- Žák zvyšuje svoji technickou dovednost na chromatických stupnicích a akordech v rychlých tempech
- ✓ realizuje hru s důrazem na kvalitu tónu a čistou intonaci
- ✓ zapojuje se ve hře v souborech a různých seskupeních
- ✓ rozlišuje kvalitu interpretace na základě nahrávky skladeb
- ✓ hraje skladby na různých vystoupeních a koncertech.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

2. ročník

- Žák hraje stupnice, akordy a chromatickou stupnici
- ✓ se orientuje v různých žánrech a obdobích
- ✓ realizuje hru z listu a transposici do ladění A a C
- ✓ hraje v souborech s výběrem skladeb využívající jeho technických dovedností, zkušeností a spolupracuje s ostatními obory v ZUŠ.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

3. ročník

- Žák hraje všechny stupnice a akordy k zdokonalení techniky
- ✓ orientuje se rychle ve složitějších rytmech
 - ✓ seberealizuje se v sólové hře i při uplatnění v orchestru, nebo souboru
 - ✓ uplatní samostatné nastudování partů
 - ✓ účastní se koncertů, kde rozvíjí své schopnosti reagovat na umělecké dílo a jeho hodnocení
 - ✓ vede ostatní spoluhráče k soudržnosti a spolupráci v souboru.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

4. ročník

- Žák realizuje přípravu na absolventský koncert
- ✓ orientuje v klarinetové literatuře
 - ✓ vybere samostatně repertoár na absolventský koncert a dokáže si to zdůvodnit
 - ✓ využije ve skladbách všech výrazových prostředků s důrazem na technickou preciznost.

Závěrečná zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová Skladba.

4.8 Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na saxofon	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na saxofon 1. a 2. ročník

jsou shodné se studijním zaměřením zobcová flétna.

Učební plány: Hra na saxofon I. a II. stupně

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na saxofon I. a II. stupně

1. ročník

- Žák správně drží hudební nástroj a dýchá
- ✓ hraje v šalmajovém rejstříku a postupně rozšiřuje rozsah v dvoučárkované poloze
- ✓ prohlubuje si výdrž na dlouhých tónech a jednoduchých cvičeních hraje stupnice a akordy v rozsahu e – g2
- ✓ rozlišuje dvou, třídobý a čtyřdobý takt a tečkovaný rytmus

- ✓ hraje snadné přednesové skladby s doprovodem, kde se seznamuje s laděním.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák realizuje sebekontrolu při správném a smysluplném systému cvičení
- ✓ použije dechové techniky při bráničním dýchání
- ✓ rozšiřuje tónový rozsah dle svých nátlkových možností
- ✓ rozšiřuje hru o další posuvky
- ✓ rozlišuje základní výrazové prostředky p, f.
- ✓ hraje s doprovodem klavíru
- ✓ hraje stupnice a akordy v dosaženém rozsahu a v rytmických artikulacích
- ✓ realizuje přednesy s vyšší technickou a nátlkovou náročností
- ✓ rozlišuje základními pojmy jazzového frázování
- ✓ hraje technická cvičení, etudy a přednesy s jazzovým frázováním.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák hraje kvalitním tónem a realizuje techniku nasazení procvičováním dlouhých tónů
- ✓ hraje stupnice a akordy v rozsahu e – f3, v rychlejším tempu a rytmických artikulacích
- ✓ si prohlubuje rytmické a tempové cítění - synkopa, teč. rytmus, accelerando, ritardando
- ✓ rozlišuje takty s tříosminovým a šestiosminovým rytmem a taktem alla breve
- ✓ hraje skladby s využitím dynamických postupů crescendo, decrescendo,
- ✓ hraje plynule s vázáním tónů pod legátem
- ✓ hraje v souhře s klavírem, nebo s jiným nástrojem
- ✓ hraje z listu snadné skladby
- ✓ uplatní technické schopnosti v náročnějších přednesových skladbách
- ✓ realizuje souhru s CD podehrávkou.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy ve zvládnutém rejstříku, etuda, skladba s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák hraje bluesové stupnice
- ✓ uplatňuje bluesové frázování
- ✓ hraje stupnice a akordy dur a moll, T5, tenuto, legato, v rytmických artikulacích klade důraz na intonaci
- ✓ realizuje a volí při domácí přípravě vhodný postup při nácviu skladeb
- ✓ reaguje na rytmické a agogické změny
- ✓ přizpůsobuje ladění s jiným nástrojem.

Postupová zkouška: Stupnice a akordy dur, moll, T5, D7, 1 etuda přednesová skladba

5. ročník

Žák hraje stupnice a akordy dur a moll, T5 a D7, zm.7, tenuto, legato, v rytmických artikulacích v celém rejstříku

- ✓ hraje stupnice a etudy v rychlejším tempu
- ✓ realizuje metodické ozdoby (trylek, nátryl, mordent, příraz), využívá agogiky a dalších výrazových prostředků
- ✓ použije svých znalostí a uplatňuje ve skladbách vhodnou techniku (legato, tenuto, staccato), navrhuje dynamiku, agogiku, frázování a rozvrhuje sám nádechy, které důsledně respektuje
- ✓ hraje v rozsahu celého nástroje se zaměřením na zvládnutí tónů v tříčárkované poloze, využívá technických výrazových prostředků v souhře s klavírem, nebo jiným doprovodným nástrojem
- ✓ hraje v různých hudebních seskupeních
- ✓ použije výrazové prostředky specifické pro jazzovou hudbu.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, T5, D7, zm7, 1 etuda přednesová skladba.

6. ročník

Žák hraje plynule stupnice a akordy v rychlých tempech

- ✓ použije všech výrazových, agogických a tempových rozlišení
- ✓ hraje v různých komorních souborech
- ✓ rozliší způsoby společného nástupu ve skladbě i jejího ukončení a rytmické a agogické změny
- ✓ využívá swingové frázování.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, náročnější přednesová skladba.

7. ročník

Žák realizuje přípravu na absolventský koncert

- ✓ použije rozsahu celého nástroje
- ✓ realizuje ve hře všechny technické dovednosti, výrazové prostředky, kvalitu tónu
- ✓ diskutuje a formuluje své názory o výběru skladeb, jejich žánru, období a obtížnosti
- ✓ provede nastudování snazší skladby s promyšlenými nádechy, dynamikou a frázováním
- ✓ předvede samostatnou úpravu plátku
- ✓ se orientuje ve swingovém a jazzovém frázování
- ✓ rozliší různé hudební styly (swing, latina, funky...).

Závěrečná zkouška: stupnice dur a moll, + T5 + D7, zm.7 etuda, přednesová skladba.

Učební osnovy: Hra na saxofon II. stupeň

1. ročník

Žák zvyšuje svoji technickou dovednost na chromatických stupnicích a akordech v rychlých tempech a bluesových stupnicích

- ✓ realizuje hru s důrazem na kvalitu tónu a čistou intonaci
- ✓ zapojuje se ve hře v souborech a různých seskupeních

- ✓ rozlišuje kvalitu interpretace na základě nahrávky skladeb
- ✓ hraje skladby na různých vystoupeních a koncertech.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

2. ročník

- Žák hraje stupnice, akordy a chromatickou stupnici
- ✓ se orientuje v různých žánrech a obdobích
- ✓ realizuje hru z listu
- ✓ hraje v souborech s výběrem skladeb využívající jeho technických dovedností, zkušeností a spolupracuje s ostatními obory v ZUŠ.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

3. ročník

- Žák hraje všechny stupnice a akordy k zdokonalení techniky
- ✓ orientuje se rychle ve složitějších rytmech
- ✓ seberealizuje se v sólové hře i při uplatnění v orchestru, nebo souboru
- ✓ uplatní samostatné nastudování partů
- ✓ účastní se koncertů, kde rozvíjí své schopnosti reagovat na umělecké dílo a jeho hodnocení
- ✓ vede ostatní spoluhráče k soudržnosti a spolupráci v souboru.

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

4. ročník

- Žák realizuje přípravu na absolventský koncert
- ✓ orientuje v saxofonové literatuře
- ✓ vybere samostatně repertoár na absolventský koncert a dokáže si to zdůvodnit
- ✓ využije ve skladbách všech výrazových prostředků s důrazem na technickou preciznost
- ✓ realizuje ve skladbách jazzového frázování.

Závěrečná zkouška: Stupnice dur, moll, akordy T5, D7, zm7, etuda, přednesová skladba.

4.9 Studijní zaměření Hra na trubku

Hra na trubku I. stupeň

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na trubku	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5

Učení osnovy: Přípravné studium hry na trubku

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plán: Hra na trubku I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: hra na trubku I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
 - ✓ provede dechové cvičení
 - ✓ aplikuje píštové legato
 - ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
 - ✓ interpretuje lidové písně
 - ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
 - ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
 - ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
 - ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
 - ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
 - ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
 - ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
 - ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátlaková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ žák se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební osnovy: Hra na trubku II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora
- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
 - ✓ používá několik druhů nasazení
 - ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
 - ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem
- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
 - ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
 - ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
 - ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácvičce a interpretaci skladeb
 - ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
 - ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
 - ✓ zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
 - ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
 - ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
 - ✓ žák se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.10 Studijní zaměření: Hra na trombón

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na trombón	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < 8 žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5

Učení osnovy: Přípravné studium hry na trombón

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plán: Hra na trombón I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trombón		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je

jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na trombón I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
 - ✓ provede dechové cvičení
 - ✓ aplikuje pístové legato
 - ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
 - ✓ interpretuje lidové písně
 - ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
 - ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozhrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
 - ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
 - ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
 - ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
 - ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
 - ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
 - ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátlaková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební osnovy: Hra na trombón II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora

- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
- ✓ používá několik druhů nasazení

- ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
- ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem

- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
- ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
- ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

Žák se připravuje na absolventské vystoupení

- ✓ uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviku a interpretaci skladeb
- ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
- ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
- ✓ zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
- ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.11 Studijní zaměření

Hra na baryton

Učební plán: Hra na baryton

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na baryton	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5

Učení osnovy: Přípravné studium hry na baryton

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plán: Hra na baryton I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na baryton		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv

dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na baryton I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
 - ✓ provede dechové cvičení
 - ✓ aplikuje pístové legato
 - ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
 - ✓ interpretuje lidové písně
 - ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
 - ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozehrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
 - ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
 - ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
 - ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
 - ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
 - ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
 - ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátisková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostí cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební plán: Hra na baryton II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora
- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
 - ✓ používá několik druhů nasazení
 - ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
 - ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem
- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
 - ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
 - ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
 - ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
 - ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
 - ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
 - ✓ zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
 - ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
 - ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
 - ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.12 Studijní zaměření.....Hra na tenor

Učební plány: Hra na tenor

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na tenor	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5.

Učení osnovy: Přípravné studium hry na tenor

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plány: Hra na tenor I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tenor		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace

16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na tenor I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
 - ✓ provede dechové cvičení
 - ✓ aplikuje pístové legato
 - ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
 - ✓ interpretuje lidové písně
 - ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
 - ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozhrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
 - ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
 - ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
 - ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
 - ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
 - ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
 - ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátlaková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební osnovy: Hra na tenor II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora
- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
 - ✓ používá několik druhů nasazení
 - ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
 - ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojité jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem
- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
 - ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
 - ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
 - ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
 - ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
 - ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
 - ✓ zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
 - ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
 - ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
 - ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.13 Studijní zaměření

Hra na bicí nástroje

Učební plány: Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na bicí nástroje	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na bicí nástroje

Přípravné studium 1. ročník

- Žák zvládá vytleskávat nebo vyťukávat na malý buben jednoduché rytmické útvary.
- ✓ zvládne základní úder na malý buben pravou a levou rukou
- ✓ hraje na první a třetí dobu, nebo na druhou a čtvrtou dobu s audio nahrávkou.

Přípravné studium 2. ročník

- ✓ Žák zahraje jednoduchý doprovod s audio nahrávkou nebo s učitelem.

Postupová zkouška: ukázka základního úderu na malý buben, ukázka doprovodu.

Učební plány: Hra na bicí nástroje I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve

škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na bicí nástroje I. stupeň

1. ročník

- Žák má správné držení těla při hře, drží správně paličky.
- ✓ předvede základní úder jednou rukou, druhou rukou, střídavé údery a jednoduché rukoklady
 - ✓ zahraje základní koordinaci končetin (osminy vs. čtvrté hodnoty)
 - ✓ zvládne hru na malý buben ve čtyřdobém, dvoudobém a třídobém taktu v dělení čtvrtém
 - ✓ zahraje jednoduché rytmické útvary v hodnotách čtvrtových, osminových a šestnáctinových
 - ✓ hraje s audio nahrávkami
 - ✓ osvojuje si hru na triangel, tamburinu a claves.

Postupová zkouška: dvě cvičení z látky probírané v posledním čtvrtletí.

2. ročník

- Žák správně sestaví a nastaví bicí soupravu vůči svému tělu.
- ✓ dokáže pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy a zná používanou základní terminologii
 - ✓ předvede hru osminových a šestnáctinových not
 - ✓ používá hru dynamiky na malý buben (p-mf-f)
 - ✓ rozloží rukama jednoduché rytmické útvary do celé bicí soupravy
 - ✓ zahraje základní rytmické doprovody, popř. dokáže zahrát jednoduchý break, a umí ho použít do audio nahrávek
 - ✓ hraje podle metronomu jednoduché rytmické útvary a základní doprovody v tempu 60-80 bpm.

Postupová zkouška: cvičení na malý buben z látky probrané v posledním čtvrtletí, ukázka hry doprovodů na bicí soupravu.

3. ročník

- Žák používá při hře na malý buben prsty a zápěstí
- ✓ zvládá základní techniku hry na velký buben a Hi-Hat
 - ✓ zvládá při hře bubínkových cvičení si šlapat Hi-Hat na hlavní doby
 - ✓ zvládá hru akcentů pravou i levou rukou
 - ✓ zvládá koordinaci všech končetin v kombinacích čtvrtových, osminových a šestnáctinových hodnot
 - ✓ hraje podle základní formule tři takty doprovodu a jeden takt break
 - ✓ zahraje celou skladbu, která je v tempu 60-100 bpm a obsahuje jednoduchý doprovod a přechody
 - ✓ zahraje na melodický bicí nástroj stupnici a tónický kvintakord, zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: jedno cvičení na malý buben z látky probrané za poslední čtvrtletí, cvičení doprovodů, ukázka hry na celou bicí soupravu.

4. ročník

- ✓ Žák popíše popřípadě předvede prstovou a zápěstní techniku
- ✓ zahraje jednoduchý příraz
- ✓ předvede víření (v šestnáctinových notách) na malý buben
- ✓ zahraje a rozloží složitější rytmické útvary v osminových a šestnáctinových hodnotách do celé bicí soupravy
- ✓ zvládá hru akcentů do celé soupravy bicích nástrojů
- ✓ zvládá ladění a jednoduché údržby nástroje
- ✓ se vyzná v různých typech blan, paliček a zná jaký mají vliv na zvuk bicí soupravy.

Postupová zkouška: cvičení na malý buben z látky probrané za poslední čtvrtletí, cvičení na akcenty, etuda do soupravy bicích nástrojů.

5. ročník

- ✓ Žák aplikuje šlapání Hi - Hat na hlavní doby při hře akcentů v osminových hodnotách
- ✓ hraje jednoduché etudy na malý buben a doprovody z listu
- ✓ rozvíjí hru z listu, hru improvizace (na dva či čtyři takty)
- ✓ ovládá hru vyhrávaných dvojúderů (dvojek) na malý buben
- ✓ zapojuje prstovou a zápěstní techniku do praxe
- ✓ se orientuje v současné bubenické scéně a studuje historii bicích nástrojů.

Postupová zkouška: cvičení na malý buben, etuda do soupravy bicích nástrojů, akcenty do soupravy bicích nástrojů.

6. ročník

- ✓ Žák ovládá hru paradiddle v osminových hodnotách na malý buben
- ✓ hraje v doprovodech na hi - hat různé rytmické figury
- ✓ zvládá základní swingový doprovod se šlapáním hi hat a jednoduchý přechod
- ✓ hraje kombinaci paradiddle a akcentů v jednoduchých doprovodech
- ✓ schématicky zapíše do not jednoduché doprovody a skladby.

Postupová zkouška: cvičení na paradiddle, ukázka jazzového doprovodu, ukázka doprovodu s kombinací paradiddle.

7. ročník

- ✓ Žák hraje techniku v pravé noze tzv. skluz
- ✓ zvládá základní techniku na melodické a perkusní nástroje
- ✓ hraje tzv. drobení na malý buben při hře doprovodů
- ✓ zahraje improvizaci spojenou s doprovodem (čtyři takty doprovod a čtyři takty sólo)
- ✓ rozloží, sestaví, nastaví a naladí celou bicí soupravu
- ✓ hraje na melodické a perkusní nástroje v praxi a zvládá jednoduché variace
- ✓ doprovodí na bicí soupravu v rytmech na - jive, foxtrot, cha-cha, samba, rock, r 'n 'roll apod.

Závěrečná zkouška: absolventské vystoupení – doprovodí soubor nebo zahraje s audio nahrávkou.

Učební osnovy: Hra na bicí nástroje II. stupeň

1. ročník

- ✓ Žák si osvojuje předešlé techniky a způsoby hry na bicí soupravu, melodické nástroje a perkuse
- ✓ hraje tyto druhy žánrů: rock, hip-hop, jazz, latino, funk, reggae, pop, atd.
- ✓ hraje na dvojpedál u velkého bubnu
- ✓ zná a ví co je schuffle.

Postupová zkouška: cvičení na malý buben, hra zmíněných doprovodů.

2. ročník

- ✓ Žák hraje triolové doprovody a přechody
- ✓ experimentuje nad hraním open sóla.

Postupová zkouška: píseň s audio nahrávkou.

3. ročník

- ✓ Žák ovládá čtení partitury bicích nástrojů
- ✓ hraje sóla v pevně dané formě na 8 taktů nebo 16 taktů
- ✓ ovládá techniku na pedálu u velkého bubnu s patou dole.

Postupová zkouška: cvičení na soupravu bicích nástrojů, akcenty a paradiddle.

4. ročník

- ✓ Žák hraje těžší skladby s nahrávkou
- ✓ hraje prstovou techniku
- ✓ hraje doprovody a přechody metličkami.

Závěrečná zkouška: absolventské vystoupení – zahraje skladbu s audio nahrávkou.

4.14 Studijní zaměření.....Hra na kytaru

Učební plán: Hra na kytaru

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na kytaru	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků

Učební osnovy: Přípravné studium hry na kytaru

Přípravné studium 1. ročník

Žák se seznamuje s přirozeným držením a postavením LR a PR, hraje s podnožkou, nebo přídatným podstavcem pod kytaru

- ✓ zahraje rytmizované říkanky na prázdných strunách
- ✓ v pravé ruce používá techniku tirando (bez dopadu)
- ✓ učí se držet správně nástroj
- ✓ orientuje se v notovém zápise v rozsahu prázdných strun
- ✓ zahraje krátké rytmické cvičení v taktu 2/4 a 3/4 , složené z not i pomlk celých, půlových a čtvrtových.

Přípravné studium 2. ročník

Žák si osvojuje manuální zručnost hrou rytmizovaných slov, vět, říkadel

- ✓ rozlišuje dvou a třídobý takt
- ✓ pojmenuje základní dělení not
- ✓ má správně postavenou levou ruku na hmatníku
- ✓ zahraje jednoduchou píseň v 1. poloze v rozsahu g1 až g2
- ✓ orientuje se v 1. poloze bez použití posuvek
- ✓ doprovodí lidovou píseň v tónině na prázdných bas. strunách
- ✓ zahraje z paměti jednohlasou píseň nebo skladbu.

Postupová zkouška: jednohlasá a dvojhlasá píseň z not.

Základní studium - I. a II. stupeň: Hra na kytaru

Učební plán: Hra na kytaru

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6.7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na kytaru I. stupeň

1. ročník

Žák sedí rovně, nástroj drží v optimálním úhlu

- ✓ uvědoměle sleduje přirozené držení a postavení LR a PR
- ✓ zvládá hru na prázdných strunách bez dopadu prsty i,m, a palcem
- ✓ hraje z paměti jednoduché melodické útvary v rozsahu g1 – e2
- ✓ pojmenuje základní dělení – celá, půlová, čtvrtová, osminová nota
- ✓ pojmenuje a rozliší základní rozsah – struny g1 až tónu a2
- ✓ hraje s posuvkami 1 křížek, 1 b
- ✓ hraje z listu na elementární úrovni - jednohlas
- ✓ rozpozná náladu skladby (veselá, smutná pro určení tempa)
- ✓ rozliší základní dynamiky (*p* - *mf* - *f*).
- ✓ realizuje přechod prstů pravé ruky ze struny na strunu
- ✓ hraje jednohlas na všech melodických strunách v I. poloze
- ✓ provádí synchronizaci prstů pravé a levé ruky
- ✓ používá střídání basu s melodickými tóny s využitím prstů p, i, m.
- ✓ hraje jednoduché přednesových skladeb s využitím střídání prázdných basu a melodických tónů.

Postupová zkouška: durová stupnice z paměti, dvojhlasá píseň z not, přednesová skladba z paměti.

2. ročník

Žák uvědoměle sleduje postoj a držení nástroje a zbavuje se zlovyků

- ✓ uplatní znalost tvorby tónu (PR), dbá na čistotu hry, na plynulost hry a vázání tónů
- ✓ hraje jednooktávové stupnice
- ✓ tvoří jednoduchý doprovod T- D7 i bez not
- ✓ hraje z paměti jednoduché lidové písně a drobné skladby
- ✓ realizuje při hře doprovodů svoje metrické, rytmické a tempové citění
- ✓ předvede pravidelné tempo a elementární agogiku
- ✓ realizuje přípravu na souhru s učitelem
- ✓ orientuje se na všech strunách v rozsahu 1. polohy, včetně posuvek
- ✓ hraje z listu jednoduchý dvojhlas
- ✓ definuje smysl a provádí základní výrazové dynamické prostředky p-m-f
- ✓ obohacuje hru o výrazové prostředky (tenuto, staccato)
- ✓ rozliší základní tempa (Andante, Moderato, Allegro)
- ✓ hraje stupnice (C, G, D, A, E, a, e, d) v rozsahu jedné oktávy + výběr jednoduchých kadencí.

Postupová zkouška: stupnice dur a moll + kadence z paměti, etuda z not, přednesová skladba z paměti.

3. ročník

Žák použije správné návyky držení nástroje

- ✓ uvědoměle rozlišuje kvalitní a špatný tón - sleduje kvalitu tónu
- ✓ použije nové dynamické a barevné prostředky (rejstříky sul tasto a ponticello)
- ✓ využívá elementární výrazové prostředky, dynamiky p-f a barvy tónů
- ✓ vybírá spolu s pedagogem repertoár z typických skladeb více období a žánrů
- ✓ hraje dvojhmaty
- ✓ uplatní a rozliší crescendo a decrescendo, ritardando
- ✓ orientuje se na strunách e, h, g ve II. a III. Poloze
- ✓ realizuje vzestupné legáto z prázdné struny.
- ✓ hraje typové stupnic dur a moll do 4 # v rozsahu dvou oktáv + kadence, nácvik malého barré.
- ✓ hraje z listu dvojhlasé skladby
- ✓ hraje písně s jednoduchým doprovodem s využitím akordů (C, G, D, A, E, a, d, e).

Postupová zkouška: stupnice dur a moll + kadence - z paměti, etuda - z not, dvě přednesové skladby z různých hudebních období.

4. ročník

Žák realizuje probrané stupnice dur a moll do (4 # a 1 b)

- ✓ hraje typové stupnice dur a moll v rozsahu dvou oktáv + kadence,
- ✓ zapojuje hru velkého barré
- ✓ synchronizuje hru L a P ruky při hře stupnic
- ✓ rozšíří si znalosti akordů
- ✓ seznamuje se sestupným legátem
- ✓ orientuje se v praktickém použití dynamiky a agogiky
- ✓ předvede užití adekvátních výrazových prostředků
- ✓ orientuje na hmatníku a hraje v rozsahu I. - V. polohy na strunách e – g
- ✓ hraje jednoduché melodické ozdoby, příraz, mordent

- ✓ hraje doprovody s použitím jednoduchých rozkladů a základních akordů.

Postupová zkouška: stupnice dur a moll + kadence - z paměti, etuda - z not dvě přednesové skladby z různých hudebních období – z paměti.

5. ročník

- Žák hraje v rychlejším tempu etudy zvládnuté v nižším ročníku
- ✓ uplatní hru rasguada, vibráta, arpeggia
 - ✓ provádí základní harmonickou analýzu
 - ✓ hraje skladby s dynamikou a agogikou a s melodickými ozdobami,
 - ✓ použije uvědoměle ve skladbách různých stylů adekvátních výrazových prostředků (pp až ff, crescendo, decres, synkopa, ozdoby, polyfonie).
 - ✓ hraje písně s melodií a s vlastním doprovodem vypracovaným podle sluchu a znalosti probraných stupnic, harmonických funkcí a akordů
 - ✓ orientuje se ve výběru doprovodu k písním
 - ✓ orientace se na hmatníku do VII. polohy na strunách e – g.
 - ✓ zařadí hru legato
 - ✓ zapojuje hru velkého barré
 - ✓ hraje typových stupnic dur a moll s # a b v rozsahu dvou a tří oktáv + kadence.
 - ✓ hraje z listu a doprovodů jednoduchých písní.
 - ✓ tvoří a provádí doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí T, S, D.

Postupová zkouška: stupnice typová, rozšířená kadence, etuda, dvě přednesové skladby z různých hudebních období – z paměti.

6. ročník

- Žák provede techniky malého a velkého barré
- ✓ hraje stupnice v intervalu tercie
 - ✓ uplatní dynamiku ve hře pasáží a kantilény
 - ✓ rozlišuje a určí tempo analýzou rytmů a dle charakteru skladby
 - ✓ identifikuje technické problémy a samostatně přistupuje k jejich vyřešení
 - ✓ transponuje doprovod i melodii v jednoduchých tóninách
 - ✓ zvolí samostatně způsob doprovodu lidových a umělých písní
 - ✓ nachází a odvodí tóny na hmatníku do IX. polohy na všech strunách.
 - ✓ hraje legáta, vibráta, arpeggia a barré.
 - ✓ hraje stupnice dur a moll s # v rozsahu dvou a tří oktáv + kadence
 - ✓ improvizuje s elementární využitím pentatonické stupnice
 - ✓ hraje z listu vícehlasé skladby a doprovody písní se zpěvem.
 - ✓ spoluvytváří doprovody k jednoduchým písním s použitím hlavních harmonických funkcí T, S, D.

Postupová zkouška: stupnice typová, rozšířená kadence, Etuda, přednes, doprovod písně dvě etudy - z not, dvě přednesové skladby z různých hudebních období – z paměti.

7. ročník

- Žák předvede schéma rozšířené kadence, při transpozici doprovodu,
- ✓ orientuje se ve hře v polohách,
 - ✓ hraje rasguada, vibráta, arpeggia, legáta, vytváří rozklady v pravé ruce a v rychlejších tempech, složitější rytmech,

- ✓ navrhne samostatně užití výrazových prostředků
- ✓ prokáže základní orientaci v hlavních obdobích a žánrech
- ✓ identifikuje technické problémy a samostatně přistupuje k jejich vyřešení s využitím doposud nabytých znalostí a dovedností.
- ✓ prokazuje znalost ladění podle ladičky i stejnozvuků
- ✓ spojuje sluchovou sebekontrolu při výkonu v oblasti dynamické, agogické a tónové s korekcí uvedených složek
- ✓ zvolí samostatně způsob doprovodu lidových a umělých písní
- ✓ hraje stupnice dur a moll s # v rozsahu dvou a tří oktáv + kadence, pentatonická stupnice, chromatická stupnice.
- ✓ realizuje doprovody k jednoduchým písním v durových tóninách s použitím hlavních harmonických funkcí T, S,D, II. a VI. stupně.
- ✓ transponuje písně do základních kytarových tónin - C, G, D, a, d.

Závěrečná zkouška: stupnice dur a moll + kadence - z paměti, dvě etudy - z not (jedna se zaměřením na pravou, druhá na levou ruku), dvě přednesové skladby z různých hudebních období – z paměti. **Absolventské vystoupení** – náročnější přednes

Učební osnovy: Hra na kytaru II. stupeň

1. ročník

Žák rozvine techniky, které mu působí potíže, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období, věnuje se hudební analýze skladby jako prostředku pochopení skladby

- ✓ hraje z listu s rytmickou jistotou
- ✓ se poslechem nahrávek nebo vlastní interpretace seznamuje s hudbou všech stylových období a současných žánrů
- ✓ orientuje se na hmatníku v celém rozsahu nástroje
- ✓ interpretuje skladby delšího rozsahu z různých stylových období
- ✓ zahraje z listu drobnější skladbičky střední obtížnosti
- ✓ spolupracuje při výběru skladeb
- ✓ doprovodí mladšího žáka, hrajícího na sólový nástroj.

Postupová zkouška: 1 dur a moll stupnice typem, případně v intervalu, kadence k dané stupnici, 1 etuda , 1 přednes, doprovod písně.

2. ročník

Žák rozvíjí techniky, které mu působí potíže, při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období, věnuje se hudební analýze skladby jako prostředku pochopení skladby

- ✓ interpretuje hudbu všech stylových období a současných žánrů
- ✓ navazuje na repertoár I. stupně studia, je motivován k návštěvám koncertů všech žánrů k vytváření si vlastního názoru na kvalitu interpretace
- ✓ hraje jednoduché doprovody z listu
- ✓ z listu hraje s rytmickou jistotou
- ✓ analyzuje hrané i poslouchané skladby s využitím k pochopení skladby
- ✓ rozvine techniky, které mu působí potíže.

Postupová zkouška: 1 dur a moll stupnice typem, případně v intervalu, kadence k dané stupnici 1 etuda , 1 přednes, doprovod písně.

3. ročník

Žák rozvine obtížné techniky, při výběru repertoáru se zaměří na zastoupení všech žánrů

- ✓ použije analýzu skladby jako prostředku k jejímu základního pochopení
- ✓ se zaměřuje podle svého zájmu na komorní hru, hru sólovou, klasickou nebo jazzovou a populární
- ✓ se poslechem nahrávek nebo vlastní interpretace seznamuje s hudbou všech stylových období a současných žánrů
- ✓ analyzuje hudbu z CD apod.Youtube.com a porovnává jednotlivé interpretace mezi sebou, na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu.

Postupová zkouška: 1 dur a moll stupnice typem, případně v intervalu, kadence k dané stupnici 1 etuda , 1 přednes, doprovod písně.

4. ročník

Žák se výběrem repertoáru profiluje dle svého zájmu na komorní hru, hru sólovou, klasickou nebo jazzovou a populární

- ✓ rozliší poslechem nahrávek kvalitní interpretace
- ✓ aktivně poslouchá hudbu z CD apod.Youtube.com a samostatně si vyhledává a vybírá skladby k vlastnímu studiu.

Závěrečná zkouška: 1 rozsáhlejší skladba přiměřené obtížnosti provedená na absolventském vystoupení, nebo 1 dur a moll stupnice typem, případně v intervalu, kadence k dané stupnici 1 etuda, 1 přednes, doprovod písně.

4.15 Studijní zaměření.....Hra na elektrickou kytaru

Učební plán: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na elekt. kytaru	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy : Přípravné studium hry na elekt. kytaru se shodují s učebním plánem a osnovami Hra na kytaru.

Učební plán: Hra na elektrickou kytaru I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na elekt. kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na elektrickou kytaru I. stupeň

1. – 3. ročník je shodný s předmětem klasická kytara

4. ročník

- Žák vystihne správné držení nástroje a propojí se základy jeho ovládání
- ✓ hraje zjednodušené akordy
- ✓ orientuje se na hmatníku do V. polohy
- ✓ použije synchronizaci pravé a levé ruky, jednoduché rytmy

- ✓ vystihne strukturu pentatonické stupnice
- ✓ předvede akordy v základní poloze, stupnice dur v rozsahu jedné oktávy
- ✓ improvizuje jednoduchý rytmický doprovod při hře trsátkem
- ✓ orientuje se v akordických značkách
- ✓ zdokonalí čtení a zápis akordických značek, stupnice dur, moll aiolské, harmonické a melodické.
- ✓ pojmenuje odlišnosti hudebních stylů.
- ✓ osvojí si typy akordů (moll7, 6, maj7, dim).
- ✓ určí typy akordů jednoduchých melodií, rytmické doprovody.

Postupová zkouška: durová nebo mollová stupnice v rozsahu jedné oktávy, doprovod složitějších skladeb, jednoduchá sóla. Hra akordů z listu.

5. ročník

- Žák vystihne kvalitu tónu
- ✓ aplikuje akordy při doprovodné hře (hraní v polohách).
- ✓ orientuje se v zápisech akordických značek a not.

Postupová zkouška: stupnice moll a dur, doprovod písní s akordy barré, hraní jednoduchých sol s důrazem na tvorbu kvalitního tónu.

6. ročník

- Žák ovládá kytarové efekty.
- ✓ hraje z listu (akordy a jednoduché melodie).
- ✓ hraje všechny základní typy akordů včetně barré.

Postupová zkouška: stupnice, doprovod písní s akordy barré, hraní jednoduchých sol, improvizace ve výše uvedených stupnicích, hra z akordových značek.

7. ročník

- Žák se orientuje v základních hudebních stylech el. kytary (blues, rock, metal, jazz)
- ✓ uplatní akordy barré
- ✓ hraje všechny stupnic dur i moll v rozsahu jedné oktávy
- ✓ spoluvytváří jednoduché improvizace v tóninách C, G, D dur, improvizace v tóninách a, e, h moll.
- ✓ tvoří vlastního doprovodu (akordy) k jednoduchým melodiím
- ✓ hraje stupnice dur i moll v polohách, kytarové efekty (jejich volby a vhodné uplatnění).

Závěrečná zkouška: stupnice ve dvou oktávách, doprovod písní s akordy barré, hra jednoduchých melodií z listu, hraní náročnějších sol, improvizace, hra z akordových značek.

Učební osnovy: Hra na elektrickou kytaru II. stupeň

1. ročník

- Žák uplatní znalost dalších typů akordů a jejich tvorbu.
- ✓ používá složitější techniky sólové hry
- ✓ spoluvytváří aranžování skladeb.

- ✓ hraje z listu s důrazem na dynamický projev.

Postupová zkouška: stupnice v rozsahu dvou oktáv, doprovod písní s akordy barré, hraní sól, improvizace a interpretace složitějších rockových skladeb, hra z akordových značek.

2. ročník

- Žák hraje složitější skladby z listu i z paměti
- ✓ používá kytarové ovladače (wah)
- ✓ vytváří vlastní typů doprovodů
- ✓ improvizuje a tvoří vlastní sóla.

Postupová zkouška: stupnice v rozsahu dvou oktáv v různých rytmech, vytváření doprovodu, hraní sól, improvizace s použitím zvukových efektů.

3. ročník

- Žák interpretuje skladby světových kytaristů
- ✓ používá techniky „slide“
- ✓ hraje z listu doprovody a zápisy sólových partů
- ✓ zdokonaluje souhru v souborové hře.
- ✓ prezentuje se na pódiových vystoupeních.

Postupová zkouška: stupnice v rozsahu dvou oktáv v různých rytmech, hra z listu, tvorba vlastních sól (úprava původních partů), využívání různých zvukových technik a efektů.

4. ročník

- ✓ Žák hraje složitější skladby s rozvinutým dynamickým cítěním.
- ✓ vytváří vlastní osobitý zvuk a projev
- ✓ zdokonaluje další techniky hry (ohýbání tónu, hammering, slide a další.).
- ✓ orientuje se ve složitých notových zápisech
- ✓ tvoří vlastní doprovody a kadence akordů i vlastní skladby a aranžmá.
- ✓ hraje improvizace v libovolných tóninách, analyzuje nahrávky a vlastní zápis akordů a sól.

Závěrečná zkouška: hra všech stupnic v rozsahu dvou oktáv, doprovod písní s akordy barré, hraní sól, improvizace a interpretace náročných rockových skladeb, hra z listu.

4.16 Studijní zaměření Hra na EKN

HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Učební plány: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na EKN	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na EKN

Přípravné studium 1. ročník

- Žák sedí ve správné výšce a vzdálenosti od nástroje
- ✓ zná správné držení ruky při hře portamento, legato a staccato
- ✓ používá noty a pomlky v celých, třídobých, půlových a čtvrtových hodnotách
- ✓ hraje písňě podle sluchu v pětiprstové poloze
- ✓ pozná základní barvy zvukové banky (klavír, flétna....)
- ✓ rozliší vzestupnou a sestupnou melodii.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák zvládá základní obsluhu nástroje
- ✓ správně sedí u nástroje
- ✓ zvládá přirozené postavení rukou na klaviatuře
- ✓ orientuje se na klaviatuře v pěti prstové poloze
- ✓ zahraje jednoduchou melodii a píseň
- ✓ rozezná 1. dobu ve známých písničkách, později ve hře automatického doprovodu.

Postupová zkouška: 1 skladbička nebo písnička obouručně, 1 skladbička nebo písnička s automatickým doprovodem.

Učební plány EKN I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na EKN		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Zvuková tvorba				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Zvuková tvorba je určená pro 2 – 9 žáků. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1)**. **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy EKN I. stupeň

1. ročník

- Žák správně sedí u nástroje
- ✓ hraje legato, staccato i portamento
- ✓ hraje stupnice od bílých kláves přes 1 oktávu
- ✓ spojuje notový zápis v G a F klíči s orientací na klávesnici
- ✓ rozšiřuje pětiprstovou polohu (posouvání nebo přenášením paže)
- ✓ samostatně vybere zvuk (VOICE)
- ✓ hraje písničky v rozsahu 5 tónů s použitím akordů v levé ruce ve stylu FINGERED-tříhlasý akord
- ✓ používá jednoduchý automatický doprovod
- ✓ hraje z not v houslovém a basovém klíči v rozsahu c-c2.

Postupová zkouška: Stupnice v rozsahu dvou oktáv s funkcemi, 1 cvičení ze školy s různými technickými prvky, 2 písně nebo skladby s pomocí automatického doprovodu.

2. ročník

- Žák hraje stupnice od bílých kláves přes 2 oktávy v protipohybu
- ✓ hraje akordy s obraty k probraným stupnicím
- ✓ hraje oběma rukama dohromady
- ✓ čte a reprodukuje zápis v houslovém a basovém klíči v rozsahu c-g2
- ✓ rozlišuje dynamiku forte a piano

- ✓ používá vhodné hlasové rejstříky k jednotlivým žánrům: vážná hudba, country, populární hudba atd..(rozšiřuje zvuky VOICE)
- ✓ hraje písničky s posunem ruky s použitím tónického, subdominantního a dominantního akordu v levé ruce ve stylu FINGERED – tříhlasý akord
- ✓ hraje z listu jednoduché melodie nebo cvičení v rozsahu pěti tónů zvlášť nebo unisono.
- ✓ Používá předeheru a dohru automatického doprovodu (INTRO-ENDING, SYNCHRO START)

Postupová zkouška: Stupnice protipohybem s obraty akordů oběma rukama v protipohybu, drobná přednesová skladba, 2 skladby různého žánru (polka, valčík, pop...).

3. ročník

- Žák hraje stupnice dur od bílých kláves a příslušné kvintakordy s obraty
- ✓ V 10 prstové hře se orientuje ve složitějších rytmických modelech
- ✓ používá Sustain pedál
- ✓ samostatně obsluhuje nástroj (zapnutí, vypnutí, nastavení voice a stylu, tempa)
- ✓ zná a použije v doprovodech akordické značky dur a moll ve stylu FINGERED- tříhlasý akord ve vhodných obrazech
- ✓ používá větší škálu typů automatických doprovodů (country, cha-cha, swing...).

Postupová zkouška: Stupnice dur, moll oběma rukama dohromady v rovném pohybu nebo protipohybu, akord k hrané stupnici oběma rukama, 1 drobný přednes nebo etuda bez automatického doprovodu (desetiprstová hra), 2 skladby různého žánru (polka, valčík, pop...) s aut. doprovodem.

4. ročník

- Žák hraje stupnice a akordy dur a moll v rovném pohybu nebo v protipohybu
- ✓ samostatně obsluhuje nástroj podle možností – nastavení voice, stylu, tempa, intro, ending
- ✓ vyhledá nejvhodnější spojení obrátů akordů pro levou ruku
- ✓ hraje dvojmaty
- ✓ hraje z listu vybrané skladby na úrovni 1. ročníku
- ✓ tvoří ve vhodných skladbách další melodie na harmonické téma – improvizace.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice a 1 mollová stupnice (protipohybem) + akordy k hraným stupnicím (tenuto, staccato, rozloženě), 1 etuda nebo skladba bez automatického doprovodu, 2 skladby rozdílného charakteru odpovídající probírané látce s aut. doprovodem.

5. ročník

- Žák hraje durové a mollové stupnice a akordy v rovném pohybu nebo protipohybu
- ✓ ve skladbách bez doprovodu používá sustain pedál
- ✓ zahraje dvojmaty v intervalech (tercie, sexty)
- ✓ využívá více typů automatických doprovodů
- ✓ zvládá hru z listu vybraných skladeb na úrovni 2. ročníku
- ✓ upraví funkce nástroje během hry
- ✓ zvládá práci s registrační pamětí (ukládání a vyvolání).

Postupová zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice v rovném pohybu nebo protipohybu přes 2 oktávy, akordy k hraným stupnicím, 3 skladby rozdílného charakteru z toho jedna bez automatického doprovodu.

6. ročník

- Žák rozvíjí technickou zručnost a vyrovnanost při hře skladeb bez aut. doprovodu
- ✓ je seznámen s různými způsoby zápisu akordových značek (základní a odvozené)
 - ✓ hraje základní melodické ozdoby- příraz, trylek, nátryl
 - ✓ hraje z listu skladby přiměřeně obtížných skladeb
 - ✓ podílí se na výběru skladeb a písní
 - ✓ samostatně volí doprovody k příslušným skladbám
 - ✓ upraví, aranžuje skladby dle svých schopností
 - ✓ nahraje skladby dle technických možností nástroje
 - ✓ zvládá hru z listu vybraných skladeb na úrovni 2. a 3. ročníku

Postupová zkouška: 1 durová a 1 mollová stupnice v rovném pohybu dohromady, Akordy k hraným stupnicím (tenuto, staccato, rozloženě), 3 skladby rozdílného charakteru z toho jedna bez automatického doprovodu.

7. ročník

- Žák samostatně používá ovládací prvky na daném nástroji
- ✓ rozpoznává jednotlivé prvky typické pro dané žánry (swing, country, slow rock...)
 - ✓ využívá osvojené technické dovednosti a orientuje se v celém rozsahu klaviatury
 - ✓ je obeznámen s dalšími možnostmi využití nástroje ve spojení a digitálními technologiemi a uplatňuje je (nahrávání podkladu na flash a využití na daném nástroji)
 - ✓ umí upravit a aranžovat skladby dle svých schopností

Postupová zkouška: Žák ukončí studium I. stupně základního studia absolventskou přehrávkou., přednese skladbu odpovídající výstupům 7. ročníku – jako sólový hráč nebo doprovází jiný hudební nástroj či zpěv.

Učební osnovy : hra na EKN II. stupeň

HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

1. ročník

- Žák při doprovodech písní a skladeb používá T, S, D a II. stupeň
- ✓ improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
 - ✓ dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia
 - ✓ spolupracuje s učitelem na výběru skladeb
 - ✓ tvoří si repertoár dle vlastního zájmu
 - ✓ využívá a uplatňuje digitální technologie na daném nástroji- flash
 - ✓ upraví, aranžuje skladby dle svých schopností

Postupová zkouška: 1 skladba oboruční, 1 skladba s automatickým doprovodem, skladba nebo píseň s libovolnou aranží.

2. ročník

- Žák při doprovodech písní a skladeb používá T, S, D, II. a VI. stupeň
- ✓ samostatně upravuje a aranžuje notový materiál – pro svůj nástroj
 - ✓ improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
 - ✓ vybírá si sám svůj repertoár
 - ✓ zdokonaluje svou technickou úroveň.

Postupová zkouška: 1 skladba oboruční, 1 skladba s automatickým doprovodem, skladba nebo píseň s libovolnou aranží.

3. ročník

- Žák improvizuje na danou melodii, nejlépe písničky
- ✓ při doprovodech písní používá T, S, D, II., III., VI. Stupeň
 - ✓ samostatně nastuduje a upraví skladbu dle svého výběru
 - ✓ zná složení akordových značek
 - ✓ zdokonaluje svou technickou úroveň.

Závěrečná zkouška: 1 skladba oboruční, 1 skladba s automatickým doprovodem, skladba nebo píseň s libovolnou aranží.

4. ročník

- Žák ovládá veškeré funkce svého nástroje
- ✓ při doprovodech písní a skladeb používá T, S, D, II., III., VI. stupeň
 - ✓ diskutuje s učitelem priority skladby
 - ✓ tvoří samostatně prstoklad k daným skladbám
 - ✓ má vytvořen svůj individuální repertoár pro další amatérskou činnost

Závěrečná zkouška: 1 skladba oboruční, 1 skladba s automatickým doprovodem, skladba nebo píseň s libovolnou aranží.

Vyučovací předmět: Zvuková tvorba

Učební osnovy: Zvuková tvorba

Studium je zaměřeno na tvůrčí práci se zvukem a jeho záznamem. Vzdělávání v oblasti záznamu a zpracování zvuku, prostorové akustiky, zvukové techniky, techniky ozvučení. Součástí studijního plánu je též vlastní tvorba, elementární kompozice v softwarovém prostředí pomocí živých, či virtuálních nástrojů a zpěvu. Předpokládá se praktická práce s profesionálním hudebním softwarem určeným k nahrávání a editaci zvuku, mikrofonní a mixážní technikou, zvukovými procesory atd., tvůrčí práce s přejatým, či vlastním hudebním materiálem a vytváření vlastních hudebních projektů.

Cílem je získat odborné znalosti v oblasti digitálního záznamu zvuku, zvukové režie a sound designu (ozvučení). Žáci jsou vedeni k samostatnosti a využití všech poznatků v praxi.

I. stupeň základního studia

4. ročník

Žák: analyticky vnímá poslechem elementární hudební nahrávku a dokáže ji stručně charakterizovat pořídí zvukový záznam jednoho hudebního nástroje, mluveného slova, či zpěvu

- ✓ identifikuje a specifikuje jednotlivé hudební nástroje v nahrávce
- ✓ vysvětlí rozdíl mezi reprodukcí mono a stereo formátu
- ✓ umí správně nastavit úroveň signálu (např. mluvené slovo)
- ✓ sám ozvučí 1 nástroj či zpěv

5. ročník

Žák: dokáže jednoduchým způsobem pracovat s jednotlivými zvukovými stopami zvukové nahrávky

- ✓ Umí využít jednoduchý střih
- ✓ dokáže pracovat jednoduchým způsobem se zvukovými efekty
- ✓ orientuje se v hudebních formátech a dokáže v nich zvukový záznam ukládat
- ✓ dokáže realizovat záznam el. nástroje – např. klávesy, el. kytara, el. klavír
- ✓ sám ozvučí 2 hudební nástroje, nebo 1 + zpěv

6. ročník

Žák: umí pracovat s jednotlivými zvukovými stopami zvukové nahrávky včetně masteringu

- ✓ ovládá funkce střihu, copy, gain, normalize apod.
- ✓ orientuje se v běžných obsazeních instrumentálních a vokálních těles
- ✓ dokáže realizovat záznam čistě akustického nástroje
- ✓ umí pracovat s MIDI formátem a lehce ho upravovat
- ✓ v editaci nastaví a použije jednoduché zvukové a barevné efekty
- ✓ sám ozvučí malé hudební těleso

7. ročník

Žák: samostatně a cíleně pracuje se zvukem v prostředí WAV - nahrávání, střih, mixáž, export

- ✓ sám realizuje nahrávku včetně jejího zpracování
- ✓ kreativně pracuje s vlastními či přejatými hudebními motivy
- ✓ používá k editaci běžné hudební formáty (WAV, MIDI, MP3) a umí je konvertovat

- ✓ vnímá důležitost a charakter akustiky prostoru při vzniku hudební nahrávky s ohledem na hudební žánr
- ✓ umí vysvětlit podstatná ustanovení autorského zákona
- ✓ sám ozvučí malé hudební těleso s použitím dostupných efektů

II. stupeň základního studia

1. ročník

Žák: profesionálně pracuje se zvukem a dokáže se v praxi přizpůsobit požadované situaci

- ✓ odborně používá mixážní pult, pořizuje zvukových záznam bez zkreslení
- ✓ samostatně pořizuje zvukové nahrávky včetně jejich zpracování
- ✓ pomocí nástroje nahraje do PC hudební záznam ve zvukovém (wav) a MIDI formátu
- ✓ navrhne konkrétní řešení vhodné k dané situaci z oblasti studiového nahrávání či sounddesignu

2. ročník

Žák: při své tvorbě dokáže využít externí zvuková data, zvukové smyčky, ruchy apod.

- ✓ umí adaptovat svou tvorbu na literární, taneční nebo jinou předlohu
- ✓ je schopen navrhnout a zvolit vhodné nástroje, zvuky, efekty pro aranž projektu
- ✓ exportuje zvukový záznam do podoby hmotného artefaktu (CD, DVD, data)
- ✓ zná různé techniky mikrofonního záznamu i snímání a dokáže v dané situaci vybrat tu správnou

3. ročník

Žák: využívá všechny doposud získané poznatky v praxi

- ✓ používá pokročilejší editační techniky
- ✓ při zvukovém masteringu nahrávky je schopen samostatné a intuitivní práce
- ✓ dokáže vysvětlit, jaké jsou jednotlivé role a úlohy v tvůrčím týmu, který spolupracuje za účelem realizace ozvučení či zvukové nahrávky
- ✓ zná rozsahy jednotlivých hudebních nástrojů a obsazení vokálních a instrumentálních těles, styl hry a jejich specifika

4. ročník

- ✓ Žák: využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- ✓ plně využívá při své tvorbě dostupnou výpočetní techniku a vhodné periferie
- ✓ dokáže pracovat s jakýmkoli akustickým, či el. nástrojem ve spojení s PC a tvořit jeho záznam
- ✓ dokáže vytvořit a následně prezentovat své autorské dílo, popsat tvůrčí záměr, použité prostředky a techniky, zhodnotit výsledek a navrhnout využití svého zvukového díla v praxi
- ✓ umí vysvětlit podstatné závěry autorského zákona a uvést příklady z praxe

4.17 Studijní zaměření Hra na varhany

Učební plány: Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1.r.	2.r.
Přípravné studium hry na varhany	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na varhany

Přípravné studium 1. a 2. ročníku probíhá shodně s osnovami klavíru.

Učební plány: hra na varhany I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na varhany		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Varhanní seminář				1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určena pro 2-9 žáků, varhanní seminář od 1-5 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, varhanní seminář, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na varhany I. stupeň

Výuka ve studijním zaměření **Hra na varhany** je v **1. - 4. ročníku** prvního stupně základního studia realizována dle učebních osnov klavíru.

5. ročník

- Žák správně sedí u nástroje, volí vhodnou obuv
- ✓ zvládá elementární prvky klavírní techniky (portamento, legato, staccato, odtah)
- ✓ Umí základní funkce, barevné a zvukové dispozice

- ✓ Umí základní frázování a agogiku
- ✓ Orientuje se v houslovém i basovém klíči.

Postupová zkouška: dvě skladby rozdílného charakteru.

6. ročník

- Žák zvládá dvojmaty hrané legato, tichou výměnu
- ✓ dovede použít melodické ozdoby v souvislosti se studovanými skladbami
 - ✓ umí použít TSD jako základní prvek improvizace doprovodem jednoduchých písní (chrámových a lidových)
 - ✓ umí rozeznat pro skladbu vhodné tempo a během skladby toto tempo zachovat
 - ✓ používá jednoduché změny manuálů
 - ✓ střídá špičky i pat v kratších legatových úsecích pedálové hry. Výběr cvičení tohoto druhu z varhanních škol.

Postupová zkouška: dvě skladby rozdílného charakteru, jednoduchá píseň s doprovodem TSD, kratší sólo pedálové cvičení.

7. ročník

- Žák hraje výběr z barokního (polyfonního) a klasicistního repertoáru, jedna krátká skladba romantického období využívající hru legato a základní agogiku
- ✓ orientuje se ve formě hraných skladeb
 - ✓ využívá i složitější manuálové změny
 - ✓ poslouchá varhanní skladby z různých médií a navštěvuje koncerty s varhanní hudbou
 - ✓ umí souhru manuálu a pedálu.

Závěrečná zkouška : Absolventské vystoupení - jedna skladba barokní nebo klasicistní a jedna skladba romantická – jedna z těchto skladeb s použitím pedálu, píseň s doprovodem.

Učební osnovy: Hra na varhany II. stupeň

1. ročník

- Žák si umí samostatně a stylově naregistrovat hranou skladbu
- ✓ zvládá hru na dvou manuálech současně
 - ✓ zvládá změnu registrace v průběhu skladby
 - ✓ zvládá hru oběma rukama a pedálem současně
 - ✓ zná elementární orientaci v historii varhan.

Postupová zkouška: jedna skladba barokní nebo klasicistní a jedna skladba romantická – minimálně jedna z těchto skladeb s použitím pedálu, píseň s doprovodem.

2. ročník

- Žák již samostatně umí použít správné frázování
- ✓ v souhře manuálu a pedálu zvládá v pedále hlavní téma (cantus firmus)
 - ✓ zvládá skoky mezi manuály
 - ✓ umí použít TSD + II + VI jako základní prvek improvizace doprovodem jednoduchých písní (chrámových a lidových).

Postupová zkouška: jedna skladba barokní nebo klasicistní a jedna skladba romantická – minimálně dvě z těchto skladeb s použitím pedálu, píseň s doprovodem.

3. ročník

- Žák dokáže zahrát skladbu romantickou nebo soudobou
- ✓ samostatně nastuduje méně náročnou skladbu technicky, artikulačně i zvukově
 - ✓ popíše hru na tzv. krátké oktávě.

Postupová zkouška: Jedna skladba s romantická nebo soudobá a jedna skladba se samostatnou ruční registrací v průběhu skladby.

4. ročník

- Žák předvede dosavadní získané znalosti hry na absolventském vystoupení
- ✓ hraje skladbu o dvou samostatných dílech (např. Preludium a Fuga)
 - ✓ umí použít všechny základní harmonické funkce a jednu mimotonální dominantu mimo 7. stupně jako doprovod vlastní krátké improvizace.

Závěrečná zkouška: Absolventské vystoupení - jedna skladba o dvou samostatných dílech a jedna skladba se změnou registrace v průběhu skladby.

4.18 Studijní zaměření

Hra na akordeon

Učební plán: Hra na akordeon

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na akordeon	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky : 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na akordeon

Přípravné studium 1. ročník

- Žák ukáže a pojmenuje hlavní části nástroje
- ✓ správně sedí a zná správné postavení pravé ruky
- ✓ rozliší vzestupnou a sestupnou melodii
- ✓ hraje písně podle sluchu v 5 - ti prstové poloze
- ✓ zná číselné označení prstů
- ✓ najde a zahraje basy v základní řadě (c, g).

Přípravné studium 2. ročník

- Žák ovládá správné postavení pravé ruky
- ✓ zahraje jednoduchou píseň pravou rukou v pětiprstové poloze
- ✓ najde a zahraje basy v základní řadě (C, G, F)
- ✓ hraje jednoduché písně z not

Postupová zkouška: 2 lidové písně

Učební plány: Hra na akordeon I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určena pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace

16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na akordeon I. stupeň

1. ročník

Žák správně sedí a drží a upevňuje nástroj

- ✓ správně postaví pravou rukou
- ✓ hraje základní basy a jejich příslušné durové akordy: C, G, F
- ✓ dodržuje vedení měchu dle značek
- ✓ hraje pravou rukou stupnici C dur v rozsahu jedné oktávy oběma směry
- ✓ hraje písně v pěti prstové poloze s doprovodem levé ruky

Postupová zkouška: 1 durová stupnice, 2 lidové písně s jednoduchým doprovodem.

2. ročník

Žák hraje rozšířenou polohu s posuny v pravé ruce

- ✓ pravou rukou se hmatově orientuje bez zrakové kontroly
- ✓ hraje akordický doprovod dur s kombinací kvintového basu (trojúhelník)
- ✓ hraje dynamiku piano, forte
- ✓ hraje legato, staccato
- ✓ hraje durové stupnice C, G a jejich akord T5

Postupová zkouška: 1 durová stupnice + akord T5, 2 skladbičky nebo 2 písně (kombinace).

3. ročník

Žák hraje v rozšířené poloze pravé ruky s využitím podkladu palce

- ✓ hraje durové stupnice od bílých kláves + T5 s obraty
- ✓ ovládá základní typy artikulace (legato a staccato)
- ✓ hraje dynamiku piano, mezzoforte, forte
- ✓ hraje ve dvojhmatech v pravé ruce (tercie)
- ✓ zvládá měchovou techniku (vedení měchu podle značek, plynulé měchové obraty)
- ✓ hraje akordický doprovod moll a septakordy

Postupová zkouška: 1 durová stupnice + obraty T5, 2 skladby různého charakteru.

4. ročník

- Žák hraje durové stupnice od bílých kláves + T5 s obraty v rychlejším tempu
- ✓ hraje v rozšířené poloze v melodické i doprovodné části nástroje (skoky)
 - ✓ hraje akordický doprovod dur s kombinací terciového basu
 - ✓ uplatní barevné možnosti nástroje – rejstříkování
 - ✓ rozšíří dynamiku o další stupně – crescendo, decrescendo
 - ✓ používá náročnější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, trioly)
 - ✓ zahraje zpaměti jednoduchou píseň

Postupová zkouška: 1 durová stupnice + obraty T5, 2 skladby různého charakteru.

5. ročník

- Žák hraje durové stupnice + T5 s obraty a stupnici a moll (harmonickou i melodickou) zvlášť, případně dohromady v rozsahu jedné oktávy
- ✓ hraje dvojhmoty v různých intervalech (tercie, sexty)
 - ✓ použije při hře ritardando, accelerando
 - ✓ hraje podle akordových značek

Postupová zkouška: 1 stupnice + obraty T5, 2 skladby různého charakteru.

6. ročník

- Žák hraje stupnice přes 2 oktávy + T5 s obraty
- ✓ hraje v celém rozsahu melodické části nástroje
 - ✓ ovládá měchovou techniku (dodrží odpovídající fráze)
 - ✓ rozšiřuje svůj repertoár o skladby různých žánrů

Postupová zkouška: 1 stupnice + obraty T5, 2 skladby různého charakteru.

7. ročník

- Žák ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- ✓ orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
 - ✓ přesně vede měch za účelem správného tvoření tónu
 - ✓ hraje z listu na úrovni 3. ročníku
 - ✓ podílí se na výběru skladeb
 - ✓ zhodnotí svůj vlastní výkon.

Závěrečná zkouška: Absolventské vystoupení 1-2 skladby

Učební osnovy: Hra na akordeon II. stupeň

1. ročník

Žák dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia

- ✓ transponuje jednoduché melodie a vytvoří vlastní doprovod
- ✓ zvolí potřebný postup pro nácvik obtížnějších pasáží ve skladbě
- ✓ hraje písně ze zpěvníku podle akordových značek
- ✓ podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu
- ✓ učí se správnému frázování v jednotlivých hudebních stylech

Postupová zkouška: 2 přednesové skladby.

2. ročník

Žák vytvoří vhodné prstoklady s pomocí učitele

- ✓ vysvětlí význam všech hudebních označení a termínů ve studovaných skladbách
- ✓ vyhledá a porovná nahrávky, které mu pomáhají najít vlastní vyjadřovací schopnost při hře
- ✓ tvoří si repertoár dle vlastního zájmu

Postupová zkouška: 2 přednesové skladby.

3. ročník

Žák při hře propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti

- ✓ seznamuje se poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací s hudbou různých stylů a žánrů
- ✓ sebekriticky zhodnotí svůj výkon i výkon jiných interpretů a navrhne potřebné kroky ke zlepšení

Postupová zkouška: 2 přednesové skladby

4. ročník

Žák ovládá měchovou techniku a práci s tónem

- ✓ samostatně tvoří prstoklad k daným skladbám
- ✓ ve studované skladbě určí vhodné měchové obraty
- ✓ využívá teoretické znalosti při orientaci a základním rozboru notového textu
- ✓ má vytvořen svůj individuální repertoár pro další hudební činnost

Závěrečná zkouška: absolventské vystoupení 1-2 skladby.

4.19 Studijní zaměření..... Sólový zpěv

Učební plány: přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium Sólový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky : 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium Sólový zpěv

Přípravné studium 1. ročník

- Žák se seznamuje se základními pěveckými návyky
- ✓ umí zopakovat jednoduchá melodická cvičení
- ✓ zvládá správné a přirozené držení těla
- ✓ používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ✓ nepřepíná své síly
- ✓ zpívá písňe odpovídající jeho schopnostem a věku
- ✓ seznamuje se s klidným a hlubokým dýcháním na bránici.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák zvládá správné pěvecké dýchání (nádech-zadržení dechu-pomalé vypouštění)
- ✓ pěstuje si hudební paměť
- ✓ se snaží o měkké nasazování tónů
- ✓ učí se zvládat zpěv ve střední hlasové poloze
- ✓ je schopen zazpívat jednoduchou lidovou i umělou píseň s doprovodem klavíru.

Postupová zkouška: 1 lidová a 1 umělá píseň s doprovodem.

Učební plány: Sólový zpěv

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinné volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty sólová zpěv a hudební nauka za I.

stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Sólový zpěv I. stupeň

1. ročník

- Žák se snaží o přirozené držení těla
- ✓ dle vzoru učitele používá klidné dýchání na bránici
- ✓ aplikuje měkké nasazování tónu
- ✓ rozvíjí svou hudební paměť při zpěvu písni z paměti
- ✓ zpívá písně v rozsahu 5-6 tónů
- ✓ používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ✓ postupně rozvíjí melodickou a tonální představivost
- ✓ se seznamuje s legatovým zpěvem
- ✓ spojuje notový zápis s hudební představou
- ✓ nepřepíná své síly
- ✓ zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- ✓ zvládá zpěv s doprovodem
- ✓ zpívá písně z paměti.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, 2 písně umělé.

2. ročník

- Žák upevňuje správné držení těla
- ✓ zdokonaluje klidné a hluboké brániční dýchání
- ✓ zvukově vyrovnává vokály při správné pěvecké výslovnosti
- ✓ přirozeně ovládá mluvidla
- ✓ vyrovnává hlas v celé hlasové poloze
- ✓ zdokonaluje kantilénu
- ✓ rozšiřuje hlasový rozsah do oktávy
- ✓ rozvíjí základní technické prvky (správná artikulace, nasazení tónu)
- ✓ dbá na čistou intonaci
- ✓ se připravuje na zpěv snazších dvojhlasých písní.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, 2 písně umělé.

3. ročník

- Žák využívá základní získané návyky a dovednosti (správné a uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání)
- ✓ používá základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace)
- ✓ dle pokynů učitele správně artikuluje
- ✓ zachovává přirozenost hlasového projevu
- ✓ používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ✓ si zachovává hlasovou přirozenost a nepřepíná své síly
- ✓ postupně rozšiřuje dynamickou (nácvik piana a forte)
- ✓ dále rozšiřuje svou hudební paměť zpěvem náročnějších písní odpovídajících jeho věku a schopnostem

- ✓ zdokonaluje se ve zpěvu dvojhlasých písní
- ✓ je schopen veřejného vystoupení.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, 2 písně umělé.

4. ročník

- Žák rozšiřuje hlasový rozsah i pomocí hlasových cvičení v rozsahu durové oktávy
- ✓ soustavně zdokonaluje žeborně-brániční dýchání
 - ✓ uvědoměle používá dechovou oporu
 - ✓ zpívá písně s náročnějším doprovodem
 - ✓ si osvojuje zpěv písní bez doprovodu
 - ✓ se snaží o vyrovnání hlasového rozsahu
 - ✓ zdokonaluje legatový zpěv
 - ✓ si postupně pěstuje smysl pro kultivovaný hudební projev
 - ✓ uplatňuje v praxi teoretickou přípravu: orientace v notovém zápisu a textu
 - ✓ postupně aplikuje výrazové prostředky jako artikulace, výraz, dynamika
 - ✓ se stále věnuje nácviku dvojhlasého zpěvu.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, N. Vaccai – Solfeggio, 1 píseň umělá.

5. ročník

- Žák zařazuje cvičení na předcházení mutačního šelestu
- ✓ stále zdokonaluje žeborně – brániční dýchání
 - ✓ uvědoměle používá dechovou oporu
 - ✓ nadále rozšiřuje hlasový rozsah oběma směry
 - ✓ v hlasových cvičeních zařazuje velký rozklad do oktávy
 - ✓ používá přednostně v hlasových cvičeních odsazení na jednom tónu
 - ✓ uvědoměle propojuje hlavovou a hrudní rezonanci
 - ✓ výrazněji používání dynamiku dle své hudební vyspělosti
 - ✓ postupně se seznamuje s notovým zápisem vícehlasých skladeb
 - ✓ rozvíjí své pěvecké dovednosti ve vícehlasém zpěvu méně náročných skladeb.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, N. Vaccai – Solfeggio, 1 píseň umělá.

6. ročník

- Žák nadále rozvíjí hlasová cvičení v rozsahu oktávy – náročnost dle své pěvecké vyspělosti
- ✓ uvědoměle rozvíjí žeborně-brániční dýchání
 - ✓ efektivně používá dechovou oporu s prodlužováním dechových frází
 - ✓ aplikuje výrazové prostředky dle charakteru písně
 - ✓ nadále uvědoměle propojuje hlavovou a hrudní rezonanci
 - ✓ postupně rozlišuje různé hudební žánry
 - ✓ interpretuje mírně náročnější písně různých stylů
 - ✓ uplatňuje zásady hlasové hygieny
 - ✓ dále rozvíjí vícehlasý zpěv a orientaci v notovém zápisu.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, N. Vaccai – Solfeggio, 1 píseň umělá.

7. ročník

Žák ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury

- ✓ má rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- ✓ má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- ✓ volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- ✓ je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- ✓ uplatňuje zásady hlasové hygieny.

Postupová zkouška: 1 píseň lidová, 1 Arie antique, 1 píseň umělá.

Učební osnovy: Sólový zpěv II. stupeň

1. ročník

Žák zdokonaluje použití hlavového tónu

- ✓ uvědoměle pracuje s dechovou oporou
- ✓ zvládá správné dodržování frází.

2. ročník

Žák se pohotově orientuje v hudebním zápise i textu

- ✓ je schopen samostatné práce při korepetici
- ✓ zdokonaluje výraz a svůj přirozený hudební projev
- ✓ má ucelenější přehled o základní pěvecké literatuře.

3. ročník

Žák upevňuje dosavadní získané návyky

- ✓ dbá na výrazové prostředky a chování na podiu
- ✓ dovede zpívat náročnější úpravy dvojhlasu i vícehlasu.

4. ročník

Žák dokáže objektivně zhodnotit pěvecký výkon jiných interpretů

- ✓ Umí pracovat s hrudním i hlavovým rejstříkem, plynule je propojit
- ✓ Dokáže spolupracovat s různými druhy doprovodů.

Postupová zkouška pro všechny ročníky II. stupně: 1 Arie antique, 2 písně umělé

Na konci 4.ročníku Absolventské vystoupení.

4.20 Studijní zaměření

Sborový zpěv

Učební plány: přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium sborový zpěv	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků.

Učební osnovy: Přípravné studium sborový zpěv

Přípravné studium 1. ročník

- Žák se seznamuje se základními pěveckými návyky
- ✓ umí zopakovat jednoduchá melodická cvičení
- ✓ využívá správný pěvecký postoj
- ✓ používá svůj přirozený hlas
- ✓ získává základy pro správnou práci s dechem.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák zvládá správné pěvecké dýchání
- ✓ pěstuje si hudební paměť
- ✓ učí se reagovat na sbormistrova gesta
- ✓ nepřepíná své síly a hlasové možnosti.

Učební plány: Sborový zpěv – I. a II. stupeň

Základní studium	I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Předměty volitelné											
Hudební teorie v praxi						1	1			1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace dávají s povinnými předměty sborový zpěv a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů. **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Sborový zpěv I. stupeň

1. -3. ročník

- Žák při zpěvu využije základní pěvecké návyky a dovednosti
- ✓ použije správný pěvecký postoj a klidné dýchání
- ✓ ovládá základy dechové techniky
- ✓ zpívá ve své přirozené hlasové poloze
- ✓ nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- ✓ má povědomí o legatovém zpěvu
- ✓ zpívá s doprovodem.

4. - 7. ročník

- Žák reaguje správně na sbormistrova gesta
- ✓ má rozšířený hlasový rozsah podle svých možností
- ✓ se učí rozeznávat čistou intonaci
- ✓ ovládá správnou pěveckou výslovnost
- ✓ zvládá nácvik písní dle notového zápisu
- ✓ se orientuje v notovém zápise sborové partitury
- ✓ používá střídavé nádechy
- ✓ dokáže intonovat dvojhlasé, dle vyspělosti vícehlasé písně
- ✓ se orientuje v základních dílech lidové a umělé sborové tvorby.

Učební osnovy: Sborový zpěv II. Stupeň

1. - 2. ročník

- Žák dokáže zpívat z listu jednodušší skladby
- ✓ se samostatně orientuje v notovém zápise sborové partitury
- ✓ má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- ✓ nepřepíná hlas nad své hlasové možnosti
- ✓ spolupracuje s ostatními členy svého hlasu, aby hlas zněl sjednoceně (barvou, intonací).

3. – 4. ročník

- Žák ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- ✓ se řídí zásadami hlasové hygieny, mají vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- ✓ pohotově čte svůj notový part a reaguje na něj
- ✓ pravidelně vystupuje na veřejných sborových vystoupeních.

4.21 Studijní zaměření.....Hra na violu

Učební plán: Hra na violu

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
	1. r.	2. r.
Předměty povinné		
Přípravné studium hry na violu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5. let, 2. ročník od 6. let, výuka na nástroj probíhá ve skupině.

Učební osnovy: Přípravné studium hry na violu

Přípravné studium 1. ročník

- Žák rozezná základní části violy a smyčce
- ✓ pojmenuje prázdné struny violy
- ✓ používá uvolněný postoj rozkročmo a uvolněné postavení rukou
- ✓ procvičuje správné uchopení violy a smyčce
- ✓ vyhledá správné postavení prstů na jedné struně (1 prstoklad)
- ✓ rozvine své rytmické cítění - vytleskáním říkanek a lidových písní
- ✓ zahraje píseň nebo drobnou skladbu pizz.(arco).

Přípravné studium 2. ročník

- ✓ Žák pojmenuje základní části violy a smyčce
- ✓ vytváří si správné návyky a dovednosti pro samostatné uchopení violy a smyčce
- ✓ užívá hru v dolní a horní polovině i celým tahem smyčce
- ✓ procvičuje hru s přechodem dvou sousedních strun ve stejném prstokladu
- ✓ seznamuje se s hrou podle not violového klíče – pizz., arco
- ✓ rozvíjí intonační sebekontrolu.

Postupová zkouška: Jedna píseň nebo cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu.

Učební plán: Hra na violu I. a II. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů (1). **Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na violu I. stupeň

1. ročník:

- Žák zná základní části violy a smyčce
- ✓ dbá na uvolněný postoj a správné uchopení nástroje
- ✓ užívá prstoklad dur a moll v I. poloze
- ✓ hraje arco - détaché, staccato, legato na jedné struně
- ✓ využívá celého tahu smyčce a jeho základního dělení s přechodem dvou sousedních strun
- ✓ rozliší noty: celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou
- ✓ obohatí svou hru o dynamiku: p, f
- ✓ pozná náladu skladby: veselá – smutná, pomalá – rychlá
- ✓ hraje z paměti v rozsahu jedné oktávy – stupnice, 5 akord., lidové písně a krátké melodie
- ✓ rozvíjí intonační sebekontrolu
- ✓ zdokonaluje se ve čtení not ve violovém klíči.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes jednu oktávu, 1 cvičení podle not, lidová píseň nebo krátká skladbička z paměti.

2. ročník:

- Žák zdokonalí správné a uvolněné uchopení nástroje, nasazování a vedení smyčce
- ✓ ovládá smyky: détaché, staccato, legato a jejich kombinace s přechodem z jedné struny na druhou

- ✓ ovládá dva prstoklady a jejich kombinace na všech strunách (použije sníženou polohu prvního prstu)
- ✓ zdokonalí čtení notového zápisu a rytmické cítění not s tečkou
- ✓ užívá získané technické dovednosti k vyjádření nálady skladby, dynamiky: p, mf, f

Postupová zkouška: 1 stupnice a kvintakord durový přes jednu nebo dvě oktávy cvičení nebo etuda podle not píseň nebo krátká přednesová skladba.

3. ročník:

- Žák předvede koordinaci rukou
- ✓ použije 4 základní prstoklady v rozsahu I. polohy
- ✓ provede chromatický postup 1., 2. prstu
- ✓ zdokonalí intonační a hmatovou jistotu při hře
- ✓ ovládá smyčec v celé délce a v kombinaci smyků: détaché, legato
- ✓ využívá elementárních výrazových prostředků - dynamické rozlišení: crescendo, decrescendo
- ✓ prezentuje přednesovou skladbu z paměti
- ✓ podle svých schopností se zapojuje skupinové nebo kolektivní interpretace.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes dvě oktávy, 1 mollová stupnice přes jednu oktávu, kvintakordy k hraným stupnicím v I. poloze, 1 etuda nebo skladba nacvičená ve II. pololetí.

4. ročník:

- Žák hraje intonačně čistě
- použije dvojzvuky s prázdnou strunou
- ✓ odvodí si III. polohu a podle svých schopností provádí vzájemné výměny s I. polohou
- ✓ provádí pohyby pro nácvik vibrata
- ✓ uplatní smyky a zkombinuje je: détaché, legato, staccato, martellé
- ✓ rozvine výrazovou složku hry, ritardando, accelerando
- ✓ hraje skladby podle notového zápisu
- ✓ zahraje skladbu z paměti
- ✓ uplatňuje se v skupinové nebo kolektivní interpretaci.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová stupnice přes dvě oktávy s 5akordem, 1 mollová stupnice přes dvě oktávy s 5ak., 1 etuda nebo skladba odpovídající ročníku podle notového zápisu.

5. ročník:

- Žák užívá základní smyčcovou techniku a zdokonalí ji o nové technické a dynamické prvky: řadové staccato, sforzato.
- ✓ pohybuje se prstoklady ve snížené poloze, odvodí přesah a flažolet
- ✓ hraje ve III. poloze a propojuje I. a III. polohu s plynulými výměnami
- ✓ předvede základy vibrata ve III. poloze
- ✓ použije znalost notového zápisu k samostatnému nastudování lehké skladby
- ✓ spolupracuje při naladění violy
- ✓ hraje ve zvolené skupinové nebo kolektivní interpretaci a získává další zkušenosti při kolektivní práci.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová stupnice přes 2 - 3 oktávy s 5akordem., 1 mollová stupnice přes dvě oktávy s 5akordem, 1 etuda nebo skladba odpovídající ročníku podle notového zápisu.

6. ročník:

- Žák provede naladění violy
- ✓ vytváří kvalitní tón a užívá složitější prvky hry pravé a levé ruky (spiccato, melodické ozdoby)
- ✓ udrží intonaci při hře v polohách a v jejich výměnách I. – III., (prozkoumá hmaty ve II., IV. a V. poloze)
- ✓ podle svých psychomotorických schopností zařadí do hry vibrato
- ✓ použije ve hře dvojhmaty
- ✓ předvede správné stylové provedení skladby
- ✓ ukáže pohotovost při hře z listu
- ✓ využívá všechny své dovednosti k práci v kolektivu.

Postupová zkouška: 1 durová stupnice přes 3 oktávy, 1 mollová stupnice přes 2 oktávy a akordy k hraným stupnicím, 1 etuda, 1 přednesová skladba odpovídající 6. ročníku, hra z listu na úrovni 3. ročníku.

7. ročník:

- Žák využije všech získaných technických, smykových, dynamických dovedností
- ✓ orientuje se na hmatníku v I. - V. poloze a v jejich plynulých výměnách
- ✓ poradí si s jednoduchou dvojhmatovou technikou a akordy
- ✓ provádí skladby v intonační jistotě, s vlastní hudební představou, s použitím výrazu pro správnou interpretaci skladeb různých stylových období (odvodí si tempo podle označení v notách)
- ✓ využívá hru z listu jako prostředek k seznámení se s hudbou různých stylových období a žánrů.
- ✓ rozvine své schopnosti v práci v kolektivu - podílí se na společném provedení vybraných skladeb.

Závěrečná zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru a slohového období, které budou provedeny na absolventském koncertu nebo na třídní přehrávce.

Učební osnovy: Hra na violu II. stupeň

1. ročník:

- Žák je schopen naladit svůj nástroj a pečovat o něj
- ✓ orientuje se v notovém zápisu
- ✓ dbá o intonační a zvukovou sebekontrolu při hře v polohách
- ✓ vybere si skladby podle svého zaměření a zájmů
- ✓ vykoná samostatné domácí nastudování lehké skladby a nachází vhodné prostředky pro jejich správný nácvik.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru.

Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy, 5ak. k hraným stupnicím, 1 technická etuda nebo skladba, hra z listu na úrovni 4. ročníku.

2. ročník:

- Žák uplatní správné a pohotové čtení notového zápisu – hra z listu
- ✓ využívá barevnosti strun, kvalitu znějícího tónu, změn poloh, hry dvojzvuků a akordů, smykové variability
- ✓ utváří si vlastní názor na interpretaci skladeb – prstoklady, smyky, dynamiku, tempo, frázování, stylovost
- ✓ rozvine smysl pro souhru – přizpůsobí se vedení hlasů.

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy, 5ak. k hraným stupnicím, 1 výrazová etuda nebo skladba, hra z listu na úrovni 5. ročníku.

3. ročník:

- Žák používá volného pohybu levé ruky po hmatníku s výměnami různých poloh
- ✓ ovládá smyčec v kombinacích smyků
- ✓ orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla (zdůvodní a rozpozná vedení hlasů)
- ✓ poslouchá hudbu (nahrávky, navštěvuje koncerty)
- ✓ zapojuje se do různých souborů (i mimo školu - podle svých možností, schopností a zaměření).

Postupová zkouška: dvě přednesové skladby odlišného charakteru, které budou provedeny formou veřejného vystoupení či třídní přehrávky s doprovodem klavíru. Nebo 1 durová a mollová stupnice přes 3 oktávy, 5ak. k hraným stupnicím, 1 přednesová etuda nebo skladba s použitím dvojhmatů nebo akordů, hra z listu na úrovni 6. ročníku.

4. ročník:

- Žák samostatně aplikuje získané technické a výrazové dovednosti
- ✓ provede výběr a použití smyků, prstokladů, poloh, vibrata, agogiky a frázování
- ✓ dokáže interpretovat skladby baroka, klasicismu, romantismu a hudbu 20. století
- ✓ posoudí svou hru, kvalitu tónu
- ✓ vyhledá si sám skladby podle svého zaměření a zájmů
- ✓ obohatí si svůj rozhled hráče komorních a orchestrálních partů.

Závěrečná zkouška: 2 přednesové skladby odlišného charakteru a slohového období, které budou provedeny na absolventském koncertu nebo na třídní přehrávce (v provedení sólovém nebo komorní).

4.22 Studijní zaměření.....Hra na lesní roh

Učební plány: Hra na lesní roh

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na lesní roh	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5.

Učení osnovy: Přípravné studium hry na lesní roh

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plány: Hra na lesní roh I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tenor		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace

16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II.stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na lesní roh I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
 - ✓ provede dechové cvičení
 - ✓ aplikuje pístové legato
 - ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
 - ✓ interpretuje lidové písně
 - ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
 - ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozhrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
 - ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
 - ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
 - ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
 - ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
 - ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
 - ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátlaková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební osnovy: Hra na lesní roh II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora
- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
 - ✓ používá několik druhů nasazení
 - ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
 - ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem
- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
 - ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
 - ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
 - ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
 - ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
 - ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
 - ✓ zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
 - ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
 - ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
 - ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.23 Studijní zaměření.....Hra na tubu

Učební plány: Hra na tubu

Přípravné studium

Základní studium	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Přípravné studium hry na tubu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámky: 1. ročník od 5.let, 2. ročník od 6. Let, výuka na nástroj probíhá ve skupině 2 < žáků, žák splní přípravné studium i hrou na zobcovou flétnu dle studijního zaměření č. 4.5.

Učení osnovy: Přípravné studium hry na tubu

Přípravné studium 1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň
- ✓ využívá základní znalosti hudební teorie při hře.

Přípravné studium 2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ aplikuje hru tenuto jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ je schopen jednoduché (nepolyfonní) souhry s dalším nástrojem
- ✓ zahraje durovou stupnici jako prostředek ke zlepšení techniky.

Postupová zkouška: dvě písničky.

Učební plány: Hra na tubu I. stupeň

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty povinné		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tenor		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1	1						
Povinně volitelné	Hudební teorie v praxi						1	1			1	1
	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Sborový zpěv	(1)	(1)	(1)	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace

16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinnost a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů **(1). Hudební teorie v praxi** - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6. 7. ročníku I.st., nebo ve 3. 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia. Žák začínající studium ve škole v II. stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hra na tubu I. stupeň

1. ročník

- Žák přiměřeně svým vyjadřovacím schopnostem popíše zásady správného dýchání
- ✓ aplikuje nasazování tónu jazykem
- ✓ provede dechové cvičení
- ✓ aplikuje pístové legato
- ✓ zahraje jednoduchou lidovou píseň.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

2. ročník

- Žák provede dechové cvičení s dýcháním do břicha
- ✓ aplikuje retní legato a použije ho k rozehrání
- ✓ interpretuje lidové písně
- ✓ je schopen při hře použít dýchání do břicha přiměřeně svému věku
- ✓ je schopen elementární souhry s druhým nástrojem.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda.

3. ročník

- Žák aplikuje při rozhrávání dýchání do břicha na úrovni odpovídající jeho věku
- ✓ je schopen využít dýchání do břicha ke kvalitnějšímu tónu způsobem odpovídajícím jeho věku
- ✓ interpretuje jednoduché skladby různých tempových rozlišení
- ✓ je schopen samostatně nastudovat jednoduchou lidovou píseň
- ✓ zahraje stupnice jako prostředek ke zlepšování technických schopností.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

4. ročník

- Žák využívá dech jako prostředek ke zkvalitnění tónu
- ✓ využívá dynamiku a tempová rozlišení jako výrazový prostředek
- ✓ je schopen jednoduché souhry s více nástroji
- ✓ zahraje non legato, legato, tenuto a staccato
- ✓ zahraje stupnice a tónické kvintakordy v celém svém rozsahu.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 1 etuda, jednoduchý přednes.

5. ročník

Žák aplikuje nátlaková a dechová cvičení jako prostředek ke zkvalitnění tónu a zvětšení rozsahu

- ✓ volí způsob nasazení tónu optimálně žánru skladby nebo charakteru skladby
- ✓ má rozsah alespoň tercdecimy
- ✓ koriguje intonační odchylky nástroje přiměřeně svým schopnostem
- ✓ je schopen nastudovat jednoduchou skladbu z paměti.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

6. ročník

Žák využívá výraznějších dynamických odlišení

- ✓ zahrane složitější rytmy
- ✓ je schopen imitovat jednoduché motivy
- ✓ je schopen souhry v komorních nebo orchestrálních uskupeních
- ✓ interpretuje předepsanou agogiku přiměřeně znalostem cizích jazyků nebo italského názvosloví.

Postupová zkouška: Durová stupnice 1 oktáva, Tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

7. ročník

Žák využívá získaných schopností k dosahování co nejkvalitnějšího tónu

- ✓ podle svých schopností využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu hráče
- ✓ interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů a stylů podle svých schopností
- ✓ nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu i samostatně
- ✓ se uplatňuje při hře v různých hudebních uskupeních
- ✓ ovládá transpozici úměrně svým schopnostem
- ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

Učební osnovy: Hra na tubu II. stupeň

1. ročník

Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu

- ✓ samostatně nacvičí skladbu střední obtížnosti
- ✓ nacvičí lehčí delší skladbu z paměti
- ✓ je schopen pracovat s frázemi
- ✓ samostatně vyhledá problémové místo ve skladbě a nacvičí ho.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 1 oktáva, tónický kvintakord 1 oktáva, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

2. ročník

- Žák samostatně odhaduje tempa skladeb podle záměru autora
- ✓ používá správným způsobem dech k vytvoření kvalitního tónu
 - ✓ používá několik druhů nasazení
 - ✓ zahraje akcenty nasazením nebo dechem
 - ✓ je schopen v souboru volit odpovídající barvu a sílu tónu vhodnou pro danou situaci.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

3. ročník

- Žák vysvětlí pojem násobné staccato nebo dvojitý jazyk, a je schopen ho použít odpovídajícím způsobem vzhledem k jeho možnostem
- ✓ je schopen elementární improvizace typu "otázka-odpověď"
 - ✓ samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
 - ✓ samostatně řeší problematiku údržby nástroje
 - ✓ je schopen vyhledat skladbu, kterou zahraje.

Postupová zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4. ročník

- Žák uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v rozsahu nástroje
- ✓ se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
 - ✓ podle svých schopností přizpůsobí kvalitu a barvu tónu stylu nebo žánru skladby
 - ✓ si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období a tento svůj názor zformuluje
 - ✓ zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
 - ✓ interpretuje skladby s jazzovým frázováním
 - ✓ profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých interpretačních a posluchačských zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
 - ✓ se připravuje na absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška: Durová nebo mollová stupnice 2 oktávy, tónický kvintakord s obraty 2 oktávy, 2 etudy, přednes s doprovodem klavíru.

4.24 Skupinová interpretace

Předmět skupinová interpretace je naplňován soubory, které jsou na naší škole organizovány již v tradičním obsazení a nebo vznikají s ohledem na momentální potřeby a v počtu od 2 - 9 žáků. Soubory mají jednotné osnovy. Skupinová interpretace je předmět volitelný u většiny nástrojů a zpěvu od 4. ročníku I. stupně. Žáci mohou začít navštěvovat tento předmět i dříve než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do souboru. Hodinová dotace je uvedena v tabulce jednotlivých studijních zaměření.

Učební plán: Skupinová interpretace

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Povinně volitelné	Skupinová interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů.

Učební osnovy: skupinová interpretace I. stupeň

1. ročník

- Žák využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky
- ✓ dodržuje potřebnou kázeň i v době kdy nehraje
- ✓ orientuje se v notovém zápisu
- ✓ si upevní rytmické cítění
- ✓ definuje smysl pro kolektivní zodpovědnost
- ✓ respektuje stejnou dynamiku a stejné tempo souboru.

2. ročník

- Žák ovládá ladění nástroje sólo i v rámci skupiny,
- ✓ ovládá způsoby nástupu ve skladbě
- ✓ dbá na intonaci a zásady doladování k druhému nástroji - hlasu
- ✓ rozliší gesta-pokyny vedoucího souboru (dirigenta)
- ✓ popíše zásady správného vystupování na jevišti.

3. ročník

- Žák je při hře schopen sledovat a vnímat ostatní hlasy,
- ✓ dodržuje označení frázování ve svém partu
- ✓ vzájemně si pomáhají a tím pěstují svou zodpovědnost vůči kolektivu
- ✓ intonuje čistě part ve vícehlasu.

- ✓ řídí se a hraje dle gest dirigenta nebo prvního hráče
- ✓ koriguje své názory, diskutuje o problémech, uplatňuje se jako nedílná součást celku

4. ročník

Žák čte pohotově notový zápis svého partu

- ✓ ovládá zadání vhodného tempa při nácviu i pozdějším provedení skladby
- ✓ je veden pedagogem ke sledování souhry a sluchové sebekontrolé
- ✓ sleduje a vnímá při hře ostatní hlasy
- ✓ ovládá vhodná tempa při nácviu a provádění skladeb
- ✓ čistě intonuje part ve vícehlase
- ✓ žáci si vzájemně pomáhají a pěstují zodpovědnost vůči kolektivu.

Učební osnovy: skupinová interpretace II. stupeň

1. ročník

Žák je schopen analýzy společné agogiky a dynamiky

- ✓ vyjadřuje se ke způsobu provedení skladby a navrhuje způsob provedení skladby
- ✓ přizpůsobuje se spoluhráčům v technickém projevu, intonaci, rytmu, dynamice, celkovému přednesu.

2. ročník

Žák je veden ke schopnosti samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru

- ✓ navrhuje úpravu formy skladby – předehra, mezihry, dohry apod.,
- ✓ rozvíjí si smysl pro kolektivní zodpovědnost
- ✓ interpretuje skladby různých stylových období a žánrů.

3. ročník

Žák navrhuje samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby,

- ✓ je motivován i k účasti v souborech fungujících mimo školu,
- ✓ formuluje své vlastní názory na studovanou skladbu a konfrontuje je s názory jiných.

4. ročník

Žák jako doprovodná složka skupiny volí samostatně základní i složitější způsob doprovodu

- ✓ je schopen vyjádřit svůj názor na práci v souboru
- ✓ pomáhá mladším v souboru a učí je ladit nástroj
- ✓ jsou schopni vést zkoušku.

4.25 Kolektivní interpretace

Předmět kolektivní interpretace je naplňován soubory, které jsou na naší škole organizovány již v tradičním obsazení a nebo vznikají s ohledem na momentální potřeby a v počtu od 10 žáků. Soubory mají jednotné osnovy. Skupinová interpretace je předmět volitelný u většiny nástrojů a zpěvu od 4. ročníku I. stupně. Žáci mohou začít navštěvovat tento předmět i dříve než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do souboru. Hodinová dotace je uvedena v tabulce jednotlivých studijních zaměření.

Učební plány: kolektivní interpretace

Základní studium		I. stupeň							II. stupeň			
Předměty		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Povinně volitelné	Kolektivní interpretace				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Poznámky: skupinová interpretace je určená pro 2-9 žáků, kolektivní interpretace od 10 žáků. Volitelné předměty skupinová interpretace, kolektivní interpretace, sborový zpěv dávají s povinnými předměty hra na nástroj a hudební nauka za I. stupeň minimální dotace 16 hodin a za II. stupeň 8 hodin. Žáci mohou začít výuku v těchto předmětech i dříve, než je jejich povinností a to v případě, že učitel uzná jejich schopnosti za adekvátní pro vstup do volitelných předmětů.

Učební osnovy: kolektivní interpretace I. stupeň

1. ročník

Žák využívá svých znalostí a dovedností z individuální výuky

- ✓ dodržuje potřebnou kázeň i v době kdy nehraje
- ✓ orientuje se v notovém zápisu
- ✓ si upevní rytmické cítění
- ✓ definuje smysl pro kolektivní zodpovědnost
- ✓ respektuje stejnou dynamiku a stejné tempo souboru.

2. ročník

Žák ovládá ladění nástroje sólo i v rámci skupiny

- ✓ ovládá způsoby nástupu ve skladbě
- ✓ dbá na intonaci a zásady doladování k druhému nástroji - hlasu
- ✓ rozliší gesta-pokyny vedoucího souboru (dirigenta)
- ✓ popisuje zásady správného vystupování na jevišti

3. ročník

Žák je při hře schopen sledovat a vnímat ostatní hlasy,

- ✓ dodržuje označení frázování ve svém partu
- ✓ žáci si vzájemně pomáhají a pěstují zodpovědnost vůči kolektivu
- ✓ intonuje čistě part ve vícehlasu

- ✓ řídí se a hraje dle gest dirigenta nebo prvního hráče
- ✓ koriguje své názory, diskutuje o problémech, uplatňuje se jako nedílná součást celku.

4. ročník

Žák čte pohotově notový zápis svého partu

- ✓ ovládá zadání vhodného tempa při nácviu i pozdějším provedení skladby
- ✓ je veden pedagogem ke sledování souhry a sluchové sebekontrolé
- ✓ sleduje a vnímá při hře ostatní hlasy
- ✓ ovládá vhodná tempa při nácviu a provádění skladeb
- ✓ čistě intonuje part ve vícehlase .

Učební osnovy: kolektivní interpretace II. stupeň

1. ročník

Žák je schopen analýzy společné agogiky a dynamiky

- ✓ vyjadřuje se ke způsobu provedení skladby a navrhuje způsob provedení skladby
- ✓ přizpůsobuje se spoluhráčům v technickém projevu, intonaci, rytmu, dynamice, celkovému přednesu.

2. ročník

Žák je veden ke schopnosti samostatně organizovat zkoušku skupiny nebo souboru

- ✓ navrhuje úpravu formy skladby – předehra, mezihry, dohry apod.,
- ✓ rozvíjí si smysl pro kolektivní zodpovědnost
- ✓ interpretuje skladby různých stylových období a žánrů.

3. ročník

Žák navrhuje samostatně příležitost k veřejnému uvedení nastudované skladby,

- ✓ je motivován i k účasti v souborech fungujících mimo školu,
- ✓ formuluje své vlastní názory na studovanou skladbu a konfrontuje je s názory jiných.

4. ročník

Žák /doprovodná složka skupiny/ volí samostatně základní i složitější způsob doprovodu

- ✓ ovládá zadání vhodného tempa při nácviu i pro cílové provedení skladby
- ✓ vystupuje na koncertech školy i veřejných akcích města

4.26 Hudební nauka

Vyučovací předmět: Hudební nauka a Hudební teorie v praxi

Učební plán : Hudební nauka a Hudební teorie v praxi

Základní studium	I. stupeň						
Předměty povinné	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hudební nauka	1	1	1	1	1		
Předměty volitelné	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Hudební teorie v praxi						1	1
Základní studium	II. stupně						
Předměty volitelné	1.r	2.r	3.r	4.r.			
Hudební teorie v praxi			1	1			

Hudební teorie v praxi - předmět je určen k přípravě žáků ke zkouškám na střední umělecké a vysoké školy. Předmět si žák může zvolit v 6, 7. ročníku I.st., nebo ve 3., 4. ročníku II. stupně (v návaznosti na další studia). Žák začínající studium ve škole v II. stupni navštěvuje i HN.

Učební osnovy: Hudební nauka

1. ročník

Žák zapíše do notové osnovy noty malé g – c3 s křížky a béčky a zároveň pojmenuje názvy již napsaných not

- ✓ vysvětlí pojmy legato, staccato, repetice, půltón, celý tón, stupnice, tónina, trojzvuk-akord
- ✓ rozliší dynamická znaménka – p, mf, f, crescendo a decrescendo
- ✓ rozliší tempová označení – Andante, Allegro, Moderato
- ✓ správně napíše nožičky k notám v notové osnově
- ✓ vyjmenuje a zapíše do notové osnovy 7 křížků a 7 béček
- ✓ vyjmenuje durové stupnice do 2 křížků a do 2 béček.

2. ročník

Žák vyjmenuje druhy lidských hlasů

- ✓ vysvětlí funkci basového klíče
- ✓ vyjmenuje názvy základních intervalů od primy do oktávy
- ✓ vytvoří základní intervaly od libovolného tónu
- ✓ zapíše s další durové stupnice do 4 křížků a do 4 béček
- ✓ rozliší tempová označení (Andante, Allegro, Moderato, Allegretto, accelerando, ritardando)
- ✓ rozlišuje a reprodukuje trioly a synkopy.

3. ročník

Žák zapíše durové stupnice s 5 křížky a 5 béčky

- ✓ rozšíří znalost o mollové stupnice (aiolská, harmonická, melodická), s 3 křížky a 3 béčky

- ✓ porovná a vytvoří 3 typy mollových stupnic
- ✓ napíše nebo předvede na klavíru obraty durového kvintakordu
- ✓ analyzuje sluchem, jestli je hraný kvintakord mollový nebo durový
- ✓ vysvětlí souvislost mezi velkými/čistými intervaly a durovými stupnicemi
- ✓ vytvoří velké a čisté intervaly
- ✓ seznámí se s dechovými nástroji dřevěnými (ukázky žáků), žesťovými, strunnými (smyčcové, strunnými (smyčcové, drnkací, klávesové), bicími.

4. ročník

Žák rozšíří znalost tónin dur i moll do 6 křížků a 6 béček

- ✓ rozlišuje melodické ozdoby příraz, nátryl, trylek
- ✓ vysvětlí pojem enharmonické tóny
- ✓ vysvětlí pojmy – paralelní a stejnojmenná stupnice a uvede příklady
- ✓ zapíše obraty mollového kvintakordu
- ✓ rozliší dle sluchu hudební nástroje a základní polohy hlasů (soprán, alt, tenor, bas); pěvecké sbory (dětské, ženské, mužské, smíšené); komorní hudbu (duo, trio, kvarteto...), orchestrální hru.

5. ročník

Žák rozlišuje tóniny dur i moll do 7 křížků a 7 béček

- ✓ vytvoří kvintakordy dur a moll a jejich obraty
- ✓ rozezná zvětšené a zmenšené kvintakordy
- ✓ pojmenuje a vytvoří všechny obraty dominantního septakordu
- ✓ orientuje se v 10 českých a světových skladatelích a jejich díle
- ✓ uvede základní přehled hudebních slohů a žánrů
- ✓ rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách.

Vyučovací předmět: Hudební teorie v praxi

Učební osnovy: Hudební teorie v praxi

1.- 2. ročník

Žák intonuje a rozlišuje intervaly, akordy, stupnice

- ✓ vyjmenuje a rozliší církevní, pentatonické a celotónové stupnice
- ✓ vysvětlí složité rytmické útvary, které využívá v praxi
- ✓ pojmenuje základní harmonické funkce a rozliší v harmonizaci jednodušších hudebních útvarů
- ✓ vysvětlí notaci, dělení hlasu, transpozici a o základní hudební pojmy vyjadřující charakter hudebního díla.
- ✓ rozezná různé hudební slohy a různá hudební období.
- ✓ aktivně poslouchá hudbu a dokáže se orientovat v hudebním ztvárnění díla
- ✓ provede notový zápis melodie dle hrané ukázky

4.27 Varhanní seminář

Vyučovací předmět: Varhanní seminář

Učební plán : Varhanní seminář

Základní studium	I. stupeň						
Předmět povinně volitelný	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Varhanní seminář				1	1	1	1
Základní studium	II. stupně						
Předmět povinně volitelný	1.r	2.r	3.r	4.r.			
Varhanní seminář	1	1	1	1			

Varhanní seminář - předmět je určen žákům hry na varhany. Předmět si žák volí v 4. - 7. ročníku I.st. a v 1 - 4. ročníku II. stupně.

Učební osnovy: Varhanní seminář

4. ročník

- Žák umí na manuále zahrát kadenci TSDT ve všech tóninách od bílých kláves
- ✓ vysvětlí pojmy písťala a rejstřík
 - ✓ poslechem dokáže odlišit varhany od ostatních hudebních nástrojů
 - ✓ poslechem rozpozná z tří různých stylů rejstříkování.

5. ročník

- Žák umí na manuále vytvořit (improvizovat) vlastní jednoduchou melodii bez doprovodu s logickým závěrem
- ✓ zahraje na manuále kadenci TSDT v tóninách od černých kláves
 - ✓ rozpozná názvem základní rejstříky varhan
 - ✓ vysvětlí pojmy varhanní skříň a hrací stůl
 - ✓ poslechem rozpozná vzájemné odlišnosti typů rejstříkování staré (16.-18. století) a nové (19. a 20. století) hudby.

6. ročník

- Žák umí na manuále danou kratší pravidelně frázovanou melodii (např. lehčí chrámovou nebo lidovou píseň) doprovodit TDS bez nutnosti změn rejstříkování
- ✓ rozpozná sluchem základní rejstříky varhan
 - ✓ vysvětlí princip rejstříkových stopáží
 - ✓ orientuje se stručně v základním přehledu dějin vývoje varhan od řeckých dob po 20. století a základních pojmech stavby varhan
 - ✓ vyjmenuje pět stěžejních titulů varhanní literatury rozmezí 16. až 20. století
 - ✓ poslechem rozpozná vždy po jedné ze skladeb A.Cabezóna, J.P.Sweelincka, G.Frescobaldiho, D.Buxtehudeho, J.S.Bacha.

7. ročník

Žák vytvoří na manuále k danému sledu akordů vybraných z T,D,S (improvizací) vlastní jednoduchou melodii s jejím vrcholem bez nutnosti změn rejstříkování

- ✓ rozpozná názvově i zvukově rejstříkové skupiny varhan
- ✓ popíše nejdůležitější prvky stavby varhan
- ✓ napíše ve druhém pololetí samostatnou písemnou práci rozsahu 1strany A4 jako základní přehled dějin vývoje varhan vč. vysvětlení dvou základních pojmů ve stavbě varhan dle vlastního výběru a dvou titulů varhanní literatury rozmezí 15. až 20. století dle vlastního výběru
- ✓ poslechem rozpozná vždy po jedné ze skladeb J.F.N. Segera, W.A.Mozarta, F.Mendelssohna, C.Francka a českého autora 20. století.

1. ročník

Žák umí manuálem i pedálem danou pravidelně frázovanou melodii (např. chrámovou nebo lidovou píseň) doprovodit TDS + II + VI vč. jedné samostatné změny rejstříkování v jejím průběhu

- ✓ popíše, jak stavebně vypadaly varhany ve starém Řecku okolo r. 300 př.n.l. a v evropském středověku
- ✓ vyjmenuje základní historii příchodu varhan do Evropy
- ✓ vyjmenuje konkrétní místa užívání varhan v praxi v Evropě během dřívějšího středověku (alespoň dva kláštery)
- ✓ zná techniku hry na varhany dřívějšího středověku: velikost kláves, hra pěstí, prodleva jako doprovod gregoriánského chorálu, absence pedálu - a její „kultivaci“ ve středověku pozdějším: v návaznosti na vývoj gotického dvojhlasu a tříhlasu postupné užití varhan již jako nástroje částečně sólového
- ✓ poslechem rozpozná rekonstrukci středověké varhanní hudby.

2. ročník

Žák umí manuálem i pedálem k danému sledu akordů vybraných z T,D,S,II,VI vytvořit (improvizovat) vlastní melodii s jejím vrcholem vč. jedné samostatné změny rejstříkování v jejím průběhu

- ✓ pojmenuje vývoj stavby varhan od renesance po současnost ve smyslu odlišností v jednotlivých evropských lokalitách a z každé oblasti a každého století zná vždy jedno jméno skladatele varhanní literatury
- ✓ vyjádří se stručně slovně o specifikách varhanní dispozice 16. a 17. století v lokalitách Španělsko a Holandsko: španělské trubky, holandská zvonkohra, výchvěnné rejstříky
- ✓ vyjádří se stručně slovně o dispozici barokních varhan bachovského typu v severním Německu: varhanář Silbermann, samostatnost manuálů, barokní mixtury
- ✓ dokáže vysvětlit rozdíly mezi trakturami mechanickou, pneumatickou, elektromagnetickou a zařadí tyto správně časově ve vývoji stavby varhan
- ✓ poslechem rozpozná vždy po jedné ze skladeb A.Cabezona, J.P.Sweelincka, G.Frescobaldiho, D.Buxtehudeho, J.J. Frobergera, N.Bruhnse.

3. ročník

Žák umí manuálem i pedálem vytvořit kratší foremne uzavřenou improvizaci (A-A'-B-A) s použitím harmonie T,D,S,II,VI a melodie s vrcholem se samostatnými rejstříkovými změnami v průběhu zakončenou ritardandem na téma části chrámové

- ✓ písňe nebo jiné jednodušší melodie
- ✓ zná základní vývoj stavby varhan v Čechách od 17. do 20. století: krátká oktáva, terciová mixtura, lomené píšťaly, romantické přestavby starých nástrojů, nejdůležitější jména varhanářů a varhanní literatury v tomto období: regenschoriové 18. století, ceciliánská reforma, nejdůležitější jména skladatelů a interpretů
- ✓ vyjádří se stručně slovně o specifikách varhanní hudby ve Francii druhé poloviny 19.století: varhanář Cavaillé-Coll, princip orchestrovosti, princip jednotlivých manuálů Grand Orgue, Positif, Récit
- ✓ umí jednotlivé rejstříky zařadit do správných rejstříkových sborů a dokáže vysvětlit pojmy čerpadlo, měch, abstrakt, vzdušnice, kancela, ventil, píšťala, labium, varhanní kov, táhlo, sklopka, piston, volná kombinace, elektrická kombinace
- ✓ poslechem rozpozná vždy po jedné ze skladeb B.M Černohorského, J.F.N. Segera, F.X.Brixiho, J Kličky, V.Nováka, P Ebena, C.Francka, L.Boëllmanna, L.Vierna, CH.M.Widora.

4. ročník

Žák umí manuálem i pedálem vytvořit kratší vlastní foremně uzavřenou improvizaci (A-A'-B-A) s použitím harmonie T,D,S,II,VI a melodie s vrcholem se samostatnými rejstříkovými změnami v průběhu zakončenou ritardandem

- ✓ v prvním pololetí dokáže samostatně popsat jak teoreticky učitelem zadaný, tak v praxi u fyzických varhan daný typ nástroje – přibližnou dobu stavby, jednotlivé rejstříky, uvnitř nástroje určit jednotlivá zařízení a celkově zhodnotit vhodnost daného nástroje pro určité dějinné období formou, že učitel předkládá žákovi jednotlivé typy varhan
- ✓ v druhém pololetí žák sám vybere téma pro písemnou práci na konkrétní probrané téma a po schválení tématu učitelem napíše na dané téma samostatnou písemnou práci v rozsahu 1-2 stran A4.

4.28 Studium pro dospělé (SPD) – hudební obor

Studium II. SPD				
Předměty povinné	1.r.	2.r.	3.r.	4.r
Hra na *	1	1	1	1

* Všechny hudební nástroje, sborový a sólový zpěv vyučovaný v ZUŠ Dobruška dle ŠVP. Žáci se mohou zapojit do všech skupinových, nebo kolektivních interpretací.

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky (vypracovaném pedagogem v třídní knize). Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Na prvním i druhém stupni výtvarného oboru se vyučují tyto disciplíny **VÝTVARNÉ TVORBY**:

Kresba různými materiály (např. tužka, uhlí, rudka, pero, dřívko). Zahrnuje kreslířské techniky (např. lineární kresba, stínování, šrafura), kolorování, rozmývání a lavírování a jejich kombinace s ostatními materiály a technikami.

Studijní kresba zahrnuje kresbu klasickými kreslířskými technikami podle skutečnosti.

Malba různými nástroji (např. štětce, prsty, špachtle) a materiály (např. tempera, vodové a anilinové barvy, akrylové barvy, suchý a olejový pastel, voskovky). Malířské postupy v kombinaci s kreslířskými technikami.

Studijní malba zahrnuje klasické malířské techniky, malbu klasickými malířskými technikami podle skutečnosti.

Grafika zahrnuje přípravné grafické techniky (např. odkrývací vosková technika, monotyp, papírotisk). Dále pak vybrané techniky tisku z výšky (linoryt, dřevořez), z hloubky (suchá jehla, lept) a sítotisk. Studium grafických technik zahrnuje také teoretické seznámení s postupy jednotlivých technik z výšky, z hloubky i z plochy.

Fotografie zahrnuje základní postupy v analogové a digitální fotografii. Práce s přirozeným i umělým světlem. Řešení kompozice. Reportážní i inscenovaný přístup. Disciplína zahrnuje teoretické seznámení s postupy při pořizování fotografií analogovým fotoaparátem v manuálním režimu a jejich vyvoláním, tj. zakládání filmu, nastavení clony a času, vyvolání negativu, vyvolání pozitivu, seznámení s chemikáliemi potřebnými k jednotlivým procesům vyvolání fotografií, práci s fotogramem, postprodukce - základní postupy zpracování digitálních dat, základní retušerské techniky, tonální úpravy, práci s výřezem.

Prostorová tvorba zahrnuje výtvarné disciplíny, jako jsou keramika, modelování a objektová tvorba. V prostorové tvorbě se žáci učí modelovat, tvarovat materiály a konstruovat z daných prvků. Seznamují se sopečnými postupy. Učí se kombinovat různé výtvarné postupy a materiály (např. hlína, papír, drát) a poznávají základní techniky tvorby keramiky (reliéf, nádoby z plátů, nádoby z válečků, atd.), ke kterému patří i točení na kruhu a glazování jako povrchová úprava keramických výrobků.

Výtvarné techniky zahrnují technologii, historický vývoj výtvarných technik a přehled nejvýznamnějších představitelů dané techniky.

Předmět **VÝTVARNÁ KULTURA** zprostředkovává vztahy mezi životem, člověkem a uměním. Umožňuje žákovi seznámení s epochami dějin umění, jejich znaky a nejvýznamnějšími představiteli výtvarného oboru. Seznamování probíhá na základě vlastních zkušeností a je jedním ze zdrojů inspirace pro další tvorbu. Cílem předmětu je pochopení umění v souvislostech a umožnění prohlubovat kontakt s výtvarným uměním. Výtvarná kultura zahrnuje následující oblasti:

Dějiny umění uvádějí základní kapitoly z dějin výtvarného umění. Cílem studia nejsou pouze encyklopedické znalosti, ale jejich vzájemné propojení, zvažování v souvislostech a zákonitostech vývoje dějin umění na pozadí společensko-historických událostí.

Současné umění se vyučuje paralelně s dějinami umění, uvádí kapitoly o současném umění s důrazem na základní orientaci v českém současném umění.

5.1 Přípravné studium výtvarného oboru

Přípravné studium výtvarného oboru

Přípravná výtvarná tvorba

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Učební plán výtvarného oboru:

Přípravné studium	Název vyučovacího předmětu	Počet hodin v ročníku	
		1. roč.	2. roč.
	Přípravná výtvarná tvorba	2	2

Poznámky: minimální hodinová dotace přípravného studia za 1. a 2. ročník 4 hod.

Učební osnovy: PŘÍPRAVNÉ STUDIUM VÝTVARNÉHO OBORU

Poskytuje setkání se základními výtvarnými technikami (kresba, malba, grafika, modelování).

1. ročník

- Žák vyjadřuje pomocí výtvarné tvorby svoje pocity, zážitky a objevy
- ✓ objevuje nový svět výtvarného jazyka
 - ✓ formou hry experimentuje se stopami různých nástrojů např.: tužka, pero, štětec či keramická špachtle.

2. ročník

- Žák získává první vizuální zkušenost s výtvarnými díly
- ✓ objevuje svět linií a barev, v práci s keramickou hlinou pak třetí rozměr
 - ✓ seznamuje se základními pravidly míchání barev, tiskových technik a modelování výtvarnou prací také výrazným způsobem rozvíjí svoji zručnost a fantazii.

5.2 Studijní zaměření

Výtvarná tvorba, Výtvarná kultura

Studijní zaměření Výtvarná tvorba a výtvarná kultura I. stupně studia

Učební plán: výtvarná tvorba a teorie výtvarné kultury

Základní studium I. stupeň		Počet hodin za školní rok					
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Výtvarná tvorba	2-3	2-3	2-3	3	3	3	3
Výtvarná kultura						1	1

Poznámky: minimální hodinová dotace I. stupně 20 hod.

Učební osnovy: VÝTVARNÉ TVORBY A VÝTVARNÉ KULTURY

I. stupeň

Na první stupni základního studia výtvarné tvorby a výtvarné kultury se od prvního ročníku žák věnuje v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA kresbě malbě, grafice, prostorové tvorbě a výtvarným technikám. Od čtvrtého ročníku také studijní kresbě a studijní malbě. V šestém ročníku se studium rozšiřuje o fotografii a druhý předmět VÝTVARNÁ KULTURA, který zahrnuje dějiny umění.

1. ročník

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ TVORBA:**

- ✓ pozoruje výtvarné vztahy při výstavbě plochy nebo prostoru.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.

Kresba:

- ✓ poznává vlastnosti jednotlivých prvků a jejich pojmenování (vlastnosti linie, bary, tvaru)
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.

Malba:

- ✓ rozlišuje práci s plochým a kulatým štětcem, míchá barvy na paletě a na ploše s důrazem na čistotu barev.
- ✓ experimentuje s různými způsoby nanášení barev.
- ✓ vyjadřuje intuitivně barvou své pocity, nálady a prožitky.

Grafika:

- ✓ bezpečně ovládá rydlo na linoryt.
- ✓ rozlišuje stopy rydel.

Prostorová tvorba:

- ✓ pracuje s reliéfem, s různými výškami,
- ✓ pracuje s plastikou, základy budování prostorového tvaru.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje v základních technikách kresby a malby.

2. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ pozoruje výtvarné vztahy při výstavbě plochy nebo prostoru. Zkoumá kompozici výtvarného díla, seskupování prvků.
- ✓ vědomě využívá odlehčení a přítlak, uvolněné vedení linie, experimentuje se stopou nástroje.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.

Kresba:

- ✓ poznává vlastnosti jednotlivých prvků a jejich pojmenování (vlastnosti linie, bary, tvaru)
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.

Malba:

- ✓ rozlišuje práci s plochým a kulatým štětcem, míchá barvy na paletě a na ploše.
- ✓ pracuje s primárními a sekundárními barvami.
- ✓ vyjadřuje intuitivně barvou své pocity, nálady a prožitky.

Grafika:

- ✓ bezpečně ovládá rydlo na linoryt.
- ✓ poznává práci s jehlou.

Prostorová tvorba:

- ✓ pracuje s reliéfem, s různými výškami,
- ✓ pracuje s plastikou, poznává základy budování prostorového tvaru.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje v základních technikách kresby, malby a grafiky.

3. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ zkoumá kompozice výtvarného díla a využívá k seskupování prvků vlastní díla.
- ✓ využívá bodu a linie, vědomě využívá odlehčení a přítlak, uvolněné vedení linie, experimentuje se stopou nástroje.

- ✓ při výtvarné práci si začíná uvědomovat vazbu mezi námětem a jeho provedením (formou a obsahem).
- ✓ vnímá smyslové podněty a spontánně je přetváří do vizuální formy - fantazie a představivost se stává základním prvkem výtvarné tvorby žáků.
- ✓ vnímá účinky výtvarných prvků, různost jejich vzájemného působení.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.

Kresba:

- ✓ rozlišuje vlastnosti jednotlivých prvků (vlastnosti linie, bary, tvaru)
- ✓ nahrazuje kresbu z představy zobrazováním skutečnosti.

Malba:

- ✓ rozlišuje práci s plochým a kulatým štětcem, míchá barvy na paletě a na ploše s důrazem na čistotu barev.
- ✓ pracuje s primárními a sekundárními barvami, se světlostí, tonalitou a teplotním kontrastem.
- ✓ experimentuje s různými způsoby nanášení barev.
- ✓ zkoumá průběh linií – výrazovou řeč přímky a kolmice, křivky, vlnovky a lomené čáry, jejich sestupného či vzestupného směřování, rytmu, směru či hustoty.
- ✓ poznává vlastnosti jednotlivých prvků a jejich pojmenování (vlastnosti linie, bary, tvaru).
- ✓ nahrazuje malbu z představy zobrazováním skutečnosti.
- ✓ vyjadřuje intuitivně barvou své pocity, nálady a prožitky.

Grafika:

- ✓ bezpečně ovládá rydlo na linoryt.
- ✓ rozlišuje stopy rydel a výrazových možností linií při práci s jehlou.

Prostorová tvorba:

- ✓ zná vlastnostmi keramické hlíny, tvárnost-ohebnost, řezání, prořezávání, lepení, dutý tvar, prostorové tvarování plátu.
- ✓ pracuje s reliéfem, s různými výškami.
- ✓ pracuje s plastikou, základy budování prostorového tvaru.
- ✓ formuje a deformuje různé materiály – využívá jejich tvárnosti a nosnosti.
- ✓ bezpečně používá vhodné nástroje pro různé povrchové úpravy materiálů.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje v základních technikách kresby, malby a grafiky (linoryt, papírotisk, slepotisk, a poznává možnosti vzniku většího počtu originálů).

4. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ na základě získaných znalostí o vlastnostech prvků dokáže dílo komponovat tak, aby dosahoval svého záměru.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s novými materiály.
- ✓ vnímá podněty (zážitky, myšlenky, děje) a hledá vhodné výtvarné formy pro jejich

vyjádření.

Kresba:

- ✓ vědomě používá základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, skvrna, tvar, barva). Vědomě používá vlastnosti základních obrazotvorných prvků (linie, barva, tvar).
- ✓ pracuje s dynamikou linie.

Studijní kresba:

- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Malba:

- ✓ se seznamuje s použitím dalších malířských nástrojů (špachtle).
- ✓ míchá barvy na paletě i ploše.

Studijní malba:

- ✓ vědomě volí vhodné malířské prostředky a dodržuje zásady míchání barev na paletě i ploše.

Grafika:

- ✓ pracuje bezpečně s rydlem pro linoryt a grafickým válečkem.
- ✓ ovládá práci jehlou v technice suché jehly.
- ✓ rozlišuje stopy rydel a výrazových možností linií při práci s jehlou.

Prostorová tvorba:

- ✓ umí pracovat s plastikou – přidávat a ubírat hmotu, budovat prostorový tvar.
- ✓ umí pracovat ve skulptivním pojetí modelování – odebírání hmoty.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje v základních výtvarných technikách kresby, malby, grafiky (linoryt, suchá jehla). Umí vysvětlit jednotlivé rozdílnosti, zákonitosti a postupy.

5. ročník

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ TVORBA:**

- ✓ dokáže dílo komponovat k dosažení svého záměru.
- ✓ chápe vnímání výtvarného díla jako subjektivní.
- ✓ v tvorbě přechází do vědomé fáze.

Kresba:

- ✓ vědomě používá základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, skvrna, tvar, barva, světlo, plocha, prostor). Vědomě používá vlastnosti základních obrazotvorných prvků (linie, barva, tvar).

- ✓ pracuje s dynamikou linie, vnímá vliv hustoty linií a jejich směrů.

Studijní kresba:

- ✓ pracuje s dynamikou linie, modeluje objem na základě skutečnosti.
- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Malba:

- ✓ se seznamuje s použitím dalších malířských nástrojů (špachtle).
- ✓ míchá barvy na paletě i ploše.
- ✓ pracuje s tonalitou, komplementárním kontrastem barev, hledá barvy vystihující pocity, nálady a prožitky.

Studijní malba:

- ✓ vědomě pracuje s tonalitou a komplementárností barev při malbě podle skutečnosti.
- ✓ vědomě volí vhodné malířské prostředky a dodržuje zásady míchání barev na paletě i ploše.

Grafika:

- ✓ linoryt, suchá jehla - práce s rydlem na linoryt, grafickým válečkem a jehlou.
- ✓ rozlišuje stopy rydel a výrazových možností linií při práci s jehlou.

Prostorová tvorba:

- ✓ komponuje hmotu – řezáním, posouváním a spojováním částí, vzájemným provázáním několika tvarů a jiné struktury a vědomě jich využívá,
- ✓ umí pracovat s plastikou – přidávat a ubírat hmotu, budovat prostorový tvar.
- ✓ umí pracovat ve skulptivním pojetí modelování – odebírání hmoty.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje v základních výtvarných technikách kresby, malby, grafiky (linoryt, suchá jehla). Umí vysvětlit jednotlivé rozdílnosti, zákonitosti a postupy.

6. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ rozumí pojmům (např. vyvážená a nevyvážená sestava, harmonické nebo kontrastní vztahy, barevný rytmus, dominantu).
- ✓ vnímá subjektivní působení účinků.
- ✓ záměrně používá různých stop nástrojů.

Kresba:

- ✓ vědomě používá prvky výtvarného jazyka (bod, linie, skvrna, tvar, barva, světlo, plocha, prostor). Vědomě používá vlastnosti základních obrazotvorných prvků (linie, barva, tvar).

- ✓ pracuje s dynamikou linie, pracuje s linií jako výtvarným výrazovým prostředkem, vnímá vliv hustoty linií a jejich směrů.
- ✓ modeluje objem na základě skutečnosti prostřednictvím zachycení světla a stínu, výstižně vyjadřuje podstatných rysů.

Studijní kresba:

- ✓ pracuje s dynamikou linie.
- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Malba:

- ✓ se seznamuje s použitím dalších malířských nástrojů (špachtle).
- ✓ míchá barvy na paletě i ploše (široká škála odstínů, práce s čistotou barvy).
- ✓ nanáší barvy do různých podkladů.
- ✓ pracuje s tonalitou, komplementárním kontrastem barev.
- ✓ modeluje objem na základě skutečnosti prostřednictvím zachycení světla a stínu.

Studijní malba:

- ✓ vědomě pracuje s tonalitou a komplementárností barev při malbě podle skutečnosti.
- ✓ vědomě volí vhodné malířské prostředky a dodržuje zásady míchání barev na paletě i ploše.
- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Grafika:

- ✓ pracuje pečlivě s válečkem a lisem, dbá na čistotu práce.
- ✓ zvládá bezpečné a správné držení nástrojů a práci s grafickým lisem.

Prostorová tvorba:

- ✓ využívá kvalit materiálu a různých pracovních postupů – mačkání, trhání a vrstvení papíru, jednoduché kaširování, bezpečné použití různých materiálů pro různé povrchové úpravy.
- ✓ pracuje s výrazovými možnostmi povrchu, s prostorovými možnostmi tvaru.
- ✓ vytváří jednoduché objekty z různých druhů materiálů, základy výtvarné akce.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje ve výtvarných technikách kresby, malby, grafiky, fotografie a prostorové tvorby.

Fotografie:

- ✓ poznává tvorbu fotogramů.

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ KULTURA**:

Dějiny umění:

- ✓ zná jednotlivé epochy dějin umění a nejvýznamnější představitele výtvarného oboru.
- ✓ ve výtvarném umění hledá inspiraci pro vlastní výtvarnou tvorbu.

7. ročník

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ TVORBA**:

- ✓ rozumí pojmům (např. vyvážená a nevyvážená sestava, harmonické nebo kontrastní vztahy, barevný rytmus, dominanta) a tyto znalosti dovede využít.
- ✓ vnímá subjektivní působení účinků, umí je porovnat a zhodnotit.
- ✓ záměrně používá různých stop nástrojů, vnímá vliv užitého nástroje na výrazové účinky linie.

Kresba:

- ✓ vědomě používá základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, skvrna, tvar, barva, světlo, plocha, prostor). Vědomě používá vlastnosti základních obrazotvorných prvků (linie, barva, tvar).
- ✓ pracuje s dynamikou linie, pracuje s linií jako výtvarným výrazovým prostředkem, vnímá vliv hustoty linií a jejich směrů.
- ✓ modeluje objem na základě skutečnosti prostřednictvím zachycení světla a stínu, výstižně vyjadřuje podstatných rysů.

Studijní kresba:

- ✓ pracuje s dynamikou linie, modeluje objem na základě skutečnosti.
- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Malba:

- ✓ se seznamuje s použitím dalších malířských nástrojů (špachtle).
- ✓ míchá barvy na paletě i ploše (široká škála odstínů, práce s čistotou barvy a následně i barevných odstínů).
- ✓ nanáší barvy do různých podkladů.
- ✓ pracuje s tonalitou, komplementárním kontrastem barev, hledá barvy vystihující pocity, nálady a prožitky.
- ✓ modeluje objem na základě skutečnosti prostřednictvím zachycení světla a stínu, výstižně vyjadřuje podstatných rysů.

Studijní malba:

- ✓ vědomě pracuje s tonalitou a komplementárností barev při malbě podle skutečnosti.
- ✓ vědomě volí vhodné malířské prostředky a dodržuje zásady míchání barev na paletě i ploše.
- ✓ je schopen zachytit podstatné rysy zobrazovaného předmětu na základě pozorování skutečnosti.

Grafika:

- ✓ pracuje pečlivě s válečkem a lisem, dbá na čistotu práce, rozumí možnostem vytírání barvy u suché jehly.
- ✓ zvládá bezpečné a správné držení nástrojů a práci s grafickým lisem.
- ✓ umí napsat papír pro schnutí grafických listů hlubotiskovými technikami.

Prostorová tvorba:

- ✓ využívá kvalit materiálu a různých pracovních postupů – mačkání, trhání a vrstvení papíru, jednoduché kaširování, bezpečné použití různých materiálů pro různé povrchové úpravy.
- ✓ pracuje s výrazovými možnostmi povrchu, s prostorovými možnostmi tvaru (otevřený zavřený tvar), s více pohledovostí.
- ✓ vytváří jednoduché objekty z různých druhů materiálů, základy výtvarné akce.

Výtvarné techniky:

- ✓ se orientuje ve výtvarných technikách kresby, malby, grafiky, fotografie a prostorové tvorby. Umí vysvětlit jednotlivé rozdílnosti, zákonitosti a postupy.

Fotografie:

- ✓ samostatně pracuje ve fotokomoře při tvorbě fotogramů.

Žák v předmětu VÝTVARNÁ KULTURA:

Dějiny umění:

- ✓ zná jednotlivé epochy dějin umění a nejvýznamnější představitele výtvarného oboru.
- ✓ chápe návaznost umění na život člověka.
- ✓ ve výtvarném umění hledá inspiraci pro vlastní výtvarnou tvorbu.
- ✓ je schopen jmenovat své oblíbené umělce a charakterizovat jejich tvorbu.

5.3 Studijní zaměření Výtvarná tvorba a výtvarná kultura

Studijní zaměření Výtvarná tvorba a výtvarná kultura II. stupně studia

Učební plány: výtvarná tvorba a teorie výtvarné kultury

Základní studium II. stupeň	Počet hodin za školní rok			
Výtvarná tvorba	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	2-3	2-3	2-3	2-3
Výtvarná kultura	1	1	1-2	1-2

Poznámky: minimální hodinová dotace II. stupně 12 hod.

Učební osnovy: VÝTVARNÉ TVORBY A TEORIE VÝTVARNÉ KULTURY

II. stupeň:

Na druhém stupni základního studia výtvarné tvorby a výtvarné kultury se od prvního ročníku žák věnuje v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA kresbě, studijní kresbě, malbě, studijní malbě, grafice, fotografii, prostorové tvorbě a výtvarným technikám. Předmět VÝTVARNÁ KULTURA se rozšiřuje o současné umění.

1. ročník

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ TVORBA**:

- ✓ pracuje se základními obrazovými prvky a jejich vlastnostmi (linie, barva, tvar).
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s materiály.
- ✓ zkoumá podoby světa a mezilidských vztahů z různých úhlů.
- ✓ hledá své výtvarné nastavení.

Kresba:

- ✓ využívá výrazové možnosti linie pro vyjádření svého záměru, volí nástroje pro dosažení tvůrčího záměru.

Studijní kresba:

- ✓ pracuje s výrazovými prostředky kresby a využívá jich při tvorbě podle skutečnosti.

Malba:

- ✓ volí vhodné malířské nástroje vzhledem k záměru práce.
- ✓ ovládá techniku míchání barev – změna barevného odstínu a tónu.
- ✓ volí techniku nanášení barev dle svého záměru.

Studijní malba:

- ✓ pracuje s výrazovými prostředky malby a využívá jich při tvorbě podle skutečnosti.

Grafika:

- ✓ pracuje čistě a pečlivě dle zvolené techniky.
- ✓ využívá stopy grafických nástrojů vyjádření formy i obsahu díla.
- ✓ bezpečně a správně ovládá grafické nástroje.
- ✓ ovládá nastavení grafického lisu.

Fotografie:

- ✓ je schopen samostatné práce ve fotokomoře při tvorbě fotogramů.

Prostorová tvorba:

- ✓ prostorově komponuje konstrukce z daných prvků, využívá jejich lineárních, plošných a prostorových kvalit k vytváření objektů, které mají jasný záměr a strukturu.

Výtvarné techniky:

- ✓ prohlubuje znalosti o výtvarných technikách z předchozí fáze studia.

Žák v předmětu VÝTVARNÁ KULTURA:

Dějiny umění:

- ✓ se orientuje v epochách dějin umění.
- ✓ umí jmenovat své oblíbené autory či celá období.
- ✓ využívá vhodné literatury k vizuálním zkušenostem.

Současné umění

- ✓ jmenuje nejvýznamnější představitele.
- ✓ zná domácí výtvarné instituce moderního a současného umění.
- ✓ zná umělecká periodika věnující se současnému umění.

2. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ pracuje se základními obrazovými prvky a jejich vlastnostmi.
- ✓ dokáže kriticky zhodnotit své i cizí dílo. Chápe, že výtvarné dílo má svá pravidla. Dokáže s působením prvků výtvarného jazyka pracovat a užít je ke komunikaci prostřednictvím výtvarného díla.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s materiály.
- ✓ zkoumá podoby světa a mezilidských vztahů z různých úhlů.
- ✓ přemýšlí z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí.
- ✓ uvědomuje si své výtvarné nastavení a vychází z něho při své tvorbě.

Kresba:

- ✓ volí nástroje pro dosažení tvůrčího záměru. Pracuje s linií jako výtvarným výrazovým

- ✓ prostředkem, pracuje s vlivem hustoty linií a jejich směrů.
- ✓ umí vyjádřit povrch a vlastnosti materiálu. Je schopen vyjádření světla a stínu, objemu, prostoru a proporcí.

Studijní kresba:

- ✓ pracuje s výrazovými prostředky kresby a využívá jich při tvorbě podle skutečnosti.

Malba:

- ✓ volí vhodné malířské nástroje vzhledem k záměru práce.
- ✓ ovládá techniku míchání barev – změna barevného odstínu a tónu.
- ✓ si je vědom zákonitostí práce s barvou a vědomě jich používá.
- ✓ směřuje k vědomému využití výrazových vlastností barev.

Studijní malba:

- ✓ pracuje s výrazovými prostředky malby a využívá jich při tvorbě podle skutečnosti.

Grafika:

- ✓ volí a kombinuje grafické techniky dle svého záměru.
- ✓ pracuje čistě a pečlivě dle zvolené techniky.
- ✓ využívá stopy grafických nástrojů pro vytvoření výrazu díla.
- ✓ bezpečně a správně ovládá držení nástrojů.
- ✓ samostatně pracuje s válečkem pro nanášení barev, popřípadě s vytíráním bravy v případě hlubotiskových technik.
- ✓ ovládá obsluhu grafického lisu.

Fotografie:

- ✓ se orientuje ve fotografických přístrojích. Umí založit film do fotoaparátu. Ovládá manuální režimy na analogových i digitálních fotoaparátech.
- ✓ samostatně pracuje při zpracování fotografického materiálu ve fotokomoře. Zná jednotlivé fáze zpracování.

Prostorová tvorba:

- ✓ používá keramických technik pro vlastní tvorbu, pracuje s vícehledovostí.
- ✓ prostorově komponuje konstrukce z daných prvků, využívá jejich lineárních, plošných a prostorových kvalit.

Výtvarné techniky:

- ✓ prohlubuje znalosti o výtvarných technikách z předchozí fáze studia - orientuje se ve výtvarných technikách i po teoretické stránce a aktivně pracuje s novými informacemi.

Žák v předmětu VÝTVARNÁ KULTURA:

Dějiny umění:

- ✓ se orientuje v epochách dějin umění, je schopen je charakterizovat a jmenovat jejich

- nejvýznamnější představitele.
- ✓ umí jmenovat své oblíbené autory či celá období a zdůvodnit svůj výběr.
- ✓ se orientuje v základní literatuře k tematice a využívá ji je zpracování jednotlivých kapitol.
- ✓ využívá vhodné literatury k vizuálním zkušenostem.
- ✓ zná domácí instituce výtvarného umění.

Současné umění

- ✓ se orientuje v tendencích současného domácího, umí jmenovat nejvýznamnější představitele.
- ✓ sleduje dění v domácích výtvarných institucích moderního a současného umění.
- ✓ zná umělecká periodika věnující se současnému umění.

3. ročník

Žák v předmětu **VÝTVARNÁ TVORBA**:

- ✓ pracuje s fyzicko-psychickým působením jednotlivých obrazotvorných prvků a jejich výtvarných a výrazových účinků.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s materiály.
- ✓ zkoumá podoby světa a mezilidských vztahů z různých úhlů.
- ✓ konceptuálně přemýšlí z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí.
- ✓ uvědomuje si své výtvarné nastavení a vychází z něho při své tvorbě. Ve volné tvorbě nachází obsah a formu pro svoje vyjádření. Výtvarný jazyk se mu stává vlastním prostředkem k sebevyjádření.

Kresba:

- ✓ dokáže využít výrazové možnosti linie pro vyjádření svého záměru. Pracuje s linií jako výtvarným výrazovým prostředkem, pracuje s vlivem hustoty linií a jejich směrů.
- ✓ umí vyjádřit povrch a vlastnosti materiálu, barevný tón – pracovat s valérem, je schopen vyjádření světla a stínu, objemu, prostoru, proporcí, přepisu tvaru a jeho stavby.

Studijní kresba:

- ✓ vědomě pracuje s výrazovými prostředky kresby a záměrně jich využívá při tvorbě podle skutečnosti.

Malba:

- ✓ volí vhodné malířské nástroje vzhledem k záměru práce.
- ✓ ovládá techniku míchání barev – změna barevného odstínu a tónu.
- ✓ volí techniku nanášení barev dle svého záměru.
- ✓ směřuje k vědomému využití výrazových vlastností barev.

Studijní malba:

- ✓ vědomě pracuje s výrazovými prostředky malby a záměrně jich využívá při tvorbě podle skutečnosti.

Grafika:

- ✓ volí a kombinuje grafické techniky dle svého záměru.
- ✓ využívá stopy grafických nástrojů pro vytvoření výrazu díla.
- ✓ ovládá obsluhu grafického lisu.

Fotografie:

- ✓ promyšleně pracuje s kompozicí a cíleně využívá rozmanitých struktur materiálů ke ztvárnění vlastních či zadaných témat.
- ✓ se orientuje ve fotografických přístrojích. Umí založit film do fotoaparátu. Ovládá manuální režimy na analogových i digitálních fotoaparátech.
- ✓ samostatně pracuje při zpracování fotografického materiálu ve fotokomoře. Zná jednotlivé fáze zpracování.

Prostorová tvorba:

- ✓ používá keramických technik pro vlastní tvorbu, hledá vlastní rukopis, vhodně a bezpečně používá nástrojů a pracuje s vícehledovostí.
- ✓ prostorově komponuje konstrukce z daných prvků, využívá jejich lineárních, plošných a prostorových kvalit k vytváření objektů.
- ✓ vytváří výtvarné akce na základě vlastních nápadů.

Výtvarné techniky:

- ✓ prohlubuje znalosti o výtvarných technikách z předchozí fáze studia - orientuje se ve výtvarných technikách i po teoretické stránce. Umí vysvětlit jednotlivé rozdílnosti, zákonitosti a postupy.

Žák v předmětu VÝTVARNÁ KULTURA:

Dějiny umění:

- ✓ se orientuje v epochách dějin umění, je schopen je charakterizovat a jmenovat jejich nejvýznamnější představitele.
- ✓ umí jmenovat své oblíbené autory či celá období a zdůvodnit svůj výběr.
- ✓ se orientuje v základní literatuře k tematice a využívá ji ke zpracování jednotlivých kapitol.
- ✓ zná domácí i světové instituce výtvarného umění.
- ✓ se orientuje v základních kompozičních principech.

Současné umění

- ✓ se orientuje v tendencích současného domácího, umí jmenovat nejvýznamnější představitele.
- ✓ zná domácí i světové výtvarné instituce moderního a současného umění.
- ✓ zná umělecká periodika věnující se současnému umění.

4. ročník

Žák v předmětu VÝTVARNÁ TVORBA:

- ✓ pracuje s fyzicko-psychickým působením jednotlivých obrazotvorných prvků a jejich výtvarných a výrazových účinků.
- ✓ pracuje se základními obrazovými prvky a jejich vlastnostmi (linie, barva, tvar).

- ✓ dokáže rozebrat své i cizí dílo pomocí pojmů: geometrický a optický střed, centrum pozornosti, statická a dynamická kompozice, harmonie, disharmonie, princip omezení a výběru, princip harmonie a rovnováhy, nerovnováha, symetrie, asymetrie - chápe, že výtvarné dílo má svá pravidla, která vytvářejí jeho účinek. Dokáže s působením prvků výtvarného jazyka cíleně pracovat a užít je k účelné komunikaci prostřednictvím výtvarného díla.
- ✓ kombinuje výtvarné prvky a experimentuje s materiály.
- ✓ zkoumá podoby světa a mezilidských vztahů z různých úhlů.
- ✓ konceptuálně přemýšlí z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí.
- ✓ uvědomuje si své výtvarné nastavení a vychází z něho při své tvorbě. Ve volné tvorbě nachází obsah a formu pro svoje vyjádření na základě svých individuálních preferencí. Výtvarný jazyk se mu stává vlastním prostředkem k sebevyjádření.

Kresba:

- ✓ dokáže využít výrazové možnosti linie pro vyjádření svého záměru, volí nástroje pro dosažení tvůrčího záměru. Pracuje s linií jako výtvarným výrazovým prostředkem, pracuje s vlivem hustoty linií a jejich směrů, pracuje s uvolněným i dynamickým pojetím linie.
- ✓ umí vyjádřit povrch a vlastnosti materiálu, barevný tón – pracovat s valérem, je schopen vyjádření světla a stínu, objemu, prostoru, proporcí, přepisu tvaru a jeho stavby.

Studijní kresba:

- ✓ Žák vědomě pracuje s výrazovými prostředky kresby a záměrně jich využívá při tvorbě podle skutečnosti.

Malba:

- ✓ volí vhodné malířské nástroje vzhledem k záměru práce.
- ✓ ovládá techniku míchání barev – změna barevného odstínu a tónu.
- ✓ volí techniku nanášení barev dle svého záměru.
- ✓ si je vědom zákonitostí práce s barvou a vědomě jich používá.
- ✓ směřuje k vědomému využití výrazových vlastností barev.

Studijní malba:

- ✓ vědomě pracuje s výrazovými prostředky malby a záměrně jich využívá při tvorbě podle skutečnosti.

Grafika:

- ✓ volí a kombinuje grafické techniky dle svého záměru.
- ✓ pracuje čistě a pečlivě dle zvolené techniky.
- ✓ využívá stopy grafických nástrojů pro vytvoření výrazu díla.
- ✓ bezpečně a správně ovládá držení nástrojů.
- ✓ samostatně pracuje s válečkem pro nanášení barev, popřípadě s vytíráním bravy v případě hlubotiskových technik.
- ✓ ovládá obsluhu grafického lisu.

Fotografie:

- ✓ je schopen samostatné práce ve fotokomoře při tvorbě fotogramů.
- ✓ promyšleně pracuje s kompozicí a cíleně využívá rozmanitých struktur materiálů ke ztvárnění vlastních či zadaných témat.
- ✓ se orientuje ve fotografických přístrojích. Umí založit film do fotoaparátu. Ovládá manuální režimy na analogových i digitálních fotoaparátech.
- ✓ samostatně pracuje při zpracování fotografického materiálu ve fotokomoře. Zná jednotlivé fáze zpracování a k tomu příslušné chemikálie, které umí namíchat ve správném poměru.

Prostorová tvorba:

- ✓ používá keramických technik pro vlastní tvorbu, dává důraz na osobitý rukopis, vhodně a bezpečně používá nástrojů a důsledně pracuje s vícehledovostí.
- ✓ prostorově komponuje konstrukce z daných prvků, využívá jejich lineárních, plošných a prostorových kvalit k vytváření objektů, které mají jasný záměr a strukturu.
- ✓ vytváří výtvarné akce na základě vlastních nápadů.

Výtvarné techniky:

- ✓ prohlubuje znalosti o výtvarných technikách z předchozí fáze studia - orientuje se ve výtvarných technikách i po teoretické stránce a aktivně pracuje s novými informacemi.
- ✓ Umí vysvětlit jednotlivé rozdílnosti, zákonitosti a postupy.

Žák v předmětu VÝTVARNÁ KULTURA:

Dějiny umění:

- ✓ se orientuje v epochách dějin umění, je schopen je charakterizovat a jmenovat jejich nejvýznamnější představitele.
- ✓ umí jmenovat své oblíbené autory či celá období a zdůvodnit svůj výběr.
- ✓ se orientuje v základní literatuře k tematice a využívá ji je zpracování jednotlivých kapitol.
- ✓ využívá vhodné literatury k vizuálním zkušenostem, na jejichž základě schopen vyvozovat zařazení daného díla do správného období.
- ✓ zná domácí i světové instituce výtvarného umění.
- ✓ zná historii fotografie a její nejvýznamnější představitele. Mezi nimi umí jmenovat zlomová období ve vývoji. Subjektivně jmenuje své oblíbené autory a fotografické přístupy.
- ✓ se orientuje v základních kompozičních principech.
- ✓ se orientuje v dějinách grafiky a zná nejvýznamnější představitele daných technik.

Současné umění

- ✓ se orientuje v tendencích současného domácího i světového umění, umí jmenovat nejvýznamnější představitele a charakterizovat jejich tvorbu.
- ✓ zná domácí i světové výtvarné instituce moderního a současného umění.
- ✓ zná umělecká periodika věnující se současnému umění.

5.4 Studium pro dospělé (SPD) Výtvarná tvorba a výtvarná kultura

SPD II. stupeň	Počet hodin			
Výtvarná tvorba	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1	1	1	1
Výtvarná kultura	1	1	1	1

Poznámky : Studium pro dospělé probíhá formou individuálního studijního plánu v rámci výuky základního studia II. stupně. Studium pro dospělé nemá samostatně tabelované učební plány vzhledem k tomu, že počet žáků nedosahuje počtu potřebného k vytvoření samostatně vyučované skupiny. Výuka minimálně 2 hodiny týdně.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční průprava:

se vyučuje v přípravné taneční výchově a prvních dvou letech I. stupně. Je zaměřena na rozvíjení a upevňování správného držení těla ve všech základních polohách a v pohybu z místa. Vede k zvyšování celkové pohyblivosti, pružnosti, obratnosti a pohybové koordinaci jednotlivých částí těla. Rozvíjí základní taneční techniku, citlivý taneční projev, prostorové a hudební cítění.

Taneční praxe:

od přípravné taneční výchovy probíhá ve všech stupních studia. Navazuje na jednotlivé taneční techniky a ostatní předměty, vede k technickému zdokonalení pohybu a používání správného názvosloví. Rozvíjí taneční i emotivní projev žáků, tvorbu jejich vlastního pohybového slovníku podněcuje jejich tvořivé schopnosti a fantazii. Pěstuje smysl pro skupinovou souhru celku, prostorového vnímání, práci s dynamikou, napětím a výrazem v pohybu. Vede k přípravě choreografií / prezentace pro veřejnost, soutěže, přehlídky, festivaly apod. /, taneční improvizace.

Současný tanec, lidový tanec, klasická taneční technika:

se zařazují od 3. ročníku I. stupně. Výuka vede k osvojení základů taneční techniky a jeho názvosloví v daném předmětu, seznamuje se stavbou těla a jeho vnímání v prostoru a čase / na hudbu i bez /, k pochopení zákonitostí základního principu daného pohybu prohlubují prostorové a hudební cítění žáků a jejich celkovou koordinaci v pohybu a rovnováhu.

Práce v souboru:

možnost zařazení od 3. ročníku I. stupně jako volitelný předmět a v rámci II. stupně jako studijní zaměření. Výuka v souboru upevňuje kvalitu vzájemných vztahů / schopnost komunikace, spolupráce, osobité uvolnění tvořivosti, empatie, asertivita../. Základní orientace v oblasti spojených s vývojem tance, tanečních technik, jeho rozdělení a zařazení v současném kulturním dění.

6.1 Přípravné studium tanečního oboru

Učební plán tanečního oboru:

Přípravné studium tanečního oboru	Přípravný ročník I. stupeň	
Předměty povinné	1. r.	2. r.
Taneční průprava	1	1
Taneční praxe	1	1

Učební osnovy:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM TANEČNÍHO OBORU

Nabízí seznámení s taneční průpravou formou dětských pohybových her.
Citlivé vnímání prostoru, hudebního doprovodu a jednotlivých částí svého těla
rozvoj dětské fantazie a kreativity. Učí se spolupráci v kolektivu a vzájemnému respektu.

1. ročník

- Žák zvládá správné držení těla s kontrolou pedagoga v základních polohách na místě (stoj, sedy, lehy)
- ✓ rozlišuje předehtu a dohtu v hudebním doprovodu, pohybem adekvátně reaguje na změnu tempa, melodie a nálady skladby, zadaným pohybem reaguje na pauzu v hudbě
 - ✓ vytleská jednoduchá rytmická cvičení (rytmizace krátkých říkadel)
 - ✓ předvede základní pohybové prvky jako chůzi, běh, poskočný krok vpřed, přísunný krok a cval vpřed a stranou
 - ✓ zvládá základní orientaci v prostoru (čelem, bokem, zády, volně v prostoru, uprostřed sálu) a zadané pohybové prvky po kruhu, v zástupu, na daný impuls tvoří dvojice, trojice
 - ✓ zvládá jednoduché akrobatické prvky s dopomocí pedagoga (kotoul vpřed, svíčka, kolíbka, žabák, klubíčko)
 - ✓ pracuje s jednoduchým námětem v rámci improvizace na danou skladbu (z přírody, roční období, pohádkové postavy)
 - ✓ používá náčiní při improvizaci (šátky, obruče, míče..)
 - ✓ interpretuje jednoduché choreografie vytvořené pedagogem dle své fyziologické zralosti a pohybové vyspělosti.

2. ročník

- Žák zvládá správné držení těla na místě v základních polohách (stoj, sedy, kleky, lehy)
- ✓ rozlišuje předehtu, mezihru, dohtu a pauzu v hudebním doprovodu, pohybem adekvátně reaguje na změnu rytmického celku, tempa, melodie a nálady skladby
 - ✓ vytleská nebo reaguje daným pohybem na dobu přízvuknou (přízvuk)
 - ✓ zvládá jednoduché akrobatické prvky (kotoul vpřed, svíčka, kolíbka, žabák, klubíčko, pavouček)
 - ✓ interpretuje jednoduché choreografie vytvořené pedagogem dle své fyziologické zralosti a pohybové vyspělosti

6.2 Studijní zaměření Taneční praxe, Taneční průprava, lidový tanec, klasická taneční technika

Učební plán: I. a II. stupeň

Základní studium:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Taneční průprava	1	1									
Lidový tanec			1	1							
Současný tanec			1	1	2	2	2	1	1	1	1
Klasická taneční technika			1	1	1	1	1				
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Celkový počet vyuč. hodin v ročníku	2	2	3-4	3-4	4	4	4	3	3	3	3
Volitelný předmět: Práce v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámky: při výuce se mohou slučovat žákyně z různých ročníků do jednoho ročníku. Hodinová dotace pak bude přidělena podle převládajícího průměru žákyň z jednoho ročníku.

Učební osnovy:

I. stupeň

1. ročník

Žák v předmětu **Taneční průprava:**

- ✓ předvede správné držení těla v základních polohách na místě (stoj, sedy, kleky, lehy)
- ✓ předvede chůzi, běh, poskočný krok vpřed a vzad, přísuný krok a cval vpřed s natáčením, přeměnný krok vpřed a stranou s vypérováním, otáčky ve výponu a podřepu na místě v souladu s hudbou
- ✓ pohybuje se v prostoru po různých drahách samostatně, i se vztahem k ostatním spolužákům (kruh, osma, diagonála - v zástupu, ve dvojicích, trojicích, ve skupině)
- ✓ rozpozná dynamické změny v hudební skladbě, rozliší legato, staccato a vybírá vhodný pohybový prvek k vyjádření dané změny v hudbě
- ✓ provede základní akrobatické prvky v krátkých vazbách (kotoul vpřed, svíčka, kolíbka, žabák, převaly z kleku vysokého)
- ✓ zvládá jednoduché cviky k ovládnutí svalových oblastí v základních polohách, zvyšuje pohybový rozsah a pružnost dle svých fyzických možností.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ vytvoří krátkou vazbu základních akrobatických prvků
- ✓ zpracuje jednoduché říkadlo prostorově a pohybově, s využitím rytmických podupů, potlesků
- ✓ zvládá krátkou etudu několika tanečních prvků, kroků dle zadání pedagoga

- ✓ dokáže vyjádřit vlastní námět na hudební předlohu improvizací (z přírody, pracovní činnost, pohádkové postavy, náladu dané skladby) s využitím náčiní (závoje, šátky, stužky, míče, obruče), současně s pohybovým ztvárněním přede hry a závěru skladby
- ✓ objevuje a vybírá vhodná témata a přirovnání z vlastních prožitků, vjemů z přírody při poslechu hudby
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti.

2. ročník

Žák v předmětu **Taneční průprava:**

- ✓ předvede správné držení těla v základních polohách na místě, chůzi a běhu vpřed volně v prostoru, rozlišuje postavení v I. a II. pozici d.k. paralelně a s vytočením v kyčelním kloubu
- ✓ uvědomuje si míst na těle pro správné držení těla (pánev, hrudník, pletence ramenní, šíje) pomocí krátkých vazeb pohybových prvků (hlavy, ramen, trupu, pánve, horních a dolních končetin) v polohách na zemi
- ✓ předvede chůzi, běh, poskočný krok vpřed, vzad, v otáčení o 360°, rozlišuje provedení chůze, běhu, přeměnného kroku vázaně a s vypérováním v kolenou s danou polohou paží, předvede a rozezná druhy chůze a běhu
- ✓ zvládá taneční běh z přepadu (přenesením váhy-těžiště z výponu vpřed s následným přechodem do běhu se snížením těžiště), kombinuje se skokem dálkovým, se zastavením ve výponu, s otáčkou ve výponu a podřepu
- ✓ provede taneční kroky (cval, polkový krok, valčíkový krok) vpřed, stranou, zvládá s kombinací základních kroků (chůze, běh, posk. krok), pérováním, podupy, tleskáním
- ✓ rozlišuje správně a špatně předvedený pohyb
- ✓ používá určené polohy a pohyby paží pedagogem při daném pohybu
- ✓ rozezná 2 a 3dobý takt, vhodně volí výběr tanečního kroku, orientuje se v pojmech hudební fráze, repetice, refrén
- ✓ provádí kotoul vzad, záklon s oporou na dolních a horních k. (most), probrané akrobatické prvky v krátkých vazbách s využitím svého maximálního pohybového rozsahu, zvládá průpravu pro stoj na rukou a přemet stranou

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ využívá dle svých možností jednoduché akrobatické prvky, převaly, probrané taneční prvky a kroky při improvizaci na zadanou hudební předlohu, používá citlivý pohyb paží, prvky neverbální komunikace (gesta, mimika, emoce) pro dokreslení vybraného nebo zadaného námětu
- ✓ tvoří jednoduché taneční vazby a choreografie s náznakem děje současně se ztvárněním přede hry, mezihry a závěru skladby samostatně i ve skupině, využívá pestrosti své fantazie
- ✓ vnímá střídání hudebních frází, dynamické a rytmické změny při poslechu hudby
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti a snaží se zapojit svým tvořivým přístupem.

3. ročník

Od 3. ročníku se žák seznamuje s tanečními technikami, jejich vznikem a osobnostmi s nimi spojenými. Ve svém tanečním projevu upevňuje celkovou koordinaci pohybu, jeho plynulost a harmonii.

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ dodržuje správné držení těla v určených polohách na zemi, v pozicích na místě a v pohybu z místa (druhy chůze, běhu a poskočného kroku vpřed a vzad)
- ✓ rozlišuje pohyb vedený, švihový, kyvadlový, rotace (spirály) určených částí těla
- ✓ zvládá vlny páteře čelné, bočné, hrudní záklon, rolování páteře čelné a bočné, jednoduché závěsy paží v různých polohách a pozicích na místě
- ✓ rozlišuje rozdíl mezi rovným a oblým předklonem, osvojuje si základní princip rolování páteře
- ✓ předvede plynule práci těžiště z podřepu do výponu s výdrží, dbá na správné přenášení váhy a vytažení v ose páteře
- ✓ provede valčíkový krok vpřed a vzad v otáčení o 360° na místě (¼ otáčka 1 valčíkovým krokem)
- ✓ předvede vyvážení paží na místě a využívá v tanečním běhu z místa
- ✓ vhodně volí probrané taneční kroky ve 2 a 3dobém taktu na zadanou skladbu
- ✓ předvede zadanou vazbu tanečních kroků na místě i v prostoru v různých drahách se skoky, výskoky, otáčkami a tanečním během z přepadu.

Žák v předmětu **Lidový tanec:**

- ✓ provede jednoduché a dvojité pérování vahou v I. a II. pozici paralelní ve dvoudobém a třídobém taktu
- ✓ rozlišuje našlapování přes patu, přes špičku
- ✓ předvede zadanou vazbu tanečních kroků ve 2 a 3dobém taktu (chůze, běh- hladce a vypérovane, polka- hladká, poskočná, vypérovaná, s rejdiváním, dvojpolka, patošpičkový krok, řezankový krok, poskočný a dvojposkočný krok, sousedská přísunná a vyšlapávaná) v kombinaci s podupy, potlesky
- ✓ zvládá orientaci v prostoru samostatně, ve dvojicích a skupině po určených drahách
- ✓ užívá dané polohy paží a druhy párového držení.

Žák v předmětu **Klasická taneční technika:**

- ✓ předvede správné postavení čelem k tyči v I., II. a III. pozici dolních končetin a správnou polohu paží, pozice horních končetin (přípravná, 1., 2., 3.) na volnosti v I. p. d.k.
- ✓ zvládá průpravu prvků kl. taneční techniky na zemi (B. Kniasseff)
- ✓ provede po ukázce př. a 1. port de bras v I. p. d k. v postavení en face (čelné)
- ✓ předvede battement tendu en cloche (passe par terre) čelem i bokem k tyči v I. p.d. k.
- ✓ provede změnu v postavení čelem k tyči z I. p. do II. p. d. k. a zpět do I. p. d. k., demi-plié a relevé v I. a II. p. d. k., battement tendu vpřed, stranou a vzad (en avant, de coté, en arrière)
- ✓ zvládá průpravu pro skoky u tyče a na volnosti, ukáže chassé v kombinaci se skoky po diagonále.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ používá akrobatické prvky, druhy převálů v kombinaci s ostatními prvky současného a klasického tance v improvizaci dle hudební předlohy
- ✓ uplatňuje kontrast mezi legátovým a staccatovým pohybem, napětím a akcentem v pohybu na hudební předlohu
- ✓ vnímá střídání hudebních frází při poslechu hudby a umí na ně reagovat dle zadání pedagogem (střídání skupin v prostoru, prostorové a pohybové změny)
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti a zapojuje se svým tvořivým přístupem.

4. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ zvyšuje uvědomění si správného držení těla posílením jednotlivých svalových partií
- ✓ využívá švihové techniky i vedeného pohybu vahou (tahem) různých částí těla při převalech a akrobatických prvcích (stoj na ruce, přemet stranou s dopomocí pedagoga)
- ✓ používá pohyb paží vedený, švihový (horizontální, kruhový, vířivý) v kombinaci s otáčením na místě i do prostoru, s tanečním během, skoky a výskoky
- ✓ aplikuje práci s těžištěm při vyvážení paží na místě, kombinuje s otáčením o 360° ve výponu a s tanečním během z místa
- ✓ prohlubuje techniku skoku a výskoku s důrazem na dynamiku
- ✓ osvojuje si základy rotační techniky na zemi, ze stoji na místě i s pohybem do prostoru (koordinace hlavy, paží, zpevnění centra, vytažení v ose).

Žák v předmětu **Lidový tanec:**

- ✓ předvede polkový krok v otáčení na místě, z místa samostatně i v páru, rejdivání samostatně i ve dvojici (diagonála, kruh)
- ✓ kombinuje s ostatními kroky a prvky lidového tance ve 2dobém taktu dle zadání pedagoga
- ✓ předvede krok sousedské hladké a kombinuje s přísunnou a vyšlapávanou dle zadání pedagoga samostatně i ve dvojici s natáčením a otáčkami
- ✓ předvede krok mazurpolky, krok mazurkový na 1, 2, 3 kroky, krok příklepový (holubcový, 3/4 T), krok skočné jednoduché a dvojité na místě i do prostoru, s otáčením na místě v zadaných kombinacích dle své vyspělosti (2/4 T)
- ✓ interpretuje základní kroky lidových tanců ve 2 a 3dobém taktu propojených do tanečních celků pedagogem a ve vlastním jednoduchém zpracování na zadanou hudební předlohu.

Žák v předmětu **Klasická taneční technika:**

- ✓ osvojuje si názvosloví KTT
- ✓ předvede postavení en face v I., II. a III. pozici dolních končetin a správnou polohu paží dle zadání pedagoga v pozicích h. k. (přípravná, 1., 2., 3.) na volnosti
- ✓ provádí př. a 1. port de bras v I. p. d. k. v postavení en face na volnosti, v kombinaci s demi-plié ve II. p. d. k. (přechod z I. do II. p. d. k. a zpět)
- ✓ předvede čelem k tyči dle zadání demi-plié, grandplié a relevé v I., II., a III. p. d. k., battement tendu vpřed, stranou a vzad v I. a III. p. d. k.
- ✓ provede čelem k tyči battement jeté v I. p. d. k. vpřed, stranou, vzad, přípravný cvik pro rond de jambe par terre (o 1/4) z předu do zadu (en dehors) a ze zadu do předu (en dedans) v I. p. d. k.
- ✓ provádí čelem k tyči trampolinové výskoky v paralelní, I. a II. p. d. k. s vytočením v kyč. kl. dle zadání v kombinaci s mezivypěrováním.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ používá akrobatické prvky, druhy převálů v kombinaci s ostatními prvky současného, lidového a klasického tance v improvizaci dle hudební předlohy samostatně i ve skupině (sóla, duety, tria, skupinové práce)
- ✓ uplatňuje kontrast mezi legátovým a staccatovým pohybem, napětím a akcentem v pohybu na hudební předlohu i bez ní
- ✓ vnímá střídání hudebních frází, jejich délku, rozdílnost nebo opakování hudebního motivu při poslechu hudby
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti a zapojuje se svým tvořivým přístupem (kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu).

5. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ seznamuje se s prvky a principy pohybu tanečních technik (J. Limona a J. Alegada, M. Graham)
- ✓ prohlubuje prostorové a emotivní citění, vnímáním sebe samého i ve vztahu k ostatním
- ✓ rozvíjí svou pohybovou paměť v delších a obtížnějších variacích dle svých schopností
- ✓ využívá práci s těžištěm v zadaných prvcích a tanečním pohybu ve vazbách na zemi, v pozicích na místě i pohybu do prostoru samostatně, ve dvojicích, trojicích... (skupinová práce, počátky partneriny)
- ✓ zvládá plynulé přechody z přízemních poloh do postojů a póz na místě s propojením do dalšího pohybu na místě či v prostoru (i naopak) s využitím rotační (spirály), švihové techniky a tahem
- ✓ aplikuje druhy závěsů nacvičených u tyče ve dvojicích nebo skupině (rovnováha a zpevnění centra těla, citlivé vyvážení)
- ✓ kombinuje jednotlivé skoky s vazebnými prvky po diagonále, volně v prostoru, zdokonaluje koordinaci paží
- ✓ rozvíjí a zdokonaluje základy rotační techniky v pohybu na zemi, ve stoji (na místě i s pohybem do prostoru-koordinace hlavy, paží, zpevnění centra, vytažení v ose)
- ✓ předvede náročnější prvky akrobacie a převalů s dopomocí pedagoga samostatně, ve dvojicích
- ✓ využívá ve svém tanečním pohybu maximální rozsah svých fyzických dispozic
- ✓ orientuje se v názvosloví současného tance, zhodnotí sebe i práci ostatních věcně, neuráží, formuje své názory v hodnocení shlednutých amatérských i profesionálních představení.

Žák v předmětu **Klasická taneční technika:**

- ✓ orientuje se v základním názvosloví KTT
- ✓ koriguje prvky KTT v krátkých vazbách u tyče a na volnosti se zaměřením na správné držení těla, přenášení váhy a koordinaci paží (propojení s port de bras)
- ✓ orientuje se v prostoru (podle bodů 1-8) postavení en face (čelné), épaulement (natočení ramen-diagonální) v postavení v I., II., a V. p. d. k. s určenou pozicí paží KTT
- ✓ seznamuje se s pojmy a postavením croisée, effacée, provede po ukázce pedagogem 2. a 3. port de bras
- ✓ provede dle zadání čelem k tyči prvky demi-plié, grandplié a relevé, batt. t., batt. t. jeté v V. p. d. k. (seznamuje se závěrem d. k. en croix) a ve vazbách bokem k tyči v I. a III. p. d. k. s př. p. d. b., rond de jambe par terre v I. p. d. k. en dehors, en dedans, aplikuje dle vyspělosti na volnosti
- ✓ provádí čelem i bokem k tyči relevé-abaisé v I. a II. p. d. k., passe v V. p. d. k. na 45°, v I. a V. p. d. k. batt. soutenu, batt. demi-dégagé a dégagé z I. do II. p. d. k., batt. relevent na 45°-90°, batt. t. jeté en cloche na 30°, grand batt. jeté (dle svého rozsahu 45°-90°), nacvičuje polohu sur le cou-de-pied vpřed a vzad (devant, derrière) pro batt. t. frappé a fondu
- ✓ provádí temps levé sauté v I. a II. p. d. k. čelem k tyči, aplikuje na volnosti dle vyspělosti.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ používá kontaktní práci (závěsy, přenášení váhy na partnera, ve skocích..) při tvorbě variací a práci ve skupině (prohlubování vzájemné důvěry) na vlastní téma nebo zadání pedagoga
- ✓ zvládá práci s prostorem dle zadání pedagoga samostatně i ve skupinách
- ✓ využívá rekvizit v improvizaci k inspiraci, pro potvrzení tématu

- ✓ zdokonaluje mimiku a vyjádření emocí ve svém pohybu (dokreslení tématu, nálady děje, hudby, grotesky-humoru v tanci)
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti a zapojuje se svým tvořivým přístupem (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu)

6. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ zvyšuje rozvoj koordinace hlavy, trupu, paží a d. k. v delších vazbách s důrazem na vypracování svalové síly, zvýšení pohybového rozsahu a stability (uvědomění si správného držení těla)
- ✓ rozvíjí probrané prvky současného tance z 5.r. a smysl pro vyjádření dynamiky, napětí a emocí v pohybu nejen na hudbu
- ✓ seznamuje se s prvky jazzdance, afrodance (suny, rotace, vlny, isolace, kroky, skoky..)
- ✓ vytváří si smysl pro vyjádření dynamiky, napětí a emocí v pohybu nejen na hudbu
- ✓ předvede práci s těžištěm v zadaných vazbách prvků a tanečním pohybu na zemi, v pozicích na místě i pohybu do prostoru samostatně, ve dvojicích
- ✓ dbá na rytmickou přesnost a technickou čistotu dle svých možností.

Žák v předmětu **Klasická taneční technika:**

- ✓ orientuje se a používá základní názvosloví KTT dle svých možností
- ✓ seznamuje se s pózami par terre (poloha piqué na zemi) á la seconde, croisée, effacée (devant, i derrière)
- ✓ osvojuje si prvky a principy rotační techniky (aplomb, balon) détourné v V. p. o 180°, příprava passé - pirouette z II. IV. a V. p. čelem k tyči
- ✓ předvede postavení en facé, croisée, effacée s 1., 2. a 3. port de bras dle zadání pedagoga
- ✓ provede dle zadání čelem a bokem k tyči v V. p. d. k. probrané prvky KTT v 5.r., aplikuje závěr en croix, převádí dle své vyspělosti na volnost
- ✓ ukáže čelem a bokem k tyči v V. p. d. k. batt. frappé, batt. fondu par terre, batt. développé na 45°-90°, batt. demi-dégagé a dégagé z V. p. do II. a IV.p., v V. p. d. k., temps levé sauté v V. p., échappé sauté z I. přes II. do I.p.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ využívá prvky jazzdance, afrodance, probrané prvky tanečních technik (J. Limona a J. Alegada, M. Graham) v improvizaci, ve spolupráci ve dvojicích, ve skupině
- ✓ vnímá střídání hudebních frází, jejich délku, rozdílnost nebo opakování hudebního motivu při poslechu hudby
- ✓ zhodnotí kriticky pohybový projev svůj i ostatních (upozorní na chyby, vlastní postřehy), vyzvedne kladné stránky (formou diskuse)
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu).

7. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ pracuje na zdokonalení koordinace hlavy, trupu, paží a d. k. v delších vazbách s důrazem na vypracování svalové síly, zvýšení pohybového rozsahu a stability (uvědomění si správného držení těla), zvyšuje úroveň celkového projevu
- ✓ osvojuje si probrané prvky a principy pohybu tanečních technik (J. Limona a J. Alegada, M. Graham), seznamuje se s danými osobnostmi formou výkladu pedagoga

- nebo vyhledává dle zadání samostatně
- ✓ předvede v zadaných vazbách pedagogem
- ✓ vědomě využívá práci s těžištěm v zadaných prvcích a tanečním pohybu ve vazbách na zemi, v pozicích na místě i pohybu do prostoru
- ✓ dbá na čistotu provedení pohybu (technickou a rytmickou přesnost), společnou souhru pohybu ve skupině dle svých možností
- ✓ vnímá využití švihové techniky i vedeného pohybu vahou (tahem) různých částí těla jako součást pro dosažení přirozeného pohybu (řetězové reakce v těle).

Žák v předmětu Klasická taneční technika:

- ✓ upevňuje si cvičením u tyče i na volnosti (dle svých dispozic) budování svalové síly, rovnováhy (aplomb a balon), koordinaci hlavy, trupu, dolních a horních končetin
- ✓ upevňuje si prvky a principy rotační techniky (aplomb, balon) détourné v V. p. o 180°, příprava passé - pirouette z II. IV. a V. p. čelem k tyči, příprava na točení pirouette
- ✓ seznamuje se s prvky en l' air, attitude na 45° čelem a bokem k tyči (devant, i derrière), pózy á la seconde, croisée, effacée
- ✓ seznamuje se s pózami arabesque par terre, écartée (devant, i derrière)
- ✓ seznamuje se s échappé sauté z V. do II. p. d. k. a zpět, changement de pied
- ✓ předvede dle zadání čelem nebo bokem k tyči probrané prvky KTT v 6.r. v dané pozici d. k., aplikuje závěr en croix, převádí dle své vyspělosti na volnost
- ✓ používá polohu en l' air (ve vzduchu) dle svých dispozic na doporučení pedagoga-batt. frappé, batt. fondu, pózy épaulement
- ✓ předvede pózy par terre (poloha piqué na zemi) á la seconde, croisée, effacée (devant, i derrière).

Žák v předmětu Taneční praxe:

- ✓ obohacuje svůj pohybový slovník a svou tvořivost nejen naučenými tanečními prvky a kroky, ale i inspirací vnějšími a vnitřními podněty (ukázky choreografií, účast na přehlídkách tance, festivalech, vlastní zážitky a prožitky)
- ✓ aplikuje získané dovednosti v improvizaci samostatně, ve dvojicích i ve skupinách
- ✓ vnímá střídání hudebních frází, jejich délku, rozdílnost nebo opakování hudebního motivu při poslechu hudby a využívá při inspiraci ve své tvořivosti a celkové kreativitě
- ✓ orientuje se v základním rozdělení tance v současném kulturním dění (jeho využití, funkčnost)
- ✓ dokáže porozumět a zhodnotit svými slovy obsah shlédnuté choreografie
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem, vlastní i skupinové dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu).

6.3 Studijní zaměření

Taneční praxe, Současný tanec

Učební osnovy: II. stupeň

1. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec**:

- ✓ upevňuje budování svalové síly, rovnováhy a koordinace celého těla ve variacích na zemi a v prostoru
- ✓ upevňuje si principy probírané taneční techniky dle volby pedagoga (M. Graham, J. Limon, jazzdance, afrodance..)
- ✓ práce s tanečními prvky z workshopů, kterých se zúčastnil pedagog sám nebo s žáky během školního roku (Tanfest Jaroměř, Dance festival Trutnov..)
- ✓ zpracuje zadané taneční prvky do variace samostatně nebo ve skupině (prezentace a vzájemné hodnocení).

Žák v předmětu **Taneční praxe**:

- ✓ realizuje pohybově-prostorové zadání pedagogem samostatně i ve skupině (vzájemné hodnocení)
- ✓ zpracuje dle své tvůrčí a psychické vyspělosti zadané téma, hudební předlohu
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie pedagogem, vlastní nebo skupinové dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu).

2. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec**:

- ✓ buduje svalovou sílu a zdokonaluje rovnováhu a koordinaci celého těla ve variacích na zemi a v prostoru
- ✓ upevňuje si principy probírané taneční techniky dle volby pedagoga (M. Graham, J. Limon, jazzdance, afrodance..) v tanečních vazbách
- ✓ osvojuje si názvosloví používané taneční techniky
- ✓ zpracuje zadané taneční prvky do variace samostatně a naučí ji ostatní s pomocí pedagoga (osvojuje si význam metodického postupu)
- ✓ připraví a prezentuje informace o taneční technice, osobnostech nebo událostech z taneční sféry dle zadání nebo vlastního výběru

Žák v předmětu **Taneční praxe**:

- ✓ dokáže pracovat samostatně i ve skupině na zadaném nebo vlastním tématu
- ✓ využívá prvků partneriny dle svých fyzických možností (závěsy, zvedačky, skoky..)
- ✓ vybírá vhodně hudební předlohu dle svého vkusu k vyjádření zvoleného námětu
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie ve spolupráci s pedagogem, vlastní nebo skupinové dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu)

3. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec**:

- ✓ zdokonaluje principy probírané taneční techniky dle volby pedagoga (M. Graham, J. Limon, jazzdance, afrodance..) v tanečních vazbách
- ✓ získává přehled o vývoji a vzniku nových tanečních trendů (contemporary, fusion, modern ballet..)
- ✓ prezentuje svojí připravenou variaci prvků zvolené taneční techniky s využitím

- ✓ metodiky
- ✓ používá názvosloví používané taneční techniky.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ vnímá střídání hudebních frází, jejich délku, rozdílnost nebo opakování hudebního motivu při poslechu hudby a využívá při inspiraci ve své pohybové tvořivosti, práci s prostorem, celkové kreativitě
- ✓ využívá dle svých fyzických možností složitějších prvků partneriny (závěsy, zvedačky, převaly, skoky..)
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie ve spolupráci s pedagogem, vlastní nebo skupinové dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup a kreativitu (vlastní pohybové variace, kostýmy, využití rekvizit, výběr hudby, námětu).

4. ročník

Žák v předmětu **Současný tanec:**

- ✓ používá principy probírané taneční techniky dle volby pedagoga (M. Graham, J. Limon, jazzdance, afrodance..) v tanečních vazbách
- ✓ připraví a předvede vlastní metodickou prezentaci stavby celé hodiny (warm up-strech-taneční variace-uvolnění, relaxace)
- ✓ rozlišuje dle ukázky pohybů o jakou techniku, styl tance se jedná
- ✓ zná základní informace o zakladatelích probíraných tanečních technik
- ✓ orientuje se v historii vývoje tanečního umění od jeho vzniku po současnost.

Žák v předmětu **Taneční praxe:**

- ✓ v improvizaci a své tvorbě aplikuje získané dovednosti technik současného a klasického tance dle svých tělesných dispozic
- ✓ dokáže porozumět a zhodnotit svými slovy obsah a formu choreografie
- ✓ interpretuje vytvořené choreografie ve spolupráci s pedagogem, vlastní nebo skupinové dle své pohybové vyspělosti, využívá tvořivý přístup a kreativitu (spoluvytváří scénu, podílí se na návrzích kostýmů, osvětlení).

6.4 Studium pro dospělé (SPD) Současný tanec, Taneční praxe

SPD II. stupeň	Počet hodin			
Současný tanec	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
	1	1	1	1
Taneční praxe	1	1	1	1

Poznámky : Studium pro dospělé probíhá formou individuálního studijního plánu v rámci výuky základního studia II. stupně. Studium pro dospělé nemá samostatně tabelované učební plány vzhledem k tomu, že počet žáků nedosahuje počtu potřebného k vytvoření samostatně vyučované skupiny. Výuka minimálně 2 hodiny týdně.

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Literárně-dramatický obor základních uměleckých škol je oborem rozvíjejícím u žáků jak umělecké vlohy k divadelní a slovesné činnosti, tak sociální dovednosti (schopnost vyjádřit svůj názor, schopnost kolektivně cítit, respektovat různost, řešit konfliktní situace apod.). Základem výuky a prostředkem výchovy jsou tvořivé činnosti dramatické (pohybové, mluvní), přednesové, slovesné a práce s příběhem. Vzděláním v literárně-dramatickém oboru získávají žáci předpoklady pro studium uměleckých oborů, např. herectví, režie, dramaturgie, ale především pro uplatnění v životě (vystupování na veřejnosti, umění spolupráce, kreativní myšlení,...).

Výuka je realizovaná skupinově a členěna na přípravné studium od 5 do 6 let, kde se žáci seznamují se základy práce ve skupině, pro žáky od 7 let je určen 1. stupeň studia, který trvá po dobu 7 let, II. stupeň plynule navazuje, je určen žákům od 14 let a trvá čtyři roky. V tomto studiu žák využívá své nabyté znalosti a schopnosti a dále je rozšiřuje.

7.1 Přípravné studium literárně dramatického oboru

UČEBNÍ PLÁN – LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR, PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická výchova	1	1
Celkem	1	1

Poznámka: výuka se organizuje ve skupině do 10 žáků

UČEBNÍ OSNOVY PŘÍPRAVNÉHO STUDIA LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Přípravné studium 1 – 2.

- Žák aktivně se účastní společné dramatické hry
- ✓ prostřednictvím rytmických, pohybových a mluvních cvičení rozvíjí své vyjadřovací schopnosti
- ✓ rozvíjí dovednosti vedoucí k dobré spolupráci v kolektivu.

7.2 Studijní zaměření Dramatická tvorba

Učební plán: Literárně dramatického oboru I. stupeň

Povinný předmět	1.roč.	2.roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Dramatická průprava	2	2	-	-	-	-	-
Dramatika a slovesnost	-	-	1	1	1	2	2
Práce v souboru	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Volitelný předmět – přednes	1	1	1	1	1	1	1
celkem	2	2	2,5 - 3,5	2,5 - 3,5	2,5 - 3,5	2,5 - 3,5	2,5 - 3,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů: minimální dotace je 18 hodin.

Dramatická průprava

1. ročník

- Žák zvládá jednoduchou partnerskou hru,
- ✓ je schopen v pohybových cvičeních rytmicky reagovat, uvědomovat si základní směry pohybu
 - ✓ v prostoru a rozvíjet pohybovou fantazii,
 - ✓ dokáže prostřednictvím říkadel zvládnout rytmičnost a melodičnost řeči a vyslovování všech hlásek.

Postupová zkouška: přednes krátké básně.

2. ročník

- Žák zvládá jednoduchou zadanou etudu nebo dramatizaci,
- ✓ zvládá ve cvičeních hru s předmětem,
 - ✓ orientuje se v základních prostorových útvarech jako je zástup, kruh, řada,
 - ✓ zvládá ve cvičeních koordinaci jednoduchého rytmického pohybu se zvukem ,
 - ✓ zvládá prodloužený výdech a základy dechové opory,
 - ✓ v uvolňovacích cvičeních zvládá měkký hlasový začátek.

Postupová zkouška: etuda s předmětem.

3. ročník

Dramatika a slovesnost

- Žák v etudě zvládá jednoduchý dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná, zvládá jednoduchou charakterizaci,
- ✓ zvládá krátké pointované slovní sdělení,
 - ✓ v pohybu a mluvě zvládá změnu rytmu a dynamiky,
 - ✓ přináší svá pozorování ze života a umí svou zkušenost uplatnit při práci s literárním textem.

Práce v souboru

- ✓ Žák je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru,
- ✓ je schopen dramatické souhry, odpovědnosti a spolupráce s ostatními,
- ✓ zvládá přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení.

Přednes

- ✓ Žák dokáže pocitově vyjádřit vlastní text s využitím různých dramatických prostředků,
- ✓ dokáže zpracovat volné vyprávění vlastního zážitku,
- ✓ zvládá při svém projevu práci s dechem.

Postupová zkouška: přednese text jako součást skupinového vystoupení

4. ročník

Dramatika a slovesnost

- ✓ Žák v etudě zvládá složitější dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle
- ✓ toho jedná, zvládá náročnější charakterizaci,
- ✓ zvládá složitější pointované slovní sdělení,
- ✓ v pohybu a mluvě zvládá změnu rytmu a dynamiky,
- ✓ přináší svá pozorování ze života a umí svou zkušenost uplatnit při práci s literárním textem.

Práce v souboru

- ✓ Žák je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru,
- ✓ je schopen dramatické souhry, odpovědnosti a spolupráce s ostatními,
- ✓ zvládá přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení.

Přednes

- ✓ Žák dokáže pocitově vyjádřit vlastní text s využitím různých dramatických prostředků,
- ✓ dokáže zpracovat volné vyprávění vlastního zážitku,
- ✓ zvládá při svém projevu práci s dechem.

Postupová zkouška: přednese text jako součást skupinového vystoupení, představí se v individuální dramatizaci textu

5. ročník

Dramatika a slovesnost

- ✓ Žák v etudě zvládá složitější dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná,
- ✓ zvládá náročnější charakterizaci,
- ✓ zvládá delší pointované slovní sdělení, provádí dialogová cvičení, imitační pohyb,
- ✓ v pohybu a mluvě zvládá změnu rytmu a dynamiky,
- ✓ přináší svá pozorování ze života a umí svou zkušenost uplatnit při práci s literárním textem.
- ✓

Práce v souboru

- ✓ Žák je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru,
- ✓ je schopen dramatické souhry, odpovědnosti a spolupráce s ostatními,

- ✓ zvládá přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení, uplatňuje tanec a zpěv při dramatu

Přednes

Žák dokáže pocitově vyjádřit vlastní text s využitím různých dramatických prostředků, je schopen duality – podtextové sdělení

- ✓ dokáže zpracovat volné vyprávění vlastního zážitku,
- ✓ zvládá při svém projevu práci s dechem.

Postupová zkouška: přednese text jako součást skupinového vystoupení, představí se v individuální dramatizaci vlastního textu.

6. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák v etudě zvládá náročný dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná, zvládá náročnou charakterizaci,

- ✓ zvládá dlouhé pointované slovní sdělení ,
- ✓ v pohybu a mluvě zvládá změnu rytmu a dynamiky, pracuje s přízvukem, tempem a pauzou v textu,
- ✓ přináší svá pozorování ze života a umí svou zkušenost uplatnit při práci s literárním textem,
- ✓ pracuje s rekvizitami, zapojuje ve své činnosti stínohru.

Práce v souboru

Žák je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru,

- ✓ je schopen dramatické souhry, odpovědnosti a spolupráce s ostatními,
- ✓ zvládá přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení, vytváří monologová a dialogová sdělení, kombinuje gestikulaci a mimiku ve výrazu.

Přednes

Žák dokáže pocitově vyjádřit vlastní text s využitím různých dramatických prostředků,

- ✓ dokáže pracovat volně ve vyprávění vlastního zážitku s užitnými a dramatickými prvky,
- ✓ zvládá při svém projevu práci s dechem, užívá v práci jednoduchý hudební nástroj.

Postupová zkouška: přednese text jako součást skupinového vystoupení, představí se v individuální dramatizaci.

7. ročník

Dramatika a slovesnost

Žák v etudě zvládá náročný dramatický děj, uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná, zvládá náročnou charakterizaci,

- ✓ zvládá dlouhé pointované slovní sdělení,
- ✓ v pohybu a mluvě zvládá změnu rytmu a dynamiky, zapojuje všechny výrazové prostředky,
- ✓ přináší svá pozorování ze života a umí svou zkušenost uplatnit při práci s literárním textem.

Práce v souboru

Žák je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru, seznamuje se s reží a dramaturgií,

- ✓ je schopen dramatické souhry, odpovědnosti a spolupráce s ostatními,
- ✓ zvládá přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení.

Přednes

Žák dokáže pocitově vyjádřit vlastní text s využitím různých dramatických prostředků,

- ✓ dokáže zpracovat volné vyprávění vlastního zážitku,
- ✓ zvládá při svém projevu práci s dechem, rytmem, intonací, gestikulací, pracujeme s homonymy a synonymy,
- ✓ vytváří vlastní poetické texty, básně.

Postupová zkouška: přednese text jako součást individuálního vystoupení.

7.3 Studijní zaměření

Dramatická tvorba

Učební plán: Literárně dramatického oboru II. stupeň

Povinný předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Dramatická tvorba	1	-	-	-
Sólový dramatický projev	1	1	1	1
Pohybová a hlasová výchova	1	1	1	1
Volitelný předmět – Soubor	-	1	1	1
celkem	3	3	3	3

Poznámka: výuka probíhá ve skupině max. 15 žáků.

UČEBNÍ OSNOVY II. STUPNĚ LITERÁRNĚ – DRAMATICKÉHO OBORU

1. ročník

Dramatická tvorba

Žák umí improvizovaně rozvíjet psychofyzické jednání v rámci výstavby dramatického tvaru,

- ✓ zvládá základní pravidla improvizace,
- ✓ dokáže v textu nalézt, pojmenovat téma a dále s ním tvůrčím způsobem pracovat.

Sólový dramatický projev

Žák dokáže vyhledat text vhodný pro interpretaci,

- ✓ je schopen pracovat na přirozeném a pravdivém projevu,
- ✓ umí zdokonalovat práci s pauzou, intonací, rytmem, podtextem apod.,
- ✓ dokáže přijímat připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení práce ostatních.

Pohybová a hlasová výchova

Žák vnímá vnitřním hmatem procesy v těle vyvolané emocionální změnou a umí je využít při práci,

- ✓ umí pracovat s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu,
- ✓ zná fyziologickou tvorbu hlasu a učí se ji využít při mluvním projevu.

Postupová zkouška: jevištní ztvárnění divadelního monologu, přednes básně.

Soubor

Žák je schopen aktivní tvůrčí a vůdčí spolupráce na tvorbě dramatu, zpěvohry, komedie,

- ✓ volí přirozené improvizční prvky, kterými navazuje mimoverbální komunikaci mezi členy souboru
- ✓ do své činnosti zahrnuje práci s loutkou coby figurální postavy – improvizuje,
- ✓ v souboru umí pracovat odpovědně a je schopen dramatické souhry.

2. ročník

Sólový dramatický projev

- Žák dokáže vyhledat text vhodný pro interpretaci,
- ✓ je schopen pracovat na přirozeném a pravdivém projevu,
- ✓ umí zdokonalovat práci s pauzou, intonací, rytmem, podtextem apod.,
- ✓ přijímá připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení práce ostatních.

Pohybová a hlasová výchova

Žák vnímá vnitřním hmatem procesy v těle vyvolané emocionální změnou a umí je využít při práci,

- ✓ umí pracovat s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu,
- ✓ zná fyziologickou tvorbu hlasu a učí se ji využít při mluvním projevu,
- ✓ rozvíjí režijní a dramatické dovednosti.

Soubor

Žák organizuje aktivní tvůrčí a vůdčí spolupráci na tvorbě dramatu, zpěvohry, komedie,

- ✓ volí přirozené improvizální prvky, kterými navazuje mimoverbální komunikaci mezi členy souboru
- ✓ do své činnosti zahrnuje práci s loutkou coby figurální postavy – improvizuje,
- ✓ v souboru umí pracovat odpovědně a je schopen dramatické souhry.
- ✓ Postupová zkouška: jevištní ztvárnění divadelního monologu, přednes básně nebo textu

3. ročník

Sólový dramatický projev

Žák dokáže vyhledat text vhodný pro interpretaci a tento text umělecky zpracovává

- ✓ je schopen pracovat na přirozeném a pravdivém projevu,
- ✓ umí zdokonalovat práci s pauzou, intonací, rytmem, podtextem apod.,
- ✓ zobecní připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení práce ostatních,
- ✓ zdokonaluje režijní a dramatické dovednosti, zabývá se scénografií.

Pohybová a hlasová výchova

Žák vnímá vnitřním hmatem procesy v těle vyvolané emocionální změnou a umí je využít při práci,

- ✓ umí pracovat s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu,
- ✓ zná fyziologickou tvorbu hlasu a učí se ji využít při mluvním projevu.

Soubor

Žák vyhodnotí aktivní tvůrčí a vůdčí spolupráci na tvorbě dramatu, zpěvohry, komedie,

- ✓ volí přirozené improvizální prvky, kterými navazuje mimoverbální komunikaci mezi členy souboru
- ✓ do své činnosti zahrnuje práci s loutkou coby figurální postavy – improvizuje,
- ✓ v souboru umí pracovat odpovědně a je schopen dramatické souhry.

Postupová zkouška: jevištní ztvárnění divadelního monologu, přednes básně.

4. ročník

Sólový dramatický projev

- ✓ Žák prezentuje vyhledaný text vhodný pro interpretaci,
- ✓ je schopen pracovat na přirozeném a pravdivém projevu,
- ✓ umí zdokonalovat práci s pauzou, intonací, rytmem, podtextem apod.,
- ✓ -dokáže přijímat připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke
- ✓ zlepšení práce ostatních,
- ✓ finalizuje režijní a dramatické dovednosti, zabývá se scénografií, je schopen tvorby vlastního scénáře včetně režijních a dramatických úprav.

Pohybová a hlasová výchova

- ✓ Žák citlivě vnímá procesy v těle vyvolané emocionální změnou a umí je využít při práci,
- ✓ umí pracovat s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu,
- ✓ zná fyziologickou tvorbu hlasu a učí se ji využít při mluvním projevu.
- ✓ Postupová zkouška: jevištní ztvárnění divadelního monologu nebo dialogu, přednes básně, dramatické čtení textu.

7.4 Studium pro dospělé (SPD)

Sólový dramatický projev

SPD II. stupeň	Počet hodin			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.
Sólový dramatický projev	1	1	1	1
Pohybová a hlasová výchova	1	1	1	1

Poznámky : Studium pro dospělé probíhá formou individuálního studijního plánu v rámci výuky základního studia II. stupně. Studium pro dospělé nemá samostatně tabelované učební plány vzhledem k tomu, že počet žáků nedosahuje počtu potřebného k vytvoření samostatně vyučované skupiny. Výuka minimálně 2 hodiny týdně.

8 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Individuální vzdělávací plán - pravidla pro jeho tvorbu upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Informace o žákovi získáme před přijetím na ZUŠ od lékaře, rodiče, pedagogicko-psychologické poradny.

Žák je přijat do výuky na základě přijetí ředitelem školy. Ve spolupráci s těmito osobami vytvoří pedagog individuální plán pro daného žáka. Tento plán a přístup pedagoga v hodinách by měli splňovat následující kritéria:

- žákovi dává individuální vzdělávací příležitost postupovat podle vlastních schopností tempem, aniž by ho stresovalo srovnávání se spolužáky,
- vede k identifikaci a definování problému a následnému okamžitému aktivnímu návrhu řešení, který souvisí s jeho postižením,
- pedagog naslouchá žákovi a navazuje s ním rovnocenný dialog, v rámci jeho možností,
- podle vypracovaného programu, pedagog volí vhodnou formu, typ, taktiku i komunikaci se žákem a to se zřetelem na jeho osobnost i jeho speciální potřeby
- pedagog zapojuje žáky do mezioborové spolupráce a spolupráce v různých typech souborů a seskupení velmi citlivě a zodpovědně dle jeho možností (alespoň v rámci třídy)
- dítě by mělo získat pocit, že mu chce učitel pomoci a že mu dává příležitost být lepší,
- vytváříme u žáků pracovní návyky, v rámci jeho možností, za pomoci rodičů a asistentů.

V naší škole bude žák se speciálními potřebami zařazen do výuky pouze na základě žádosti rodičů a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny na daný školní rok.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci jsou zařazováni do studia na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny, vyučujícího a schválení ředitelem školy. Je jim věnována značná pozornost a vytvářeny podmínky s ohledem na jejich individuální potřeby a vytvářen individuální studijní plán. Výuka bude probíhat formou rozšířeného vyučování a bude mu navýšena týdenní lekce o 1 vyučovací hodinu.

Přístup pedagogů a školy k mimořádně nadanému žáku splňuje následující kritéria:

nabízíme žákovi rozšířenou individuální formu vzdělávání a tím i větší možnost dosáhnout plného rozvoje svých schopností a nadání, nasloucháme žákovi a dává mu prostor k vyjádření vlastního názoru, volíme vhodnou formu, typ, taktiku v komunikaci se žákem pedagog zapojuje žáka do mezioborové spolupráce a spolupráce v různých typech souborů a seskupeních se zřetelem na adekvátní intelektuální a interpretační úroveň spoluhráčů, vedeme žáka k systémové práci vytváříme motivační prostředí.

9 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

9.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Talentová zkouška

Talentovou zkoušku uchazeč vykonává do prvního, druhého stupně studia. Talentová zkouška může být nahrazena úspěšným ukončením základního studia předcházejícího stupně.

Do přípravného studia I. stupně je žák přijat po prokázání předpokladů ke vzdělávání. O přijetí uchazeče rozhoduje ředitel školy na základě doporučení přijímací komise. Každá disciplína je bodována 5 body, uchazeč získává maximálně 15 bodů.

Hudební obor:

1. intonace
2. rytmus
3. zpěv

Výtvarný obor:

1. tech.zpracování
2. kompozice
3. barevná skladba

Taneční obor

1. rytmus
2. hudební cítění
3. ohebnost

Literárně dramatický obor:

1. recitace
2. intonace
3. rytmus

Komisionální zkouška:

V hudebním oboru se na konci každého ročníku koná komisionální postupová zkouška. Postupové a závěrečné / absolventské zkoušky se konají na I. a II. stupni hudebního oboru. V ostatních oborech je nahrazena závěrečným vystoupením TO, výstavou VO a divadelním představením LDO.

Při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků podle § 4 odst. 2 a vyhlášky 71/2005 Sb. V platném znění

Při opravných zkouškách

Zásady, oblasti a metody hodnocení

Zásady hodnocení

Hodnocení žáků používáme jako účinný průběžný motivační nástroj při procesu vzdělávání. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu o jeho pokrocích vzhledem k jeho schopnostem. Při každém hodnocení je žákovi nabízena cesta k zlepšení. Žáky vedeme k sebehodnocení, které vhodně korigujeme. Žáky předem seznamujeme se všemi oblastmi a kritérii hodnocení. Učitel seznamuje žáka s výsledkem hodnocení a poukazuje na klady a nedostatky jednotlivých složek hodnoceného výkonu či výsledku činností. O termínu komisionální zkoušky informuje učitel žáky minimálně tři týdny předem.

Oblasti hodnocení

1. Aktivita a úroveň práce žáka v hodinách
2. Příprava na výuku, snaha o sebezdokonalování
3. Dosahování očekávaných výstupů pokud jsou obsaženy v daném ročníku
4. Zodpovědný přístup k zadaným úkolům
5. Vlastní zájem o umění
6. Aktivní a pasivní účast na akcích školy

Volíme z těchto metod ověřování:

Analýza výkonu nebo výsledku činnosti

Slovní metody (rozhovor, ústní přezkoušení)

Písemná forma (test ,referát, projekt)

Metody hodnocení

Žáky klasifikujeme vzhledem k úrovni jejich rozvoje a míře nadání. Hodnotíme výhradně činnost žáka, nikoliv jeho osobnost či jeho chování.

Hodnocení žáka při postupové nebo závěrečné zkoušce je součástí celkové klasifikace.

Klasifikační stupně

1. Aktivní a iniciativní žák, který soustavně pracuje na zlepšování svých dovedností a nastolené problémy řeší tvůrčím způsobem, plní očekávané výstupy pro daný ročník.
2. Žák, který nepracuje soustavně a zpomaluje tak svůj umělecký rozvoj, plní očekávané výstupy pro daný předmět
3. Žák nepracuje systematicky, očekávané výstupy plní pouze z části
4. Žák projevuje nechuť a neschopnost, neplní výstupy jednotlivých ročníků

Na konci každého pololetí je žák hodnocen výslednou známkou na vysvědčení (za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení), toto hodnocení se řídí podle vyhl. č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání a ve znění pozdějších předpisů.

9.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Cílem vlastního hodnocení školy je zjistit úroveň podmínek vzdělávání, klima na škole, výsledky práce ve stanoveném časové období. Tato zjištění slouží k plánování rozvoje školy v příštích letech. Podle § 12 odst. 2 zákona č. 472/2011, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb. (tzv. školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je vlastní hodnocení školy východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy.

Nástroje hodnocení:

- 1) Rozbor pedagogické dokumentace
- 2) Hodnotící rozhovory s učiteli
- 3) Rozhovory s rodiči a žáky
- 4) Výsledky soutěží
- 5) Hospitace
- 6) Návštěvy třídních a oborových vystoupení s následným rozbohem připravenosti žáků s učitelem
- 7) Ankety a dotazníky pro žáky, učitele, rodiče

Oblasti vlastního hodnocení školy:

- 1) Podmínky ke vzdělávání
- 2) Průběh vzdělávání
- 3) Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů
- 4) Výsledky vzdělávání žáků a studentů
- 5) Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pracovníků
- 6) Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- 7) Priority pedagogicko-výchovného procesu

Časové rozvržení činností:

Vlastní hodnocení školy probíhá za využití některých jeho nástrojů průběžně po celý školní rok. Pro hodnotící rozhovory s učiteli je každoročně vyhrazeno období duben – květen, ankety a dotazníky pro rodiče, žáky a učitele jsou využívány s 3 letým odstupem.

Způsob seznámení učitelů s výsledky vlastního hodnocení školy:

Učitelé jsou seznámeni s výsledky vlastního hodnocení školy na pedagogické radě.

V Dobrušce 15. května 2024

podpis ředitele